

ДЗИ

Част от KBC group

ДЗИ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ГРУПА ДЗИ

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2011 година

Съдържание

Доклад за дейността на Групата	i
Доклад на независимия одитор.....	1
Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за доходите.....	3
Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за всеобхватния доход.....	4
Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за промените в собствения капитал.....	5
Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за финансовото състояние.....	6
Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за паричните потоци.....	7
1. Корпоративна информация.....	9
2.1. База за изготвяне.....	9
2.2. Промени в счетоводната политика и оповестявания.....	10
2.3. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано.....	12
2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения.....	16
2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики.....	19
3. Информация по сегменти.....	39
4. Нетни премии.....	44
5. Приходи от такси и комисионни.....	44
6. Приходи от инвестиции.....	44
7. Реализирани печалби.....	45
8. Загуби от преоценка до справедлива стойност.....	45
9. Други приходи от дейността.....	45
10. Разходи за изплатени претенции.....	46
11. Обезценка на застрахователни вземания.....	46
12. Административни разходи.....	47
13. Други разходи за дейността.....	47
14. Разходи за възнаграждения на персонала.....	48
15. Приход от/(разход за) данък върху доходите.....	48
16. Платени дивиденди.....	49
17. Данък върху доходите, отнасящ се за елементите на другия всеобхватен доход.....	49
18. Компоненти на другия всеобхватен доход.....	49
19. Нетекущи активи, държани за продажба.....	49
20. Нематериални активи.....	50
21. Материални активи.....	51
22. Инвестиционни имоти.....	51
23. Деривативни финансови инструменти.....	52
24. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансовите активи.....	54
25. Активи по презастрахователни операции.....	59
26. Данъци.....	60
27. Вземания по застрахователни операции.....	61
28. Отсрочени аквизиционни разходи.....	62
29. Парични средства и парични еквиваленти.....	62
30. Други активи.....	62
31. Задължения по застрахователни договори.....	63
32. Задължения по инвестиционни договори.....	69
33. Задължения към персонала при пенсиониране.....	70
34. Задължения към застрахователи, брокери и агенти.....	71
35. Търговски и други задължения.....	71
36. Провизии.....	71
37. Собствен капитал и резерви.....	72
38. Правила за управление на риска.....	73
39. Застрахователен и финансов риск.....	77
40. Условни задължения и неотменими ангажименти.....	112
41. Оповестяване на свързани лица.....	112
42. Събития след датата на отчета за финансовото състояние.....	113

Ние сме част от KBC group

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПА ДЗИ

към 31 декември 2011 година

ГРУПА ДЗИ

Група “ДЗИ” извършва застрахователна и презастрахователна дейност по животозастраховане и общо застраховане, както и здравно-осигурителни операции.

Дружеството-майка Застрахователно акционерно дружество “ДЗИ” (“Дружеството-майка”, “ЗАД ДЗИ”) е правопреемник на създадения през 1946 година, чрез обединяване на всички национални застрахователни дружества и клонове на чуждестранните дружества, осъществяващи застрахователна дейност в България, Държавен застрахователен институт. На 21 август 2002 г. “Държавен застрахователен институт - ДЗИ” ЕАД е приватизиран чрез продажбата на 80% от капитала на “Контракт-София” ООД.

През 2007 г. “Кей Би Си” придобива 70% от капитала на ЗАД “ДЗИ” чрез покупка на 2,702,000 броя акции от “Контракт-София” ООД. Сделката е финализирана на 3 август 2007 г. Към 31 декември 2011 г. “Кей Би Си Иншурънс НВ”, Белгия притежава 3,858,222 акции на ЗАД “ДЗИ” или 99.95% от капитала и гласовете в общото събрание на Дружеството-майка. Останалите акции са притежание на акционери юридически лица – 0.01% и 0.04% на физически лица.

ЗАД “ДЗИ” е търговско дружество по смисъла на Търговския закон, регистрирано е в Република България със седалище и адрес на управление гр.София, община Средец, бул. ”Цар Освободител” № 6 и е дружеството-майка в Група ДЗИ. ЗАД “ДЗИ” е публично дружество от 15 май 2003.

ЗАД “ДЗИ”, в качеството си на дружество-майка, изготвя консолидиран финансов отчет с този на дъщерните дружества, в които пряко или косвено притежава над 50% от капитала.

Към 31 декември 2011 година консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ включва отчетите на дружеството-майка ЗАД “ДЗИ” и дъщерните дружества, в които пряко или косвено, чрез дъщерни дружества, ЗАД „ДЗИ” притежава над 50% от акциите, изброени по-долу:

Компания	Държава на учредяване	Основна дейност	% участие в собствения капитал	
			2011 г.	2010 г.
“ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД	България	Общо застраховане	100	100
“ДЗИ Здравно осигуряване” АД	България	Здравно осигуряване	100	100
“Медицински център ДЗИ” ЕООД (в ликвидация)	България	Извънболнична лекарска практика	-	100

Дейността на дъщерното дружество “Медицински център ДЗИ” ЕООД е преустановена поради ликвидация през отчетната 2011 г.

Всички дружества в Група ДЗИ са търговски дружества по смисъла на Търговския закон и извършват дейност на територията на Република България. Дружествата в Групата нямат регистрирани клонове по смисъла на чл.17 от Търговския закон.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Групата получава контрола и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол бъде изгубен.

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА

Маркоикономическият климат в България и през 2011 година беше повлиян от световната финансова и икономическа криза, но към края на периода се отчетоха признаци на подобрение.

Стойността на brutния вътрешен продукт, произведен през четвъртото тримесечие на 2011 г., по прогнозни данни, възлиза на 20,447 млн. лв. Според експресните оценки на НСИ за четвъртото тримесечие на 2011 г. текущият обем на БВП за 2011 г. възлиза на 76,170 млн. лв.

По предварителни данни на НСИ, през четвърто тримесечие на 2011 г. коефициентът на безработица се увеличава с 0.2 процентни пункта в сравнение със същото тримесечие на 2010 г. и достига 11.4%.

Годишната инфлация за 2011 г. по данни на НСИ, измерена с индекса на потребителските цени, е 2.8%, като се отчита намаление от 1.7 процентни пункта спрямо 2010 г. Основният лихвен процент се увеличава от 0.18% в началото на 2011 г. до 0.22% в края на годината.

Българският застрахователен пазар също е повлиян от общото състояние на икономиката, което води до засилване на конкуренцията. През 2011 г. общият премиен приход се запазва на нивото на 2010 г. В животозастраховането се наблюдава ръст на спестовните застраховки и намаление обема на рисковия бизнес. Отличителна характеристика на българските общозастрахователни дружества през 2011 г. е повишаване рентабилността на целия пазар. Здравно-осигурителните дружества продължават да упражняват дейността си в условия на предстояща и все още неизвестна промяна в правно-регулаторната уредба.

ЗАД “ДЗИ” притежава разрешение от Националния съвет по застраховане № 2 от 13 май 1999 г. за извършване на застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел I-ви “Животозастраховане”, с изключение на “Застраховка за изкупуване на капитал”, както и по Застраховка “Злополука” - т. 1 от раздел II-ри на Приложението № 1 към Кодекса за застраховане. През 2006 г. ЗАД “ДЗИ” получи лиценз за задължителна застраховка на работниците за трудова злополука.

Съгласно Устава на ЗАД “ДЗИ”, членовете на управителните органи нямат преференции и ограничения относно придобиването акции на дружеството, както и не притежават такива.

Начислените застрахователни премии през 2011 г. са 34,783 хил. лв. Реализираните премии, нетно от презастраховане са 34,519 хил. лв. Изменението на начислените премии спрямо 2010 година е ръст от 6.7%, а на спечелените – от 6.9%.

Делът на спестовното животозастраховане е 90.3% от общия премиен приход на ЗАД “ДЗИ” за 2011 г., а на рисковото – 9.7%.

Нетните плащания по животозастраховането са в размер на 24,761 хил. лв., което е с 2.5% по-малко от предходната година.

Приходите от инвестициите, принадлежащи на дружеството – 15,716 хил. лв.

Финансовият резултат от дейността на ЗАД “ДЗИ” за 2011 година е печалба в размер на 5,287 хил. лв.

“ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД е учредено през 1998 г., от който момент извършва дейността по общо застраховане от името на “ДЗИ”. Дружеството е вписано в търговския регистър на СГС – Фирмено отделение под № 5215 от 1998 г.

“ДЗИ – Общо застраховане” ЕАД притежава разрешение от Националния съвет по застраховане № 3 от 13 май 1998 г. за извършване на застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел II-ри на Приложението към чл.6, ал.2 към Закона за застраховането (отм.) и допълнителен лиценз по застраховката по раздел II, б.”А”, т. 10 от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането “Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства”, съгл. Решение № 1175-ОЗ от 06.12.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

Записаните застрахователни премии през 2011 г. са 168,637 хил. лв. Реализираните премии са 156,080 хил. лв. Изменението на начислените премии спрямо 2010 г. е отрицателно (- 8.4)%, а на нетните от презастраховане спечелени премии също отрицателно (- 11.0)%.

Изплатени са застрахователни обезщетения в размер на 87,188 хил. лв. Нетният размер на възникналите претенции, в т.ч. презастраховане, приходи от регреси и изменение на резерва за предстоящи плащания, възлиза на 80,541 хил. лв. В сравнение с предходната 2010 г. този размер на претенции е по-нисък с 16.8%.

Нетните доходи от инвестициите, в размер на 15,118 хил. лв

Финансовият резултат от дейността на “ДЗИ – Общо застраховане” ЕАД за 2011 г. е печалба в размер на 12,440 хил. лв.

“ДЗИ – Здравно осигуряване” АД е учредено през 2000 г. с предмет на дейност доброволно здравно осигуряване. През 2003 – 2004 г. дружеството получава лицензия за доброволно здравно осигуряване за следните здравноосигурителни пакети: подобряване на здравето и предпазване от заболяване, извънболнична медицинска помощ, болнична медицинска помощ, комплексна медицинска помощ и медицински транспорт.

В годишния отчет за доходите на Дружеството реализираните приходи са 2,195 хил. лв. Отчетените разходи са в размер на 1,992 хил. лв.

Финансовият резултат от дейността на “ДЗИ - Здравно осигуряване” АД за 2011 г. е печалба в размер на 182 хил. лв.

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ НА ГРУПА ДЗИ

Дъщерните дружества са включени в консолидирания отчет по метода на пълната консолидация. Всички съществени вътрешно-групови салда и вътрешно-групови сделки и произтичащите печалби и загуби са елиминирани в резултат на консолидационните процедури.

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена с изключение на инвестиционните имоти и онези финансови инструменти и финансови пасиви, които са оценени по справедлива стойност. Балансовите стойности на признатите активи и пасиви, които представляват хеджирани позиции при хеджиране на справедлива стойност и които при други обстоятелства се отчитат по цена на придобиване, са коригирани, за да отразят промяната на справедливата стойност, която се дължи на хеджирания риск.

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), така както са приети за прилагане в Европейския съюз.

- В консолидирания отчет за доходите на Групата, brutните премии по **Общо застраховане** са 168,637 хил. лв. Реализираните премии, нетно от презастраховане и изменението на пренос-премийния резерв са 156,080 хил. лв. Начислените обезщетения и плащания, нетно от презастраховане, приходи от регреси и изменението на резерва за предстоящи плащания са 80,541 хил. лв.

- Другите административни разходи и разходи за дейността са на обща стойност 79,405 хил. лв. Те включват други административни разходи и разходи за дейността в размер на 64,288 хил. лв., амортизация на материални и нематериални активи – 1,393 хил. лв., както и обезценка на застрахователни вземания – 13,724 хил. лв.

- В консолидирания отчет за доходите на Групата, brutните премии по **Животозастраховане** са 34,783 хил. лв. Реализираните премии, нетно от презастраховане и изменението на пренос-премийния резерв са 34,519 хил. лв. Начислените обезщетения и плащания, нетно от презастраховане и изменението на резерва за предстоящи плащания са 24,761 хил. лв. Извършените други оперативни разходи за дейността са 2,315 хил. лв. и за административно-стопанските разходи – 13,576 хил. лв. Отписаните вземания от несъбрани премии и регреси са в размер на 3,509 хил. лв.

- Консолидираният финансов резултат на **Група ДЗИ** за 2011 г. е печалба в размер на 10,782 хил. лв.

Общият размер на активите на Група ДЗИ към 31 декември 2011 г. е 526,267 хил. лв., като се отчита спад от 11.4% спрямо предходния отчетен период.

Инвестициите, включващи инвестиционни имоти, депозити във финансови институции, финансови активи държани за търгуване и финансови активи на разположение за продажба, са в размер на 417,240 хил. лв. срещу 484,457 хил. лв. за 2010 г. или на лице е спад от 13.9% .

Инвестициите заемат 79.3% от активите на Групата ДЗИ.

Групата придобива деривативни финансови инструменти, за да хеджира задълженията, възникващи по застрахователни договори и инвестиционни договори свързани с дялове от фондове, които тя продава, както и сключва договори за хеджиране на парични потоци и хеджиране на справедлива стойност.

Дълготрайните активи за дейността са в размер на 17,592 хил. лв. и относителен дял в активите на групата от 3.3%.

Вземанията по застрахователни операции са 52,582 хил. лв. или 10% относителен дял в активите на групата. Другите активи, показани в консолидирания отчет са: отсрочени аквизиционни разноси 6,769 хил. лв., актив по отсрочен данък 2,487 хил. лв., парични средства 10,999 хил. лв. и дял на презастрахователите 15,236 хил. лв.

Задълженията на Групата ДЗИ към 31 декември 2011 г. са в размер на 346,104 хил. лв. В основната част – 92.2%, това са задължения по застрахователни договори в размер на 318,956 хил. лв. От тях 92,485 хил. лв. са тези по животозастраховането, 225,412 хил. лв. са резервите по общо застраховане и 1,059 хил. лв. са резервите по здравно осигуряване. Задълженията по инвестиционни договори са в размер на 4,234 хил. лв.

Краткосрочните задължения произлизат от разчетните отношения през последния месец на годината с брокери и агенти в размер на 13,864 хил. лв., задължения към персонала при пенсиониране – 764 хил. лв., търговски и други задължения в размер на 6,881 хил. лв. и задължение за данък върху доходите – 3 хил. лв.

Нетният размер на активите на Група ДЗИ е 180,163 хил. лв. Собственият капитал на Групата ДЗИ се състои от основен капитал в размер на 38,600 хил. лв., преоценъчни, капиталови резерви, неразпределена печалба и запасен фонд – 130,781 хил. лв., както и натрупана печалба от текущата година в размер на 10,782 хил. лв.

Съгласно Кодекса за застраховането като основен показател, характеризиращ финансовата стабилност на застрахователите, се определя наличието на собствени средства, покриващи границата на платежоспособност. За 2011 г. показателите на Група ДЗИ са следните:

• Граница на платежоспособност	-	34,524 хил. лв.
• Собствени средства	-	156,385 хил. лв.

ЗАД “ДЗИ” разполага със собствени средства многократно повече от необходимите за покриване границата на платежоспособност.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Основната задача на рамката за управление на риска и за финансово управление на Дружествата в Групата “ДЗИ” е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността да се използват възникнали възможности.

Главната цел на рисковата политика е да наложи ясно определени параметри за операциите на дружествата в Групата “ДЗИ”, така че да се ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите резултати на дружествата в Групата “ДЗИ”.

Дружествата в Групата “ДЗИ” са установили процедурите си по управление на риска в съответствие със стандартите и изискванията на Групата “Кей Би Си”. Тези стандарти включват следните елементи:

- Подобряване на процеса по управление на риска чрез:

- Създадени вътрешни комитети за наблюдение на риска – Комитет по управление на активите и пасивите, който да наблюдава и управлява финансовия риск, Комитет по застрахователния риск и Комитет по оперативен риск. От октомври 2010 г., съгласно новата стратегия на Групата “Кей Би Си” по управление на риска, тези комитети се реструктурират в един общ комитет - Комитет за контрол и управление на риска и капитала.

- Подобряване на правилата и процедурите по измерване и управление на риска, отчитането и проследяването на рисковите експозиции. За целта е създаден отдел по управление на риска.

- Разработване на процедури и системи за идентифициране на рисковете, измерването им и отчитането на тяхното развитие.
- Разработване на система от лимити и процедури, които определят рисковия толеранс на Дружеството и ограничават рисковата му експозиция.

Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния Съвет.

Застрахователен риск в животозастраховането

Животозастрахователната дейност, извършвана от Групата, е поемане на риска от загуба на живот или телесна цялост от застрахованите лица, които са преки субекти на риска. Такива рискове могат да бъдат свързани със задължение за изплащане при смърт или нетрудоспособност, при събития, свързани със здравето или нарушение на телесната цялост при злополуки. Групата е изложена на несигурност, свързана с честотата и размера на претенциите по договорите. Групата също така е изложена на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности. Застрахователния риск се оценява поотделно за всеки застрахователен договор.

Основните рискове в животозастраховането са свързани със смъртност, нетрудоспособност (инвалидност), заболяемост, преживяване, откупи и отпадания, и разходите на Групата. Тези рискове влияят пряко на размера на техническите резерви към датата на отчета за финансовото състояние.

Групата управлява застрахователния риск, който поема, чрез ограничения на застрахователните лимити, подобряване на процедурите за сключване на договорите, разработване на нови продукти и методи за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите искиове.

Групата използва методи за оценка и контрол на застрахователните рискове, включващи различни анализи и тестове на чувствителността. Теорията на вероятностите се прилага при ценообразуването на портфейла от застрахователни полици и заделяне на застрахователни резерви. Основният риск е свързан с факта, че честотата и размера на щетите и претенциите може да бъдат по-големи от очакваните стойности.

Застрахователният риск е свързан с отклонението на извършените плащания за щети от очакваната им стойност произтичащо от факта, че честотата и размерът на претенциите е по-голям от прогнозирания. Застрахователните събития са случайни величини, като техният брой и размер е възможно да варира през различните години. Поради характера на всеки застрахователен договор, този риск е случаен и съответно непредвидим.

Презастрахователната стратегия на Групата има за цел постигането на диверсификация на рисковете, за да се осигури балансиран портфейл от сходни рискове, което да намали променливостта на резултата. Ръководството на Групата определя степен на самозадържане, сумите над която се презастраховат. На презастрахователя се отстъпват премии над самозадържането, за които е поета отговорност чрез сключения застрахователен договор, какъвто е случаят със застраховките “Живот” и “Злополука”.

Основен презастраховател на Групата в животозастраховането е Munich Reinsurance Company.

Застрахователен риск в общото застраховане

Дейността на Групата по общо застраховане е свързана с подписването на застрахователни договори, като по този начин тя поема определени рискове.

Застрахователният риск е свързан с евентуалната невъзможност на застрахователя да погаси задължението си в договорения срок. Застрахователният риск се преценява поотделно за всеки застрахователен договор.

Групата управлява застрахователния си риск, чрез прилагането на ограничения на подписваческите си процедури, подходящи методи за оценка на необходимите премии и за оценка на бъдещите задълженията, презастрахователна политика и мониторинг на извършените разходи за основна дейност.

Застрахователният риск е свързан с отклонението на извършените плащания за щети от очакваната им стойност произтичащо от факта, че честотата и размерът на претенциите е по-голям от прогнозираните. Основно влияние върху броя на предявяваните претенции оказва включването на нови покрития към застрахователните договори, а върху размера им очакваната инфлация.

Застрахователните събития са случайни величини, като техният брой и размер е възможно да варира през различните години. Поради характера на всеки застрахователен договор, този риск е случаен и съответно непредвидим.

Отговорността на Групата за всяко застрахователно събитие при застраховки на отговорности е в рамките на договорения лимит за едно или повече събития, а при всички останали застраховки - в рамките на подписаната застрахователна сума. Групата сключва презастрахователни договори, за да ограничи влиянието на значими единични събития.

Групата презастрахова част от рисковете, които застрахова и така ограничава общия размер на задълженията. Презастрахователната политика включва основно непропорционални презастрахователни договори и ограничен брой факултативи.

Презастрахователните договори са пласирани на различни презастрахователи, за да се ограничи ефектът от евентуална загуба в резултат на едно застрахователно събитие.

Застрахователен риск в здравното осигуряване

Застрахователният риск представлява възможност за негативно отклонение от очакваните стойности на задълженията, породена от несигурност в процеса на определянето им.

Основни застрахователни рискове:

- Риск от заболяемост – рискът от загуби, възникващи поради това, че здравното състояние на осигурените лица е различно от очакваното;
- Риск от разходи – рискът от загуби, възникващи в резултат на това, че разходите се различават от очакваните;
- Риск от решенията на здравноосигурените лица – рискът от загуби, възникващи поради това, че опитът със здравноосигурените лица (предсрочно прекратяване на договори) се различава от очакванията.

Рисковете се контролират с подходяща подписваческа политика, определяне на премии, заделяне на адекватни по размер резерви, инвестиране на резерви и собствени средства и политика по уреждане на претенции.

Финансови рискове

При оперативната си дейност, Групата е изложена на финансови рискове, които произтичат от финансовите активи и пасиви на Групата, презастрахователни активи и пасиви и технически резерви. Дружествата са разработили и въвели правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определят, управляват и контролират степента на финансовия риск. Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителните съвети и се одобряват от Надзорните Съвети. Главната цел на рисковата политика е да наложи ясно определени параметри за операциите на Групата, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите резултати на Групата.

Като член на Групата “Кей Би Си”, всяко от Дружествата в Групата “ДЗИ” е в процес на промяна на процедурите си по управление на риска в съответствие със стандартите и изискванията на Групата “Кей Би Си”.

Най-важните компоненти на финансовия риск са: пазарният риск (лихвен риск, валутен риск и ценови риск), кредитният риск и ликвидният риск.

Групата е изложена на различни пазарни рискове. Пазарният риск се свързва с вероятността от настъпване на бъдещи промени в преобладаващите пазарни условия, които биха повлияли съществено върху финансовото състояние на Групата. Пазарните рискове възникват по отношение позициите на Групата в лихвени, валутни, капиталови и други финансови инструменти, които са зависими в една или друга степен от промените в общите или специфични пазарни условия, като промяна в лихвените нива, кредитните маржове, курсовете на чуждестранните валути, цените на капиталовите инструменти и други. Пазарният риск е извън контрола на Групата и като цяло не може да бъде диверсифициран. Основен метод за намаляване на пазарния риск и неговите компоненти е събиране и обработване на информация за макроикономическата среда и на тази база – прогнозиране и приспособяване на инвестиционната политика към очакваните промени в средата.

- **Лихвеният риск** е свързан с ефектите от изменението на пазарните лихвени равнища върху финансовото състояние на Групата и нейните парични потоци. Справедливата стойност на облигациите с фиксиран купон, включени в инвестиционния портфейл на Групата може да се промени в резултат на промените в пазарните лихвени проценти. Лихвените доходи от инструментите с плаваща лихва, както и доходността, очаквана от държателите на полици, може да се промени при промяна на пазарните лихвени проценти. Лихвеният риск се наблюдава и управлява чрез подходящ избор между инструменти с фиксирана и плаваща лихва, както и чрез съпоставяне на матуритета на активите и задълженията.
- **Валутният риск** е свързан с риска стойността на финансовите активи и пасиви да се промени поради изменение на валутния курс. Групата е изложена на валутен риск при извършване на транзакции, деноминирани в чужда валута. Транзакциите, деноминирани в чужда валута, пораждаат печалби и загуби от разлики във валутни курсове. Към 31 декември 2010 г., финансовите активи и пасиви на Групата, деноминирани в евро не пораждаат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Тъй като Групата представя финансовите си отчети в лева, последните могат да бъдат повлияни от движения на валутните курсове между валути различни от еврото и българския лев.
- **Ценови риск**
 Рискът за цената на капиталовите инструменти е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще се колебае, поради промени в пазарните цени (различни от възникващите в резултат на лихвения или валутния риск), независимо дали тези промени са причинени от фактори, специфични за индивидуалния финансов инструмент или неговия емитент, или фактори, засягащи всички сходни финансови инструменти, търгувани на пазара.
 Експозицията на Групата на риск от цената на капиталовите инструменти е свързана с финансовите активи и финансовите пасиви, чиито стойности варират в резултат на промените в пазарните цени, основно ценни книжа, които не са закупени за застраховки, обвързани с инвестиционни дялове.
 Политиката на Групата за ценовия риск, изисква от него да управлява тези рискове като определя и наблюдава целите и ограниченията върху инвестициите, плановете за диверсификация, лимитите по инвестициите във всяка държава, сектор и пазар и планираното използване на деривативни финансови инструменти.
 Групата няма съществена концентрация на ценови риск.

Кредитният риск е рискът контрагентите на Групата да не могат да изплатят своите задължения, когато те станат дължими. Групата заделя провизии за загуби от обезценка към датата на баланса. Концентрацията на кредитен риск се разпределя между портфейл от инвестиции от финансови активи за търгуване, финансови активи на разположение за продажба, търговските и банковите вземания и в по-малка степен краткосрочни и други инвестиции на Групата. Ограниченията върху експозициите на контрагентите на Групата се определят в съответствие с кредитните политики на Групата Кей Би Си.

Ликвидният риск е свързан с несъответствие на матурирещите структури на активите и пасивите. Групата ежедневно изплаща обезщетения по застрахователни полици, както и други задължения, които възникват при обичайната дейност. Дружествата от Групата ежедневно следят и контролират своите потребности от ликвидност чрез управление на входящите и изходящите парични потоци. Безсрочните и краткосрочните депозити във финансови институции се използват за осигуряване на необходимата ликвидност.

Операционен риск

Операционният риск се изразява в отклонение от очакваните резултати произтичащо от неадекватни или не действащи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития.

За управление на операционния риск и при прилагане и разработване на методи, политики и процедури, Дружествата от Групата “ДЗИ” използват и въвеждат действащата методика и стандарти на Група “Кей Би Си”. Главни инструменти за управлението на операционния риск са:

- База данни за операционни събития довели до реализирана загуба;
- Въвеждане на стандарти на Група “Кей Би Си” за управление на операционния риск;
- Оценки и анализи на случили се операционни събития във финансовия сектор;
- Организиране на работни групи за извършване на самооценка на операционния риск;
- Откриване и анализиране на ключови рискови индикатори в ежедневната оперативна дейност.

Като част от отговорностите на Управлението на Операционния Риск е и осигуряване на „Непрекъснатостта на Бизнеса”, с което се цели поддържането на критичните бизнес функции, процеси и услуги, тяхното организиране, управление или възстановяване/възобновяване в рамките на разумни срокове при непредвидено, изцяло или частично бизнес прекъсване.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

Няма настъпили съществени събития след датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние на Групата.

СТРАТЕГИЯ НА РАЗВИТИЕТО

Целта на стратегията на Групата “ДЗИ” е запазване позицията на българския застрахователен пазар и едновременно с това повишаване качеството и рентабилността на застрахователния портфейл, т.е. да бъде рентабилен пазарен лидер.

За постигането на тези цели дружествата в Групата ДЗИ ще предприемат следните инициативи:

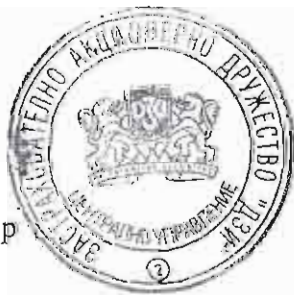
- Повишаване капацитета на търговската мрежа - в това отношение са планирани инициативи както за повишаване ефективността на съществуващата мрежа, така и за развитие на нови търговски канали.
- Специфичен подход към различните клиентски сегменти – корпоративен, средни и малки предприятия и население.
- Ориентиране към по-универсален продуктов микс в спестовното животозастраховане, с което се цели постигане на ръст над пазарния за тези ключови продукти.
- Да се намали квотата на разходите – чрез относително намаляване на постоянните разходи и чрез разпределяне на разходите върху по-големи обеми. Планирани са допълнителни инициативи за намаление на разходите чрез продължаване централизацията на нетърговските дейности (отчетност, ликвидация, администриране на договори, плащания).
- Да се инвестира в постигането на риск и вътрешен контрол на ниво, отговарящо на “Кей Би Си” стандартите. Тази инициатива ще доведе до сигурност за това, че планираните ръстове в дружествата от Група ДЗИ ще бъдат управлявани чрез приета рамка на допустимост на риск, и че неочакваните загуби, които биха могли да застрашат Дружествата в бъдеще се свеждат до минимум.
- Привличане и запазване на компетентен и високо мотивиран персонал.

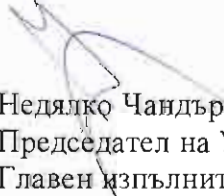
Тези инициативи са подкрепени с инвестиционните приоритети на Групата:

- В развитие на собствени канали за продажби;
- В ИТ - инвестиции, с които да се постигне улесняване на търговските процеси и централизация на нетърговските;
- В Сгради: ремонт на съществуващите офиси и постепенното обновяване съгласно стандартите на “Кей Би Си”.

Настоящият Доклад е одобрен от Управителния съвет на ЗАД “ДЗИ” с Протокол от 13 март 2012 г.

Уим Илиамс
Член на УС и
Изпълнителен директор

Недялко Чандъров
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Доклад на независимия одитор

До акционерите

На ЗАД „ДЗИ“

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на ЗАД „ДЗИ“ и неговите дъщерни дружества, включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2011 година, консолидиран отчет за доходите, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и представянето на този консолидиран финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на консолидиран финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето, от страна на предприятието, на консолидиран финансов отчет, който дава вярна и честна представа, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, консолидираният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на ЗАД „ДЗИ“ и неговите дъщерни дружества към 31 декември 2011 година, както и за техните финансови резултати от дейността, и паричните им потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз.

Доклад върху други законови изисквания

Съгласно изискванията на чл. 38, ал. 4 от Закона за счетоводството, ние се запознахме със съдържанието на приложения доклад за дейността за 2011 година. По наше мнение, представеният от ръководството годишен доклад за дейността е в съответствие с консолидирания финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2011 година.

Иоанис Мистакидис
Управител

„Ърнст и Янг Одит“ ООД

Николай Гърнев, ДЕС
Регистриран одитор

Милка Тачева-Иванова, ДЕС
Регистриран одитор

14 март 2012 година
гр. София, България

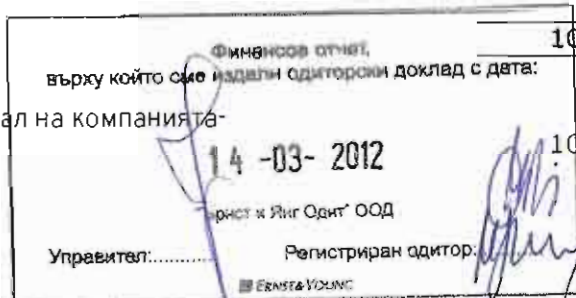
Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за доходите

за годината, приключваща на 31 декември 2011 г.

		2011 г.	2010 г.
	Бележки	хил. лв.	хил. лв.
Бруто премии	4 (а)	202,915	218,224
Отстъпени премии на презастраховател	4 (б)	(10,442)	(9,078)
Нетни премии		192,473	209,146
Приходи от такси и комисионни	5	768	1,058
Приходи от инвестиции	6	23,894	29,948
Реализирани печалби	7	266	805
Загуби от преценка до справедлива стойност	8	(1,117)	(984)
Други приходи от дейността	9	408	414
Други приходи		24,219	31,241
Общо приходи		216,692	240,387
Разходи за изплатени доходи и претенции, бруто	10 (а)	(110,960)	(141,384)
Претенции, отстъпени на презастраховател	10 (б)	2,641	11,882
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв - бруто	10 (в)	82	9,175
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател	10 (г)	1,720	(2,893)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно		(106,517)	(123,220)
Финансови разходи		(37)	(43)
Обезценка на застрахователни вземания	11	(17,291)	(19,391)
Административни разходи	12	(40,011)	(37,755)
Други разходи за дейността	13	(41,670)	(47,919)
Изменение в провизиите	36	(440)	-
Други разходи		(99,449)	(105,108)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи		(205,966)	(228,328)
Печалба преди данъци		10,726	12,059
Приход/ (разход) от данък върху доходите	15	56	(1,021)
Печалба за годината		10,782	11,038

Притежатели на собствения капитал на компанията-майка

10,782 11,038

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 24 февруари 2012 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 13 март 2012 г. от:

Недялко Чандъров
Главен изпълнителен директор

Уим Гилиамс
Изпълнителен директор

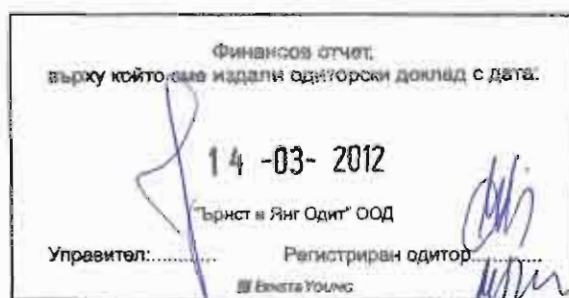
Анжелика Османлиева
Съставител

Пояснителните бележки от стр. 9 до стр. 113 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за всеобхватния доход
за годината, приключваща на 31 декември 2011 г.

	2011 г. хил. лв.	2010 г. хил. лв.
Печалба за годината	10,782	11,038
Друг всеобхватен доход		
Нетна печалба/ (загуба) от хеджиране на парични потоци	18 (55)	968
Нетен ефект от преоценка на финансови активи, на разположение за продажба	18 (8,101)	3,225
Отсрочен данък, отнасящ се за елементите на другия всеобхватен доход	17 776	505
Друг всеобхватен доход за годината, след данъци	18 (7,380)	4,698
Общ всеобхватен доход за годината, след данъци	<u>3,402</u>	<u>15,736</u>
Общ всеобхватен доход, отнасящ се към: Притежатели на собствения капитал на компанията-майка	3,402	15,736

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 24 февруари 2012 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 13 март 2012 г. от:

<p>Недялко Чандъров Главен изпълнителен директор</p>	<p>Иван Гилиамс Изпълнителен директор</p>	<p>Анжелика Османлиева Съставител</p>
--	---	---

Пояснителните бележки от стр. 9 до стр. 113 са неразделна част от настоящия консолидирания финансов отчет.

Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за промените в собствения капитал
за годината, приключваща на 31 декември 2011 г.

Отнасящ се за притежателите на собствения капитал на компанията- майка

Бележки	Регистриран капитал	Капиталови резерви	Нераз-делена печалба	Преоценъчен резерв на МА	Преоценъчен резерв от хеджиране на ларичен поток	Преоценъчен резерв от финансови активи, на разположение за продажба	Други капиталови резерви	Общо собствен капитал
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари 2010 г.	38,600	41,178	162,743	1,683	(892)	(3,408)	2,722	242,626
Печалба за годината	-	-	11,038	-	-	-	-	11,038
Друг всеобхватен доход	17	-	-	-	968	3,730	-	4,698
Общо всеобхватен доход	-	-	11,038	-	968	3,730	-	15,736
Изплатени дивиденди през годината	16	-	(7,296)	-	-	-	-	(7,296)
Освобождаване на резерв Прехвърляне на средства в Капиталови резерви	37 (в)	-	(1,118)	1,118	-	-	-	-
	37 (в)	-	2,996	(2,996)	-	-	-	-
На 31 декември 2010 г.	38,600	43,056	164,607	1,683	76	322	2,722	251,066
Печалба за годината	-	-	10,782	-	-	-	-	10,782
Друг всеобхватен доход	17	-	-	-	(57)	(7,323)	-	(7,380)
Общо всеобхватен доход	-	-	10,782	-	(57)	(7,323)	-	3,402
Изплатени дивиденди през годината	16	-	(74,305)	-	-	-	-	(74,305)
Освобождаване на резерв Прехвърляне на средства в Капиталови резерви	37 (б)	-	983	-	-	-	(983)	-
	37 (в)	-	945	(945)	-	-	-	-
На 31 декември 2011 г.	38,600	44,001	101,122	1,683	19	(7,001)	1,739	180,163

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 24 февруари 2012 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 13 март 2012 г. от:

Недялко Чандъров
Главен изпълнителен директор

Уим Гилиамс
Изпълнителен директор

Анжелика Османлиева
Съставител

Пояснителните бележки от стр. 9 до стр. 113 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за финансовото състояние
към 31 декември 2011 г.

	Бележки	2011 г. хил. лв.	2010 г. хил. лв.
Активи			
Нематериални активи	20	3,158	3,103
Материални активи	21	14,434	14,005
Отсрочени аквизиционни разходи	28	6,769	4,732
Актив по отсрочен данък	26(б)	2,487	2,322
Инвестиционни имоти	22	16,004	16,919
Депозити във финансови институции	24(а)	171,432	250,350
Деривативни финансови инструменти	23	21	55
Финансови активи, държани за търгуване	24(в)	4,424	4,943
Финансови активи, на разположение за продажба	24(б)	225,359	212,190
Активи по презастрахователни операции	25	15,236	13,632
Вземания по застрахователни операции	27	52,582	56,167
Вземания от данък върху доходите	26(а)	223	196
Търговски и други вземания	24(г)	3,092	3,189
Други активи	30	47	105
Пари и парични еквиваленти	29	10,999	12,225
Общо активи		526,267	594,133
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Регистриран капитал	37(а)	38,600	38,600
Капиталови резерви	37(в)	44,001	43,056
Неразпределена печалба		90,340	153,569
Резултат за периода		10,782	11,038
Преоценъчен резерв	37(г)	(5,299)	2,081
Други капиталови резерви	37(б)	1,739	2,722
Общо собствен капитал		180,163	251,066
Пасиви			
Задължения по застрахователни договори	31	318,956	315,553
Задължения по инвестиционни договори	32	4,234	4,651
Задължения към персонала при пенсиониране	33	764	618
Провизии	36	440	-
Пасив по отсрочен данък	26(б)	-	710
Деривативни финансови инструменти	23	962	943
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	34	13,864	14,726
Търговски и други задължения	35	6,881	5,862
Задължения за данък върху доходите	26(а)	3	4
Общо пасиви		346,104	343,067
Общо собствен капитал и пасиви		526,267	594,133

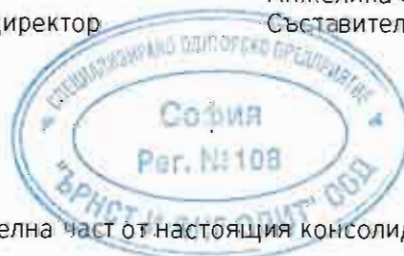

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 24 февруари 2012 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 13 март 2012 г. от:

Недялко Чандъров
Главен изпълнителен директор

Иван Гилиамс
Изпълнителен директор

Анжелика Османлиева
Съставител

Пояснителните бележки от стр. 9 до стр. 113 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за паричните потоци
за годината, приключваща на 31 декември 2011 г.

	2011 г.	2010 г.
Бележки	хил. лв.	хил. лв.
Оперативна дейност		
Нетна печалба за периода	10,782	11,038
<i>Корекции за:</i>		
Амортизация на дълготрайни активи	20,21	2,404
Обезценки за несъбираемост на вземания	11	19,391
Начислени лихви	(23,403)	(29,375)
Платен данък върху доходите	(27)	(179)
Нереализирана загуба от преоценка на деривативни финансови инструменти и други	195	776
Преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност	915	202
Нетен ефект от корекции	<u>(2,642)</u>	<u>(6,781)</u>
<i>Изменение в активите, свързани с оперативната дейност</i>		
Намаление/ (увеличение) на дела на презастрахователите в техническите резерви	(1,604)	2,951
Увеличение на отсрочените аквизиционни разходи	(2,037)	(1,530)
Увеличение на вземания по застрахователни операции	(13,416)	(13,005)
Увеличение на вземания по регреси	(290)	(3,193)
Намаление/ (увеличение) на други активи	(161)	226
Нетно изменение в активите, свързани с оперативна дейност	<u>(17,508)</u>	<u>(14,551)</u>
<i>Изменение в задълженията</i>		
Увеличение на резервите по животозастраховане	966	568
Увеличение/ (намаление) на резервите по общо застраховане	2,436	(15,817)
Увеличение/ (намаление) на задълженията за персонала при пенсиониране	146	(90)
Намаление на търговски и други задължения	(113)	(2,009)
Намаление на задълженията по инвестиционни договори	(417)	(478)
Намаление на деривативни финансови инструменти	(143)	(1,153)
Нетно изменение на задълженията	<u>2,875</u>	<u>(18,979)</u>
Нетни парични потоци от/ (използвани в) оперативна дейност	<u>(6,493)</u>	<u>(29,273)</u>

(Продължава на страница 8)

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 24 февруари 2012 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 13 март 2012 г. от:

Недялко Чандъров
Главен изпълнителен директор

Хим Гилиамс
Изпълнителен директор

Анжелика Османлиева
Съставител

Пояснителните бележки от стр. 9 до стр. 113 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

Група ДЗИ - Консолидиран Отчет за паричните потоци
за годината, приключваща на 31 декември 2011 г.

(Продължава от страница 7)

Инвестиционна дейност

Придобиване на дълготрайни активи	(2,871)	(1,005)
Намаление на финансовите активи, държани за търгуване	519	522
Увеличение на финансовите активи, на разположение за продажба	(21,277)	(12,499)
Намаление на депозитите във финансови институции	71,994	17,486
Намаление на инвестиционните имоти	-	68
Получени лихви	23,963	26,074
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	<u>72,328</u>	<u>30,646</u>

Финансова дейност

Платени дивиденди на акционерите	16	(74,305)	(7,296)
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност		<u>(74,305)</u>	<u>(7,296)</u>
Нетно намаление на паричните средства и паричните еквиваленти		(8,470)	(5,923)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		31,916	37,839
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	29	<u>23,446</u>	<u>31,916</u>

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 24 февруари 2012 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 13 март 2012 г. от:

Недялко Чандъров
Главен изпълнителен директор

Уим Гилиамс
Изпълнителен директор

Анжелика Османлиева
Съставител

Пояснителните бележки от стр. 9 до стр. 113 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

1. Корпоративна информация

Застрахователно акционерно дружество ДЗИ ("ЗАД ДЗИ", "Дружеството-майка") е търговско дружество по смисъла на Търговския закон, регистрирано е в Република България със седалище и адрес на управление в гр. София, община Средец, бул. "Цар Освободител" 6 и е Дружеството-майка в Група ДЗИ. ЗАД ДЗИ е публично дружество от 15 май 2003 г. Към 31 декември 2011 г. мажоритарният собственик на ЗАД ДЗИ, Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия притежава 99,95% от акционерния капитал на дружеството (виж бел. 37). Крайното дружество-майка е Кей Би Си Груп НВ, Белгия.

Група ДЗИ (наричана по-нататък „Групата“) извършва основно застрахователни и презастрахователни операции по животозастраховане и по общо застраховане.

Консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ за годината, приключваща на 31 декември 2011 г. е одобрен за издаване от името на Група ДЗИ на 13 март 2012 г.

2.1. База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена с изключение на инвестиционните имоти и финансовите активи на разположение за продажба (държавни ценни книжа, еврооблигации, международни и корпоративни облигации, капиталови инвестиции) и за търгуване (еврооблигации, държавни ценни книжа, облигации, издадени от търговски дружества, инвестиционни дялове и деривативни финансови инструменти), както и задължения по инвестиционни договори, които са представени по справедлива стойност.

Изявление за съответствие

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), така както са приети за прилагане в Европейския съюз („МСФО, приети в ЕС“).

Показателите в консолидирания финансов отчет са представени в лева (лв.) и са закръглени до хиляди лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Групата представя отчета за финансовото си състояние най-общо по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (нетекучи) е представен в пояснителните бележки.

Финансови активи и финансови пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, единствено когато съществува законово право за компенсиране на признатите суми и когато е налице намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите. Приходи и разходи не се компенсират в консолидирания отчет за доходите, освен ако това не е позволено или разрешено от определен счетоводен стандарт или разяснение, както конкретно е оповестено в счетоводната политика на Групата.

2.1. База за изготвяне (продължение)**База за консолидация**

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Групата към 31 декември всяка година. Финансовите отчети на дъщерните дружества се изготвят за същия отчетен период, както този на компанията-майка, като се прилагат последователни счетоводни политики.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Групата получава контрола и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол бъде изгубен.

Финансовият отчет включва отчета на ЗАД ДЗИ и дъщерните дружества, изброени в таблицата по-долу:

Компания	Държава на учредяване	Основна дейност	% участие в собствения капитал	
			2011 г.	2010 г.
ДЗИ Общо застраховане ЕАД	България	Общо застраховане	100	100
ДЗИ Здравно Осигуряване АД	България	Здравно осигуряване	100	100
Медицински център ДЗИ ЕООД (ликвидация)	България	Извънболнична лекарска практика	-	100

Дейността на дъщерното дружество Медицински център ДЗИ ЕООД е преустановена от 30 март 2011 г., поради ликвидация.

Всички вътрешногрупови салда, транзакции, приходи, разходи и печалби и загуби, включително дивиденди, възникващи от вътрешногрупови транзакции, са изцяло елиминирани.

2.2 Промени в счетоводната политика и оповестявания**Нови и изменени стандарти и разяснения**

Възприетите счетоводни политики са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, с изключение на следните нови и изменени МСФО и Разяснения на Комитета за разяснения по Международните стандарти за финансово отчитане („КРМСФО“), действащи към 1 януари 2011 г.:

- МСС 24 *Оповестяване на свързани лица (Изменение)*, действащ към 1 януари 2011 г.
- МСС 32 *Финансови инструменти: Представяне (Изменение)*, действащ към 1 февруари 2010 г.
- КРМСФО 14 *Предплащане на минимално изискване за финансиране (Изменение)*, действащо към 1 януари 2011 г.
- КРМСФО 19 *Погасяване на финансови пасиви с капиталови инструменти*, действащо към 1 юли 2010 г.
- Подобрения в МСФО (май 2010 г.)

Когато възприемането на стандарт или разяснение се смята, че има ефект върху финансовите отчети или резултатите от дейността на Групата, този ефект е описан по-долу:

2.2 Промени в счетоводната политика и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

МСС 24 Оповестяване на свързани лица (Изменение)

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) публикува изменение в МСС 24, което пояснява дефиницията за свързано лице. Новите дефиниции подчертават симетричната гледна точка за взаимоотношенията със свързаните лица и поясняват обстоятелствата, при които дадено лице и член на ключовия ръководен персонал влияе върху взаимоотношенията със свързаните лица на предприятието. В допълнение, изменението предоставя освобождаване от общите изисквания за оповестяване на свързаните лица за сделки с правителството или държавни органи и предприятия, които са контролирани, съвместно контролирани или в които има съществено влияние от страна на същото правителство или държавен орган, както това на отчитащото се предприятие. Възприемането на изменението не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСС 32 Финансови инструменти: Представяне (Изменение)

СМСС публикува изменение, чрез което се променя дефиницията на финансов пасив в МСС 32, за да се даде възможност на предприятията да класифицират емисиите на права и определени опции или варианти като капиталови инструменти. Изменението е приложимо, ако правата са дадени пропорционално на всички съществуващи собственици на един и същи клас недеривативни капиталови инструменти на предприятието да придобият фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на предприятието за фиксирана сума във всяка валута. Изменението се прилага ретроспективно. Изменението не оказва влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата, тъй като тя не притежава такъв тип инструменти.

КРМСФО 14 Предплащане на минимално изискване за финансиране (Изменение)

Изменението премахва непредвидена последица, когато предприятието е предмет на изисквания за минимално финансиране и извършва ранно плащане на вноски за покриването на тези изисквания. Изменението позволява предплащането на разходи за бъдещ стаж от страна на предприятието да бъде признавано като пенсионен актив. Изменението се прилага ретроспективно. Групата не е предмет на изисквания за минимално финансиране в България и следователно изменението в Разяснението не оказва влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността ѝ.

КРМСФО 19 Погасяване на финансови пасиви с капиталови инструменти

Разяснението пояснява, че капиталовите инструменти, емитирани за кредитор с цел погасяване на финансов пасив, отговарят на изискванията за платено възнаграждение. Емитираните капиталови инструменти се оценяват по справедлива стойност. В случай, че това не може да се направи надеждно, инструментите се оценяват по справедливата стойност на погасения пасив. Възникващата печалба или загуба се признава незабавно в текущия финансов резултат. Изменението не оказва влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

2.2 Промени в счетоводната политика и оповестявания (продължение)

Подобрения в МСФО

През май 2010 г. СМСС публикува третия си набор от изменения в стандартите, основно с цел премахването на някои непоследователности и изясняването на формулировките. За всеки стандарт съществуват отделни преходни разпоредби.

Изменения, възникващи в резултат на Подобренията в МСФО за следните стандарти и разяснения, не са оказали влияние върху счетоводните политики, финансовото състояние или резултати от дейността на Групата:

- МСФО 1 Прилагане за първи път
- МСФО 3 Бизнес комбинации
- МСФО 7 Финансови инструменти - Оповестявания
- МСС 1 Представяне на финансови отчети
- МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети
- МСС 34 Междинно финансово отчитане
- КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите

Рекласификации

С цел по добро представяне и уеднаквяване на оповестяванията в дружествата от Група ДЗИ, ръководството на Групата е преценило за необходимо и е преработило представянето за предходен отчетен период на някои позиции от отчета за доходите и отчета за паричните потоци, като е рекласифицирало позиции без това да влияе върху отчетеното финансово състояние, резултати от дейността и парични потоци.

2.3. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

Публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано до датата на издаване на финансовия отчет на Групата, са изброени по-долу. Списъкът включва стандарти и разяснения, които Групата в разумна степен очаква да повлияят над оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато те се прилагат в бъдеще. Групата възнамерява да приложи тези стандарти, когато те влязат в сила.

МСС 1 Представяне на финансови отчети (Изменение) - Представяне на позициите в другия всеобхватен доход

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2012 г. Измененията в МСС 1 променят групирането на позициите, представени в Отчета за всеобхватния доход. Позициите, които могат да бъдат рекласифицирани (или "рециклирани") в печалбата или загубата в определен момент в бъдещето (например, при отписване или уреждане), следва да се представят отделно от позициите, които никога няма да бъдат рекласифицирани. Изменението засяга единствено представянето и не оказва влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата. Това изменение все още не е прието от ЕС.

МСС 12 Данъци върху доходите (Изменение) - Възстановяване на базови активи

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2012 г. Изменението пояснява определянето на отсрочените данъци за инвестиционни имоти, оценени по справедлива стойност. То въвежда оборимото предположение, че отсрочените данъци върху

2.3. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСС 12 Данъци върху доходите (Изменение) - Възстановяване на базови активи (продължение)

инвестиционни имоти, оценени по справедлива стойност съгласно модела за справедлива стойност в МСС 40, трябва да се определят въз основа на това, че балансовата им стойност ще бъде възстановена чрез продажба. В допълнение, изменението въвежда изискването, че изчислените отсрочени данъци върху неамортизируемите активи, които са оценени чрез приложение на модела за преоценка в МСС 16, винаги трябва да се определят на база продажбата на актива. Групата не очаква никакъв ефект върху финансовото състояние или резултати от дейността. Това изменение все още не е прието от ЕС.

МСС 19 Доходи на наети лица (Изменения)

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. СМСС публикува редица изменения в МСС 19. Те варират от фундаментални промени, като например премахването на коридорния подход и концепцията за очакваната възвръщаемост по активите на плана, до прости разяснения и промени във формулировката на текстовете. По-ранното прилагане е разрешено. Групата е в процес на оценка на ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Тези изменения все още не са приети от ЕС.

МСС 27 Индивидуални финансови отчети (Преработен)

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. Като последица от въвеждането на новите МСФО 10 и МСФО 12 това, което остава в МСС 27, се ограничава до счетоводно отчитане на дъщерни дружества, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия в индивидуалните финансови отчети. По-ранното прилагане е разрешено. Групата е в процес на оценка на ефектите от този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Стандартът все още не е приет от ЕС.

МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия (Преработен)

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. Като последица от въвеждането на новите МСФО 11 и МСФО 12 МСС 28 беше преименуван МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия. Стандартът описва приложението на метода на собствения капитал по отношение на инвестициите в съвместни предприятия като допълнение към асоциираните предприятия. По-ранното прилагане е разрешено. Групата е в процес на оценка на ефектите от този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Стандартът все още не е приет от ЕС.

МСС 32 Финансови инструменти (Изменение): Представяне - Нетно представяне на финансови активи и финансови пасиви

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014 г. Това изменение пояснява значението на „понастоящем има законово влязло в сила право да нетира“ и също така пояснява прилагането на критериите на МСС 32 за нетно представяне при системи за сетълмънт. Измененията на МСС 32 се прилагат ретроспективно. По-ранното прилагане е разрешено. Когато, обаче предприятието вземе решение да ги приложи с по-ранна дата, то следва да оповести този факт и също да направи оповестяванията, изисквани от измененията на МСФО 7 Нетно представяне на финансови активи и финансови активи. Групата е в процес на оценка на ефектите от изменението върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Това изменение все още не е прието от ЕС.

2.3. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възпрети по-рано (продължение)

МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания (Изменение) - Подобрени изисквания за оповестяване на отписванията

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2011 г. Изменението изисква допълнително оповестяване относно финансови активи, които са прехвърлени, но не са отписани, за да се даде възможност на потребителя на финансовия отчет да разбере взаимоотношението с тези активи, които не са били отписани и свързаните с тях пасиви. В допълнение, изменението изисква оповестяване на продължаващото участие в отписаните активи, за да се даде възможност на потребителя да оцени характера им и рисковете, свързани с продължаващото участие в тези отписани активи. Това изменение засяга единствено оповестяванията. Изменението няма ефект върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания (Изменение) - Нетно представяне на финансови активи и финансови пасиви

Това изменение влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. Това изменение въвежда изисквания за общи оповестявания. Тези оповестявания ще предоставят на потребителите на финансовия отчет полезна информация, за да могат те да оценят ефекта или потенциалния ефект от споразуменията за нетиране върху финансовото състояние на предприятието. Измененията на МСФО 7 се прилагат ретроспективно. Групата е в процес на оценка на ефектите от изменението върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Това изменение все още не е прието от ЕС.

МСФО 9 Финансови инструменти: Класификация и оценяване

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2015. МСФО 9, както е публикуван, отразява първата фаза от работата на СМСС за подмяна на МСС 39 и е приложим за класификацията и оценяването на финансови активи, както са дефинирани в МСС 39. Фаза I на МСФО 9 ще има съществен ефект върху (i) класификацията и оценяването на финансови активи и (ii) промяна в отчитането за тези предприятия, които са определили оценяването на финансови пасиви посредством опцията за справедлива стойност. На последващи етапи, СМСС ще адресира счетоводното отчитане на хеджинга и обезценката на финансови активи. Приключването на този проект се очаква през първата половина на 2012 г. Групата е в процес на оценка на ефектите от този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Стандартът все още не е приет от ЕС.

МСФО 10 Консолидирани финансови отчети

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. МСФО 10 заменя частта от МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети, която адресира счетоводното отчитане в консолидираните финансови отчети. Той включва и въпросите, повдигнати в ПКР-12 Консолидация - предприятия със специално предназначение. МСФО 10 определя модела на единичния контрол, който е приложим за всички предприятия, включително тези със специално предназначение. В сравнение с изискванията, които съществуват в МСС 27, направените чрез МСФО 10 промени изискват от ръководството да упражнява значителна преценка при определянето на това кои предприятия са контролирани и следователно за кои от тях се изисква да бъдат консолидирани от компанията-майка. Групата е в процес на оценка на ефектите от този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Стандартът все още не е приет от ЕС.

2.3. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСФО 11 *Съвместни споразумения*

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. МСФО 11 заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия и ПКР-13 Съвместно контролирани предприятия - непарични вноски от участниците. МСФО 11 премахва опцията за счетоводно отчитане на съвместно контролираните предприятия (СКП) чрез използването на пропорционална консолидация. Вместо това СКП, което отговаря на дефиницията за съвместно предприятие, трябва да бъде отчитано счетоводно чрез приложението на капиталовия метод. Групата е в процес на оценка на ефектите от този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Стандартът все още не е приет от ЕС.

МСФО 12 *Оповестяване на дялове в други предприятия*

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. МСФО 12 включва всички оповестявания, които по-рано бяха включени в МСС 27 и които бяха свързани с консолидираните финансови отчети, както и всички оповестявания, които преди бяха включени в МСС 31 Дялове в съвместни предприятия и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия. Тези оповестявания са свързани с участието на предприятието в дъщерни дружества, съвместни споразумения, асоциирани предприятия и структурирани предприятия. Изискват се и редица нови оповестявания. Групата е в процес на оценка на ефектите от този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Стандартът все още не е приет от ЕС.

МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност*

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. МСФО 13 представлява един източник на насоки за всички оценки съгласно МСФО. МСФО 13 не променя изискванията кога от предприятието се изисква да използва справедлива стойност, по-скоро предоставя насоки за това как да се оценява тя съгласно МСФО, когато това се изисква или е позволено. Стандартът следва да се прилага проспективно и по-ранното прилагане е разрешено. Групата е в процес на оценка на ефектите от този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността. Стандартът все още не е приет от ЕС.

МСФО 20 *Разходи за разкривка във фазата на експлоатация на повърхността на рудник*

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г. Това изменение се прилага само за разходи за разкривка, които възникват от дейности за изземване на въглищни запаси, извършени на повърхността на рудник (експлоатационни разходи за разкривка). Разходите по извършването на дейности за разкривка водят до две възможни ползи: а) производството на руда като материален запас в текущия период и/или б) подобрен достъп до руда, която ще бъде иззета в един бъдещ период (актив, формиран от разходи за разкривка). Когато разходите не могат специфично да бъдат разпределени между произведения запас през периода и актива, формиран от разходите за разкривка, КРМСФО 20 изисква предприятието да използва база за разпределение, въз основа на уместна производствена мярка. По-ранното прилагане е разрешено. Групата счита, че тези изменения няма да окажат влияние върху финансовия ѝ отчет. КРМСФО 20 все още не е прието от ЕС.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет на Групата налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените приходи, разходи, активи и пасиви и оповестяването на условни задължения към датата на отчета. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, биха могли да доведат до фактически резултати, които налагат съществени корекции в балансовата стойност на съответните активи или пасиви в бъдеще. Тези фактори включват:

Ангажименти по оперативен лизинг

Групата е сключила договори за лизинг на търговски имоти за инвестиционните си имоти. В качеството си на лизингодател, въз основа на условията на договорите тя е определила, че запазва всички съществени рискове и ползи от собствеността върху тези имоти и следователно ги отчита счетоводно като оперативни лизинги.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към датата на отчета за финансовото състояние, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са посочени по-долу:

(а) Оценка на задължения по застрахователни договори

Оценката на задълженията по застрахователни договори се базира на текущи предположения, или на предположения, установени при стартирането на договора, отразяващи най-добрата приблизителна преценка към този момент. При оценката на задълженията по застрахователни договори, застрахователните дружества в Групата са се съобразили и с изискванията на Комисията за финансов надзор, определени в Наредба 27 и Кодексът за застраховането (КЗ), изискващи застрахователите да създават и поддържат застрахователни резерви по ред и методика, определени с Наредба 27 на Комисията за финансов надзор. Съгласно КЗ, тези резерви са елемент на счетоводните разходи във финансовия отчет.

Задължения по животозастрахователни договори

Задълженията по застрахователни договори (математически резерв) се базират на предположения, заложили при стартиране на договорите.

Поради възможните отклонения между заложените предположения и действителните резултати, се изчислява и заделя допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от използваните актюерски предположения.

Отразените в отчета за финансовото състояние, задължения са предмет на преглед за адекватност на задълженията, който отразява най-добрите текущи предположения за бъдещите парични потоци, коригирани с добавки за несигурност и риск.

Основните предположения, които се правят са свързани със смъртност, дисконтови фактори и разходи.

Групата използва таблици на смъртност, базирани на смъртността на населението в България, като в някои случаи е отчетена и смъртността на застрахователната съвкупност.

Нормите на дисконтиране се базират на техническата лихва, използвана при калкулациите на застрахователните премии, която е съобразена с практиката на пазара, нормативните изисквания и дългосрочната инвестиционна стратегия на Групата.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(а) Оценка на задължения по застрахователни договори (продължение)

Задължения по животозастрахователни договори (продължение)

Предположенията за разходи отразяват прогнозни разходи, които са свързани с обслужване на действащите полици и се основават на текущите нива на разходи, коригирани с процент на очаквана инфлация, ако това се счете за необходимо.

Нормите на откупуване не се взимат под внимание при изчисление на задълженията (математическия резерв).

Резервът за предстоящи плащания по застрахователни договори се определя претенция по претенция за всички обявени щети. Изчислява се допълнителна сума за настъпили, но не обявени щети по статистически методи, съгласно Наредба 27 "За реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите, и на здравноосигурителните резерви", издадена от Комисията за финансов надзор. Определянето на резерва се базира на предположения за очаквания размер на претенциите и поради това може да се различава от действително изплатените суми.

Допълнителна информация относно задълженията по животозастрахователни договори е представена в Бележка 31.

Задължения по договори за общо и здравно застраховане

По договорите за общо и здравно застраховане, се извършват оценки както по отношение на предявените, но неизплатени претенции, към датата на отчета за финансовото състояние, така и за възникнали, но непредявени претенции (IBNR). Предявените, но неизплатени претенции представляват по-голямата част от задълженията за договорите по общо и здравно застраховане. За определени видове договори, IBNR претенциите формират по-голямата част от балансовата им стойност.

Крайните разходи по неизплатени претенции се оценяват индивидуално за всяка претенция като очаквания размер на плащанията се определя съгласно приетите Правила за ликвидация по видовете договори. Предявените по съдебен ред претенции се включват в резерва със сумата на заведените частични или пълни иски, като за тях е начислена и дължимата лихва.

Оценката на задълженията във връзка с възникналите, но непредявени претенции към датата на отчета за финансово състояние се основава на предположението, че опитът на Групата в развитието на претенции от минали години може да се използва за прогнозиране на бъдещото развитие на претенциите и оттам на крайните задължения по претенциите. развитието на претенциите се анализира основно по годините на събитие, а за по съществени линии бизнес и по видове претенции. Не се правят изрични предположения относно бъдещите нива на инфлация на претенциите или квотите на щетимост. Използваните предположения са онези, които се извличат от историческите данни за развитие на претенциите, върху които се базират прогнозите. Допълнителна качествена преценка се използва за оценка на степента, в която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще, (например изключени еднократни събития, промени в съдебни решения и законодателство, както и характеристики на процедурите за обработка на претенциите), за да се достигне до оценка на крайните разходи по претенции, която представя най-вероятния изход от редицата възможни изходи, като се вземат предвид всички свързани несигурности. Допълнителна информация относно задълженията по договори за общо и здравно застраховане е представена в Бележка 31.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(б) Оценка на задълженията по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи

Задълженията, които са свързани с инвестиционни договори се представят по справедливата стойност на активите, свързани с инвестиционни договори. Оценката на задълженията включва преоценката на дялове на инвестиционния фонд, която се определя от общата стойност на активите. Броят инвестиционни дялове, умножен по текущата стойност на един инвестиционен дял към датата на отчетния период, представлява резерв по инвестиционния договор, който определя размера на задължението. Допълнителна информация относно задълженията по инвестиционни договори е представена в Бележка 32.

(в) Оценка на задълженията към персонала при пенсиониране

Задължението към персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност.

Използват се актюерски техники и методи - Кредитния метод на прогнозираните единици, приложени върху данни предоставени от Групата и включва изготвянето на надеждна оценка относно:

- очаквания размер на бъдещите обезщетения, дължими при пенсиониране на всяко лице, съгласно Кодекса на труда;
- частта от тези обезщетения, които са заработени в предходни години и за текущата година, за която се отнасят изчисленията;
- дисконтиране на заработената част от дължимите обезщетения към датата на изчисление, чрез използване на Кредитния метод на прогнозираните единици.

Оценката е направена отделно за всяко лице и включва - прогноза за очаквания му трудов стаж в Групата, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ дисконтов лихвен процент, както и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини. Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Бележка 33.

(г) Актив по отсрочени данъци

Актив по отсрочени данъци се признават за данъчни загуби до степента, в която е вероятно, че ще е на разположение облагаема печалба, срещу която да могат да бъдат използвани загубите. Необходима е преценка за определяне на сумата на активите по отсрочени данъци, която може да бъде призната, въз основа на вероятния момент във времето и нивото на бъдещите облагаеми печалби, наред с бъдещи стратегии за данъчно планиране. Допълнителна информация относно актива по отсрочените данъци е представена в Бележка 26 (б).

(д) Обезценка на финансови активи на разположение за продажба

Групата обезценява финансовите активи на разположение за продажба при наличие на значителен или продължителен спад на справедливата им стойност под балансовата им стойност и/или когато съществуват обективни доказателства за обезценка. Определянето дали спадът е значителен или продължителен изисква преценка на всички съществени фактори като чувствителност на финансовите активи и други. Допълнителна информация относно финансовите активи на разположение за продажба е представена в Бележка 24.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(е) Вземания по регресни искове

Вземанията по регресни искове от застрахователи по застраховка „Гражданска отговорност“ към 31 декември 2011 г. и 31 декември 2010 г., са отразени като вземания в актива на отчета за финансовото състояние на Групата и е признат приход от регреси.

Приблизителната оценка за Групата относно възстановимата стойност на вземанията по регресни искове от физически лица и юридически лица, незастрахователи се преразглежда ежегодно.

Вземанията по регресни искове от застрахователи подлежат на преглед за обезценка и Групата ги оценява по възстановимата им стойност, като признава загуба от обезценка. Размерът на загубата е разликата между балансовата стойност на вземането и сумата на очакваните бъдещи парични потоци.

Ръководството на Групата счита, че представената по този начин информация във финансовите отчети ще е полезна за по-точното представяне на финансовото състояние и финансовите резултати на Групата.

Допълнителна информация относно вземанията по регресни искове е представена в Бележка 27.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики

(а) Класификация на продуктите

Животозастрахователни договори са договори, при които Групата поема значителен застрахователен риск чрез компенсация на застрахованото лице или на друго ползващо лице (бенефициент), в случай на настъпване на специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице.

Всеки риск, който не е класифициран като застрахователен, е финансов риск.

Инвестиционните договори са договори, свързани с финансов риск. Финансовият риск е рискът, свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихвени проценти, цена на ценни книги, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансова променлива, променливата не е специфична за страните по договора.

Договор, класифициран като „животозастрахователен“, е такъв до края на периода си на действие, независимо от възможността застрахователният риск да намалее значително. Договор, класифициран като „инвестиционен“ може да бъде рекласифициран в бъдеще като „застрахователен“, ако застрахователният риск стане съществен.

Инвестиционните договори се класифицират допълнително като такива с или без допълнителни негарантирани доходи.

Към 31 декември 2011 г. Групата има сключени инвестиционни договори без допълнителен негарантиран доход и застрахователни договори.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(а) Класификация на продуктите (продължение)

Общозастрахователни договори са такива договори, при които Групата от едната страна поема съществен застрахователен риск на друга страна (застраховани лица) като приема да компенсира притежателите на полици, когато упоменато несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие) има негативно отражение върху тях. Застрахователните договори могат да прехвърлят и финансов риск. За да класифицира договорите, Групата разглежда характеристиките на договора и определя дали тези характеристики прехвърлят значителен застрахователен риск.

Групата счита за прехвърляне на значителен застрахователен риск, когато настъпването на покрит риск е случайно събитие, както и ако вероятността за настъпването му е значителна или ако застрахователните обезщетения, платени при настъпване на покрития риск представляват значително допълнително обезщетение.

Застрахователните договори се разделят на две основни групи „Застраховки на отговорности“ и „Всички останали застраховки“.

Здравноосигурителните договори са такива договори, при които Групата от едната страна поема съществен осигурителен риск на друга страна (осигурени лица), като приема да компенсира притежателите на договори, когато упоменато несигурно бъдещо събитие (осигурително събитие) има негативно отражение върху тях. Като обща насока, Групата определя дали е поела съществен осигурителен риск, като прави сравнение с платените обезщетения с дължимите плащания, ако осигурителното събитие не възникне. Здравноосигурителните договори могат да прехвърлят и финансов риск.

След като договорът се класифицира като осигурителен договор, той остава такъв за оставащия си срок на валидност, дори ако осигурителния риск намалее значително през този период, освен ако не бъдат погасени всички задължения или не изтече давността на всички права по него.

Здравноосигурителните договори не се класифицират допълнително като такива с или без допълнителни негарантирани доходи, поради липса на договорно право за получаването на допълнителни доходи като добавка към гарантираните такива.

Застрахователните дружества в Група ДЗИ притежават лицензи за застрахователна дейност по всички видове застраховки, регламентирани от нормативната уредба, с изключение на Застраховка за изкупуване на капитал. ЗАД „ДЗИ“ и „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД също така притежават и лицензи за презастрахователна дейност по посочените по-горе видове застраховки.

(б) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на нематериалните активи, придобити в бизнес комбинация, е тяхната справедлива стойност на датата на придобиването. След първоначалното придобиване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. С изключение на капитализираните разходи за развойна дейност, вътрешно създадените нематериални активи не се признават като активи, а се отнасят в отчета за доходите за годината, в която са възникнали.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**(б) Нематериални активи (продължение)**

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния си живот по линейния метод и се подлагат на преглед за обезценка винаги, когато е налице индикация, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и амортизационният метод за нематериален актив с ограничен полезен живот се подлагат на преглед поне в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или в очаквания модел на консумация на икономическите ползи, залежали в актива, се отчитат счетоводно чрез промяна в амортизационния срок или метод, както това е уместно, и се третират като промени в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се признават в отчета за доходите. Притежаваните от Групата нематериални активи се амортизират с годишна амортизационна норма от 20% за полезния им живот от 5 години. Амортизационната норма и полезния живот на нематериалните активи е непроменена за годините 2010 г. и 2011 г.

Нематериалните активи с неограничен полезен живот се подлагат на преглед за обезценка ежегодно, или индивидуално или на ниво обект, генериращ парични потоци. Тези нематериални активи не се амортизират. Срокът на полезен живот на нематериален актив с неограничен полезен живот се подлага на преглед ежегодно, за да се определи дали оценката за неограничен полезен живот все още може да бъде подкрепена. Ако това не е така, промяната в оценката на полезния живот от неограничен в ограничен се извършва проспективно.

Печалбите или загубите, възникващи от отписването на даден нематериален актив, представляват разликата между нетните постъпления при освобождаването и балансовата стойност на актива и се признават в отчета за доходите, когато активът бъде отписан.

(в) Материални активи

Дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуба за обезценка, с изключение на придобитите активи преди 31 юли 1997 г., които са отчетени по преоценена стойност в съответствие с оценката, извършена от независими оценители по пазарна стойност към 31 юли 1997 г. Тази стойност се приема от ръководството на Групата за историческа цена след отчитане на ефекта от свръхинфлацията. Амортизацията се начислява по линейния метод според предварително установени норми за отписване на стойността на дълготрайните активи през техния предполагаем полезен живот.

Групата е анализираща сроковете на полезен живот на материалните активи по групи и от 1 януари 2009 г., прилага амортизационни норми по групи активи както следва (които важат и за 2010 г. и за 2011 г.):

	Годишна амортизационна норма %	Полезен живот в години
Земи	-	-
Сгради	3	33
Оборудване	10-20	5-10
Стопански инвентар	10	10
Компютри и комуникационна мрежа	20-33.33	3-5
Транспортни средства	25	4

Материалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния си живот и се подлагат на преглед за обезценка винаги, когато е налице индикация, че стойността им е обезценена.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**(в) Материални активи (продължение)**

Печалбите или загубите, възникващи от отписването на даден материален актив, представляват разликата между нетните постъпления при освобождаването и балансовата стойност на актива и се признават в отчета за доходите, когато активът бъде отписан.

(г) Превръщане на чуждестранна валута

Консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ е изготвен в хиляди лева. Това е валутата на основната икономическа среда, в която Групата функционира, следователно е и функционалната валута на Групата.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат в лева по официалния обменен курс на Българската народна банка (БНБ) към датата на сделката. Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се преоценяват в български лева по заключителния курс на БНБ към датата на отчета за финансовото състояние.

Курсовите разлики от операции и преценка на монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, са включени в отчета за доходите за периода на възникването им.

Важни обменни курсове в началото и края на отчетния период:

	<u>31 декември 2011 г.</u>	<u>31 декември 2010 г.</u>
USD 1 =	1.51158 лева	1.47276 лева
EUR 1 =	1.95583 лева	1.95583 лева

(д) Данъци**Текущ данък върху доходите**

Дължимите данъци за 2011 г. и 2010 г. са изчислени в съответствие с българското данъчно законодателство. Данъчната ставка на корпоративния данък за 2011 г. и 2010 г. е 10%.

Данъкът върху печалбата е изчислен на база облагаема печалба, като за целта финансовият резултат е преобразуван, в съответствие с българското данъчно законодателство. Текущите данъчни активи и пасиви за текущи и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или в значителна степен приети към датата на отчета за финансовото състояние.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на отчета за финансовото състояние, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики,

- ▶ освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация, или от първоначално признаване на актив или пасив, от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- ▶ за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Групата е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(д) Данъци (продължение)

Отсрочен данък върху доходите (продължение)

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби,

- ▶ освен ако отсроченият данъчен актив, свързан с намаляемата временна разлика, възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- ▶ за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Текущите и отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в отчета за доходите за текущия период, освен когато тези данъци възникват от сделки или събития, които са признати в същия или предходен период директно в отчета за собствения капитал.

Групата компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и когато отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят за едно и също дружество от Групата.

Данък върху добавената стойност (ДДС) и данък върху застрахователните премии (ДЗП)

Разходите и активите се признават бруто със сумата на данъка върху добавената стойност. Платеният ДДС за услуги и активи, които се ползват за застрахователната дейност, се признава като част от цената на придобиване на актива, или като част от съответната разходната позиция, както това е приложимо. Задълженията се отчитат с включена сума на ДДС.

Приходите и вземанията от застрахователни премии се признават нетно от ДДС и ДЗП. Застрахователните услуги са освободена доставка по условията на ЗДДС. Застрахователите са данъчно задължените лица по ЗДЗП. Групата начислява и събира данъка върху застрахователните премии заедно с плащането на застрахователната премия, за сметка на застрахованите лица.

Нетните суми на данъка върху добавената стойност и данъка върху застрахователните премии, възстановими или дължими на данъчните власти, се включват във вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

(е) Задължения към персонала при пенсиониране

Задълженията към персонала включват настоящата стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на наетия персонал при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

В съответствие с изискванията на МСС 19, потенциални задължения на Групата към персонала са отразени в консолидирания финансов отчет на база на актюерски изчисления. Актюерските загуби и печалби се признават в пълен размер в отчета за доходите.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ж) Финансови активи, различни от деривативни финансови инструменти

Първоначално признаване и последваща оценка

Финансовите активи в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, като кредити и вземания, като инвестиции, държани до падеж, като финансови активи на разположение за продажба или като деривативи, определени като хеджиращи инструменти в ефективен хедж, както това е уместно. Групата определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Покупките или продажби на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да купи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи зависи от целта, за която са придобити или възникнали. Финансовите активи се класифицират като такива, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато инвестиционната стратегия на Групата е да управлява финансовите инвестиции на база справедлива стойност, тъй като свързаните пасиви също се управляват на тази база. Категориите на разположение за продажба и държани до падеж се използват, когато съответния пасив (включително средствата на акционерите) се управлява пасивно и/или се отчита по амортизирана стойност.

Финансовите активи на Групата включват парични средства, депозити, търговски и други вземания, котиран и некотиран на борсите финансови инструменти държани за търгуване, и деривативни финансови инструменти, както и такива, които се използват за хеджиране на парични потоци.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват финансови активи, държани за търгуване, и такива, които при първоначалното им признаване са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите активи, които обикновено се придобиват с намерение да бъдат продадени в близко бъдеще, се класифицират като държани за търгуване. Финансови активи, които са определени по справедлива стойност в печалбата или загубата, трябва да удовлетворяват следните критерии:

- ▶ определянето им като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата елиминира или значително намалява непоследователното третиране, което в противен случай би възникнало от оценяването на активите или пасивите, или от признаването на печалбите или загубите на различна база; или
- ▶ активите и пасивите са част от група финансови активи, финансови пасиви или и двете, които се управляват и резултатите от тяхното представяне се оценява на база справедлива стойност, в съответствие с документирана стратегия за управление на риска или инвестициите.

Тези инвестиции първоначално се признават по справедлива стойност. Впоследствие, след първоначалното признаване, тези инвестиции се оценяват по справедлива стойност. Корекциите в справедливата стойност и реализираните печалби и загуби се признават в отчета за доходите.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ж) Финансови активи, различни от деривативни финансови инструменти (продължение)

Депозити във финансови институции, търговски и други вземания

Депозитите и търговските и други вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на платеното за придобиването на финансовите активи, възнаграждение. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, също се включват в цената на придобиване на финансовите активи. След първоначалната оценка заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от депозитите и вземанията се признават в отчета за доходите, когато същите бъдат отписани или обезценени, както и чрез процеса на амортизация.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба представляват недеривативни финансови активи, които се определят като такива на разположение за продажба и не са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиции държани до падеж, депозити във финансови институции, търговските и други вземания. Тези инвестиции първоначално се отразяват по справедлива стойност. След първоначалното им признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност. Нереализираните печалби и загуби от справедливата стойност се отчитат в отделен компонент на другия всеобхватен доход, докато финансовите активи не бъдат отписани или не бъдат определени като обезценени. При отписване или обезценка, кумулативните печалби или загуби, признати преди това в другия всеобхватен доход, се признават в отчета за доходите.

(з) Деривативни финансови инструменти

Деривативните финансови инструменти се класифицират в отделна позиция в отчета за финансовото състояние. Всички деривативи се отчитат като активи, когато справедливите стойности са положителни, и като пасиви, когато справедливите стойности са отрицателни.

Внедрените деривативи се третират като отделни деривативи и се отчитат по справедлива стойност, ако техните икономически характеристики и рискове не са тясно свързани с тези на основния договор и основният договор сам по себе си не се отчита по справедлива стойност в отчета за доходите. Внедрените деривативи, които отговарят на дефиницията за застрахователни договори, се третират и оценяват като такива.

Деривативни финансови инструменти, държани за търгуване, обикновено се сключват с намерение да бъдат уредени в близко бъдеще. Тези инструменти първоначално се отчитат по справедлива стойност. В последствие, тези инструменти се преоценяват по справедлива стойност. Корекциите в справедливата стойност и реализираните печалби и загуби се признават в отчета за доходите.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(з) Деривативни финансови инструменти (продължение)

Деривативни инструменти, определени като хеджиращи инструменти, например форуърдни договори за покупка на валута и лихвени суапове, се сключват от Групата за хеджиране на рисковете, свързани с промените в лихвените проценти и валутните курсове.

За целите на счетоводното отчитане на хеджирането, хеджиращите взаимоотношения се класифицират както следва:

- ▶ хеджиране на паричен поток, когато се хеджира експозицията към промени в паричните потоци по признат актив или пасив, или много вероятна прогнозна сделка; или
- ▶ хеджиране на справедлива стойност, когато се хеджира експозицията към промени в справедливата стойност на признат актив или пасив, или на непризнат неотменим ангажимент, или на идентифицирана част от такъв актив, пасив или неотменим ангажимент, която е свързана с конкретен риск.

Преди Групата да приложи счетоводното отчитане на хеджирането трябва да бъдат удовлетворени следните критерии:

- ▶ да е изготвена официална документация за хеджиращия инструмент, хеджирания обект, взаимоотношението на хеджирането, целта и стратегията;
- ▶ хеджирането трябва да е документирано в самото начало и да показва очакването за високоефективен хедж при компенсирането на риска в хеджирания обект през отчетния период и че хеджирането е ефективно на текуща база;
- ▶ за хеджиране на паричен поток, вероятността да бъде сключена прогнозната сделка, която е предмет на хеджиране, трябва да е голяма и трябва да съществува индикация за промени в паричните потоци, които да се отразят в отчета за доходите.

Хеджиране на паричен поток

Тези деривативни финансови инструменти първоначално се отчитат по справедлива стойност на датата, на която се сключва деривативния договор. Частта от печалбата или загубата по хеджиращия инструмент, която се определя като ефективно хеджиране, се признава в другия всеобхватен доход, а неефективната част от печалбата или загубата от хеджиращия инструмент, в отчета за доходите. При хеджиране на паричен поток сумите, които са били признати директно в собствения капитал се признават в отчета за доходите в същия период или периоди, през които хеджираната сделка оказва влияние върху печалбата или загубата, като например когато хеджираният финансов приход или финансов разход се признае, или когато се осъществи прогнозна продажба.

Когато хеджираната позиция представлява цената на придобиване на нефинансов актив или нефинансов пасив сумите, които са били признати директно в собствения капитал се признават като корекция на първоначалната балансова стойност на нефинансовия актив или пасив.

Ако прогнозната сделка или неотменимият ангажимент не се очаква повече да възникнат, сумите, които са били отчетени преди това в собствения капитал се признават в отчета за доходите. Ако хеджиращият инструмент стигне до крайна дата на валидност, или бъде продаден, прекратен или упражнен без замяна или прехвърляне, или ако Групата отмени определянето на хеджирането, сумите, които са били отчетени преди това в собствения капитал, остават признати отделно в собствения капитал до осъществяване на прогнозната сделка или неотменимия ангажимент.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(з) Деривативни финансови инструменти (продължение)

Хеджиране на справедлива стойност

Тези деривативни финансови инструменти също първоначално се признават по справедлива стойност на датата, на която бъде сключен деривативният договор. Промяната в справедливата стойност на хеджираната позиция, която се дължи на хеджирания риск, коригира балансовата стойност на хеджираната позиция и също се признава в отчета за доходите. Деривативът се оценява по справедлива стойност, а печалбите и загубите се признават в отчета за доходите.

При хеджиране на справедлива стойност на обекти отчитани по амортизирана стойност, корекцията в балансовата стойност се амортизира през отчета за доходите за оставащия до падежа срок. Амортизирането може да започне веднага при наличие на корекция и трябва да започне не по-късно от момента на прекратяване на корекцията на хеджираната позиция вследствие на промени в справедливата стойност, които се дължат на хеджирания риск.

Когато непризнат неотменим ангажимент е определен като хеджирана позиция, последващата кумулативна промяна в справедливата стойност на неотменимия ангажимент, която се дължи на хеджирания риск се признава като актив или пасив с отчитане на съответна печалба или загуба в отчета за доходите. Промяната в справедливата стойност на хеджиращия инструмент също се признава в отчета за доходите.

Групата преустановява счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност, ако хеджиращият инструмент изтече, бъде продаден, прекратен или упражнен, ако хеджирането вече не отговаря на критериите за счетоводно отчитане на хеджиране или ако Групата отмени определянето му като такъв.

(и) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Справедливата стойност на финансови инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните пазарни цени "купува" за активите и оферираните цени за пасивите в края на последния работен ден на датата на отчета за финансовото състояние, без да се приспадат каквито и да било разходи по сделката.

Справедливата стойност на дялове в доверителни дялови инвестиционни фондове и акции в отворени колективни инвестиционни схеми, се определя на базата на публикуваните цени "купува".

Справедливата стойност на финансови инструменти, за които не съществува активен пазар, се определя чрез прилагане на подходящи техники за оценяване. Тези техники включват метода на дисконтираните парични потоци, сравнение със сходни инструменти, за които съществуват котираните пазарни цени, модели за ценообразуване на опции, кредитни модели и други подходящи модели за оценка. Финансови инструменти могат да бъдат отчетени по справедлива стойност като се приложат техники за оценяване, когато не са на разположение текущи пазарни сделки или данни от подлежащ на наблюдение активен пазар. Тяхната справедлива стойност се определя чрез използването на модел за оценка, който е тестван за изчисление на цените и сравнение с пазарните или чрез използване на входящи данни за реални пазарни сделки и чрез прилагане на най-добрата приблизителна оценка на Групата относно най-подходящите за използване предположения за модела.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(и) Справедлива стойност на финансовите инструменти (продължение)

Моделите се коригират за да отразят спреда между цените "купува" и "продава", за да отразят разходите за затваряне на позициите, спреда относно кредитния и ликвидния риск на съответния контрагент и ограниченията в моделите. Също така печалбата или загубата, изчислена при първоначалното отчитане на финансовите инструменти (печалбата или загубата от "ден 1") се отсрочва и признава единствено когато входящите данни са подлежащи на наблюдение, или при отписване на финансовия инструмент.

При използването на техники на дисконтираните парични потоци, очакваните бъдещи парични потоци се базират на най-добрата приблизителна оценка на Ръководството, а използваната норма на дисконтиране е обвързаната с пазарна норма за сходен инструмент. Използването на различни модели за ценообразуване и различни предположения би могло да доведе до съществено различни приблизителни оценки на справедливите стойности.

Справедливата стойност на депозитите с плаващ лихвен процент и овърнайт депозитите в кредитни институции, е тяхната балансова стойност. Балансовата стойност представлява стойността на депозита и начислената лихва. Справедливата стойност на депозити с фиксиран лихвен процент е приблизително определена чрез използване на метода на дисконтираните парични потоци.

Ако справедливата стойност не може да бъде надеждно определена, тези финансови инструменти се оценяват по цена на придобиване, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, платено за придобиването на инвестицията, или първоначално получената сума на финансовия пасив. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, се включват в цената на придобиване на инвестицията.

Анализ на справедливите стойности на финансовите инструменти и допълнителна информация за това как са оценени са предоставени в пояснителна бележка 24.

(й) Обезценка на финансови активи

Към всяка дата на отчета за финансовото състояние, Групата прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена.

Групата не отчита загубите от обезценка на финансови активи в отделна сметка, с изключение на загубите от обезценка на вземанията по регресни искове от застрахователи.

Активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако са налице обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка за активи, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват очакваните бъдещи загуби, които все още не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент на финансовия актив. Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се отразява в отчета за доходите.

Групата първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно, и индивидуално или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако Групата определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка за индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, тя включва актива в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и ги подлага на преглед за обезценка колективно. Активи, които се подлагат на преглед за обезценка индивидуално и за които продължава да бъде призната загуба от обезценка, не се включват в колективната преценка за обезценка. Прегледът за обезценката се извършва към датата на отчета за финансовото състояние.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(й) Обезценка на финансови активи (продължение)

Активи, отчитани по амортизирана стойност (продължение)

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, признатите преди това загуби от обезценка се възстановяват. Възстановяването на загубата от обезценка се признава в отчета за доходите до степеня, до която балансовата стойност на финансовия актив не надвишава неговата амортизирана стойност на датата на възстановяването.

Финансови активи на разположение за продажба

В случай на обезценка на финансов актив на разположение за продажба, сумата, представляваща разликата между неговата цена на придобиване (нетно от погасяването на главницата и амортизацията) и неговата текуща справедлива стойност, намалена с каквато и да било загуба от обезценка по този актив, която преди е призната в другия всеобхватен доход, се прехвърля от собствения капитал в отчета за доходите. Загубите от обезценка за капиталови инвестиции не се възстановяват чрез отчета за доходите. Възстановяванията на загуби от обезценка по дългови инструменти, класифицирани като такива на разположение за продажба, се извършват чрез отчета за доходите, ако увеличението в справедливата стойност на инструментите може обективно да се свърже със събитие, възникнало след като загубите от обезценка са били признати в отчета за доходите.

(к) Отписване на финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- ▶ договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли;
- ▶ Групата запазва правото за получаване на парични потоци от актива, но е поела договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне.
- ▶ Групата е прехвърлила своите права за получаване на парични потоци от актива, при което:
 - Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или
 - Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазила контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила своите права за получаване на парични потоци от актива и нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е запазила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления финансовия актив до степеня на продължаващото си участие в него. Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаградението, което може да се наложи да бъде възстановено от Групата.

Когато продължаващото участие е под формата на издадена и/или закупена опция за прехвърления актив (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или др. под.), степента на продължаващото участие на Групата е равна на стойността на прехвърления актив, за която Групата може да го изкупи обратно. В случаите, обаче, на издадена пут опция (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или др. под.) за актив, който се оценява по справедлива стойност, степента на продължаващото участие на Групата е ограничена до по-ниската от справедливата стойност на прехвърления актив и цената на упражняване на опцията.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(л) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Групата оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Групата определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи.

Загубите от обезценка от продължаващи дейности се признават в отчета за доходите.

Към всяка отчетна дата, Групата преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, различен от репутация, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в преценките, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. В този случай, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата възстановима стойност. Тази увеличена стойност не може да превишава балансовата стойност, такава, каквато би била, след приспадане на амортизацията, в случай, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за доходите.

(м) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват земи и сгради, държани с цел получаване на доход от наем или увеличаване на стойността им. Инвестиционните имоти се признават първоначално по цена на придобиване. Разходите по придобиването се включват при първоначалната оценка. Последващото оценяване е по справедлива стойност. Групата отчита всички изменения на справедливата стойност на инвестиционните си имоти в отчета за доходите.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот са правят само когато има промяна в използването. Ако имот за собствени нужди, отчитан според изискванията на МСС 16 "Имоти, машини и съоръжения" бъде прехвърлен към инвестиционен имот, отчитан по справедлива стойност, Групата прилага МСС 16 до датата на промяна в използването му. Всяка разлика между балансовата стойност на имота към датата на прехвърляне и неговата справедлива стойност се отчита като преоценка според изискванията на МСС 16. Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване. Каквито и да е било печалби или загуби при извеждането от експлоатация или освобождаването на инвестиционен имот се признават в отчета за доходите в годината на извеждане от експлоатация или освобождаване.

(н) Презастраховане

Групата прехвърля застрахователния риск в обичайния ход на дейността си за някои видове застраховки. Презастрахователните активи представляват салда, дължими от/на презастрахователни компании. Сумите, подлежащи на възстановяване от презастрахователи, се оценяват по начин, последователен с резерва за неизплатени претенции или уредени претенции, свързани с полици прехвърлени към презастрахователя и които са свързани със съответния презастрахователен договор.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(н) Презастраховане (продължение)

Презастрахователните активи представляват предстоящи за получаване към датата на отчета за финансовото състояние вземания по презастрахователни операции, признати като приход на база дължимите през отчетния период премии, участия в резултата и комисионни по силата на действащите презастрахователни договори. Те се оценяват по стойността им и съответния валутен курс към датата на отчета за финансовото състояние. Групата ежемесечно извършва преоценка на вземанията от презастрахователите като актуализира дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания.

Презастрахователните пасиви представляват предстоящи за плащане към датата на отчета за финансовото състояние задължения по презастрахователни операции, признати като разход на база дължимите през отчетния период премии, обезщетения, участия в резултата и комисионни.

Печалбите или загубите от презастраховането се признават в отчета за доходите незабавно към датата на покупката и не се амортизират. Прехвърлените презастрахователни договорености не освобождават Групата от задълженията ѝ към застрахованите лица.

Премии и претенциите се представят брутно както за прехвърлените, така и за поетите презастрахователни ангажименти. Презастрахователните активи или пасиви се отписват, когато договорните права се погасят или изтекат, или когато договорът бъде прехвърлен към друга страна.

Презастрахователни договори, които не прехвърлят съществен застрахователен риск, се отразяват в отчета за финансовото състояние и представляват депозити или финансови пасиви, които се признават на база платеното или полученото възнаграждение, намалено с каквито и да било изрични определени такси, които ще бъдат задържани от презастрахованото лице.

(о) Вземания по застраховки и регресни икове

Общозастрахователни договори

Вземанията по застраховки се признават, когато станат дължими премии по застрахователни договори. При първоначалното им признаване те се оценяват на база всички дължими и получени премии през отчетния период по застрахователни договори.

След първоначалното им признаване вземанията по застраховки се подлагат на преглед за обезценка, когато събитията или обстоятелствата показват, че балансовата стойност може да не бъде възстановена. Индикации за обезценка съществуват, когато застрахованото лице има просрочени дължими премии към Групата, като за различните продукти броя на просрочените дължими премии е различен. При наличие на загуба от обезценка, тя се отразява в отчета за доходите.

Вземанията по общозастрахователни операции се отписват, когато бъдат удовлетворени критериите за отписване на финансови активи.

Вземания по животозастрахователни договори

Вземанията по животозастрахователни договори се признават първоначално при признаването на прихода от премии. След първоначалното признаване, несъбраните вземанията по застраховки се обезценяват на следващия падеж, ако застраховката е нередовна (в просрочие на плащането на дължимата премия за повече от два месеца) или на датата, в която е прекратено действието на договора (смърт, откуп и др.). Загубата от обезценка се отразява в отчета за доходите.

Вземанията по животозастрахователни операции се отписват, когато бъдат удовлетворени критериите за отписване на финансови активи.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(о) Вземания по застраховки и регресни икове (продължение)

Вземания по регресни икове

Правото на регресен иск за възстановяване на изплатено обезщетение и разноските по определянето му срещу лица, по чиято вина е било унищожено или повредено застрахованото имущество, Групата упражнява на основание чл. 213 и 213а от Кодекса за застраховането. Всички лица, към които Групата има ликвидни и изискуеми вземания по регресни икове са длъжници на Групата. В случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка „Гражданска отговорност“, Групата встъпва в правата на застрахования и предявява вземанията си срещу застрахователя на виновния по застраховка „Гражданска отговорност“ или към виновното лице.

Критериите за признаване на вземането в актива на отчета за финансовото състояние са следните:

- платено обезщетение по имуществена застраховка;
- установено лице, което виновно е причинило вредата;
- наличие на доказателства на сключена застраховка „Гражданска отговорност“ при друг застраховател;
- предявена претенция срещу виновното лице или към неговия застраховател.

Групата признава вземания по регресни икове в размер на тяхната възстановима стойност. Преценката относно размера на възстановимата стойност на вземанията по регресни икове се преразглежда ежегодно от ръководството на Групата.

В допълнение на това при индикация за несъбираемост на вече признато вземане, то се оценява по възстановима стойност и се признава загуба от обезценка.

(п) Разходи за бъдещи периоди

Отсрочени аквизиционни разходи (ОАР)

Отсрочените аквизиционни разходи представляват аквизиционни комисионни, отчетени през финансовия период, свързани със сключването на застрахователните договори, които са отсрочени за периоди след датата на отчета за финансовото състояние. Аквизиционните разходи се отсрочват по актюерски методи до степента, в която последните са възстановими от бъдещите застрахователни премии. След първоначалното си признаване като Отсрочени аквизиционни разходи, те се амортизират върху очаквания срок на поддържане на договора (срок на инкасиране на застрахователните премии) като постоянен процент от премиите. Отсрочените аквизиционни разходи се отписват, когато свързаните с тях договори биват прекратени - поради настъпване на застрахователно събитие или предсрочно прекратяване (откуп).

Отсрочените аквизиционни разходи представляват активи за покритие на застрахователно-техническите резерви, съгласно Кодекса за застраховането. Групата извършва преглед за обезценка към всяка отчетна дата или по-често, когато е налице индикация за обезценка. Преглед за обезценка се прави чрез тест за адекватност на застрахователните задължения.

(р) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства в банки и в каса. За целите на отчета за паричните потоци за пари и парични еквиваленти се считат парични средства в банки и в каса, както и краткосрочни депозити с оригинален матуритет до 3 месеца. Групата изготвя отчета за паричните потоци по косвения метод.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори

Задълженията по договори за общо застраховане се признават, когато бъдат сключени застрахователните договори и премиите бъдат начислени. Те включват резерв за предстоящи плащания, пренос-премиен резерв и резерв за неизтекли рискове.

Резервът за предстоящи плащания представлява задължение за неизплатени претенции, което задължение се базира на оценка на общите разходи по всички възникнали, но неуредени претенции към датата на отчета за финансовото състояние, независимо дали са обявени или не, включително и свързаните разходи за обработка на претенциите. При обявяването и уреждането на някои видове претенции може да има забава, следователно общите разходи за тези претенции към датата на отчета за финансовото състояние са предмет на предварителна оценка. Задължението се изчислява към отчетната дата като се използват определен брой стандартни актюерски техники за прогнозиране на претенциите, базираци се на емпирични данни и текущи предположения. Задължението не се дисконтира за отразяване на стойността на парите във времето. Задълженията се отписват, когато договорът изтече, бъде прекратен или изпълнен.

Пренос-премиеният резерв представлява премиите, получени за рискове, които все още не са изтекли. Методът за изчисление на резерва е в съответствие с метода за признаване на приходите от застрахователни премии. Обикновено резервът се освобождава за срока на договора и се признава като приход от премии.

Всички договори са предмет на тест за адекватност на задължението, който отразява най-добрата текуща приблизителна преценка на ръководството за бъдещите парични потоци.

Към всяка отчетна дата Групата извършва проверка на необходимостта от образуване на резерв за неизтеклите рискове, за да определи дали е налице общо превишение на очакваните претенции и разходи над пренесените премии.

Задълженията по животозастрахователни договори се признават, когато бъдат сключени договорите и е начислена първоначалната дължима премия. Резервите представляват очакваната стойност на поетите от застрахователя задължения по сключените застрахователни и презастрахователни договори, разходите свързани с изпълнението на тези задължения и възможното неблагоприятно отклонение от направените предположения.

Съгласно Кодекса за застраховане Групата образува следните задължения по животозастрахователни договори:

- Математически резерв;
- Капитализирана стойност на пенсиите;
- Пренос-премиен резерв;
- Резерв за предстоящи плащания;
- Резерв за бъдещо участие в дохода;
- Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи;
- Резерви по застраховки "Живот", свързани с инвестиционен фонд, с елементи от изброените по-горе.

Математически резерв и Капитализирана стойност на пенсиите

Математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите се изчисляват по проспективен нето-премиен метод, който представлява разликата между настоящата стойност на очакваните бъдещи застрахователни плащания и настоящата стойност на очакваните бъдещи нетни премии.

Към математическия резерв и капитализираната стойност на пенсиите, са включени допълнително разпределения доход по полиците, настоящата стойност на отчетените премии с приспаднати аквизиционни разходи, които се отнасят за периоди след датата на отчета за финансовото състояние и допълнителна сума за административни разходи. Изчислението се основава на същите технически основи, с които са изчислени нето премиите, включително дисконтов (технически) лихвен процент и таблица за смъртност.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори (продължение)

Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи

Поради възможните отклонения между застрахователно-техническите планове и действителните резултати, математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите са увеличени с допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от актюерските предположения.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премиеният резерв се образува по рискови застраховки и животозастрахователни договори за покритие на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат след края на отчетния период.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се образува за покритие на обезщетения и дължими суми, както и на свързаните с тях разходи по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не пред Групата, и които не са платени към тази дата.

Резерв за бъдещо участие в дохода

Образува се по договори със спестовен елемент и клауза за допълнителен, негарантиран доход за покриване на бъдещи неблагоприятни отклонения в дохода от инвестиции.

Преглед за адекватност на задълженията

Прегледът за адекватност на задълженията представлява изчисление на настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци и сравняването им с балансовата стойност на задълженията (математически резерв), нетно от отсрочените аквизиционни разходи. Паричните потоци за даден период включват очакваната стойност на бъдещите премии, очакваните застрахователни плащания (включително откупи), очакваните отчисления за ежегодните административни разходи на Групата и комисионните. Доходът от инвестиции и изменението на размера на математическия резерв в края на всяка отчетна година не е включено в изчислението. Настоящата стойност на очакваните парични потоци е изчислена с дисконтиращ лихвен процент, отговарящ на доходността на активите, получена от ниско рисковите инвестиции и съобразен с пазарните условия и доходността от държавните ценни книжа в края на финансовата година.

Прегледът за адекватност на задълженията е направен на базата на застрахователни и икономически предположения. Застрахователните предположения се основават на миналия опит на Групата, а икономическите се базират на текущ анализ и консервативни допускания за бъдещи изменения. Полученият резултат, изчислен по методиката на този тест се сравнява със стойността на математическия резерв, отчетен в отчета за финансовото състояние на Групата увеличен с допълнителния резерв, заделен като добавка за сигурност срещу неблагоприятни отклонения от използваните технически основи и намален с отложените аквизиционни разходи. Задълженията се считат за достатъчни, когато стойността на резерва превишава получения резултат от прегледа.

Получените резултати от прегледа за достатъчност на задълженията показват, че математическия резерв по застраховки "Живот" и застраховки свързани с вътрешен инвестиционен фонд, са достатъчни към 31 декември 2011 г. и 2010 г.

Задълженията по здравноосигурителни договори се признават, когато бъдат сключени договорите и бъдат начислени премиите.

Задълженията по здравноосигурителните договори включват пренос-премиен резерв и резерв за неизтеклите рискове, резерв за предявени, но неуредени претенции, както и задължение за възникнали, но неуредени претенции към датата на отчета за финансовото състояние, включително и свързаните разходи за обработка на претенциите. При обявяването и уреждането на някои видове претенции може да има забава, следователно общите разходи за тези претенции не могат да бъдат известни със сигурност към датата на отчета за финансовото състояние.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори (продължение)

Задълженията се изчисляват към всяка отчетна дата като се използват стандартни актюерски техники за прогнозиране на претенциите, базиращи се на емпирични данни и текущи предположения. Задълженията не се дисконтират за отразяване на стойността на парите във времето. Задълженията се отписват, когато договорът изтече, бъде прекратен или изпълнен.

Пренос-премийният резерв представлява премиите, получени за рискове, които все още не са изтекли. Обикновено резервът се освобождава за срока на договора и се признава като приход от премии. Корекциите в задълженията към всяка отчетна дата се отразяват в отчета за доходите. Към всяка отчетна дата, Групата извършва проверка на необходимостта от образуване на резерв за неизтекли рискове, за да определи дали е налице общо превишение на очакваните претенции и разходи над пренесените премии.

(т) Задължения по инвестиционни договори без допълнителни негарантирани доходи

Задълженията, които са свързани с инвестиционни договори възникват, когато договорите бъдат сключени и се отчитат в отчета за финансовото състояние като депозитен компонент. Първоначално задълженията се представят по справедлива стойност като впоследствие се преоценяват на база текущата цена на дяловете на инвестиционния фонд, която се определя от общата стойност на активите на фонда. Корекциите на справедливата стойност се извършват към всяка отчетна дата. Изменението на депозитния компонент се отразява директно като корекция на задълженията в отчета за финансовото състояние. Задължението се отписва, когато договорът изтече, бъде изпълнен или прекратен.

(у) Допълнителни, негарантирани доходи

Допълнителният, негарантиран доход представлява договорно право, което оправомощава притежателите на тези договори да получат като допълнение към гарантираните доходи, допълнителни доходи, които се базират на реализираната доходност на активите, държани в портфейла на договори с такива характеристики. Съгласно условията на договорите, допълнителната доходност може да бъде разпределена между застрахованите лица и акционерите на база 90/10 за договори сключени преди октомври 2006 година. Групата, по свое усмотрение определя сумата и момента на разпределение на допълнителната доходност на притежателите на полици. Всички задължения за допълнителни, негарантирани доходи, включително неразпределените се отчитат в задълженията по застрахователни или по инвестиционни договори, както това е уместно в края на отчетния период.

(ф) Класификация на финансовите инструменти като дълг и собствен капитал

Даден финансов инструмент се класифицира като дълг, ако съществува договорно задължение:

- ▶ за предоставяне на парични средства или друг финансов актив на друго предприятие; или
- ▶ за размяна на финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за Групата.

Ако Групата няма безусловно право, позволяващо му да избегне изплащането на паричните средства или предоставянето на другия финансов актив, за да уреди договорното си задължение, това задължение отговаря на дефиницията за финансово задължение.

(х) Други финансови пасиви и застрахователни задължения

Другите финансови пасиви се признават, когато станат дължими и при първоначалното им признаване се отчитат по справедливата стойност на полученото възнаграждение, намалено с пряко свързаните разходи по сделката. След първоначалното признаване, те се оценяват по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ц) Отписване на финансови пасиви и застрахователни задължения

Финансовите пасиви и застрахователните задължения се отписват, когато задължението по пасива бъде прекратено, изпълнено или е изтекло.

Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив се признава в отчета за доходите.

(ч) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно), възникващо в резултат на минали събития, и е вероятно, че за погасяване на задължението ще е необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи, и стойността на задължението може да бъде надеждно оценена. Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите, свързани с която и да било провизия, се представят в отчета за доходите нетно от каквото и да било възстановяване. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се признава като разход по заеми.

(ш) Промени в собствения капитал

Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платените акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

Дивиденди по обикновен акционерен капитал

Дивидентите по обикновени акции се признават като задължение и се приспадат от собствения капитал, когато са одобрени от акционерите на Групата.

Дивидентите за годината, които се одобряват след датата на отчета за финансовото състояние, се считат за събитие след датата на отчета за финансовото състояние.

(щ) Признаване на приходи

Бруто премии

Брутните записани премии по договори за общо и здравно застраховане включват общите вземания по премии за целия период на покритие, обхванат от договорите, сключени през отчетния период, и се признават на началната дата на полицата. Премиите включват каквито и да било корекции, възникващи през отчетния период, за вземания по премии по отношение на договори, сключени в предишни отчетни периоди.

След изтичане срока на договора, непостъпилите дължими премии през съответните отчетни периоди са отразени като обезценка на вземания по несъбрани премии.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(щ) Признаване на приходи (продължение)

Бруто премии (продължение)

Брутните премии по животозастрахователни договори, както и застрахователната част от премиите по инвестиционни договори, се признават като приход:

- ▶ На датата на влизане в сила на полицата - еднократно дължимата премия;
- ▶ На датата на влизане в сила на нов премиен период по полицата - дължимата премия за този период;
- ▶ На датата на плащане - предплатената премия.

Пренесените премии са онези части от записаните премии, които са свързани с периоди на застрахователен риск след датата на отчета за финансовото състояние. Частта, отнасяща се за последващи периоди, се отсрочва като пренос-премиен резерв.

Отстъпени премии на презастраховател

Брутните записани премии по общо презастраховане включват общите дължими премии за цялото покритие, предвидено от сключените през периода договори, и се признават на датата, на която полицата се стартира. Премиите включват каквито и да било корекции, възникващи през отчетния период по отношение на презастрахователни договори с дата на сключване в предишни отчетни периоди.

Брутните презастрахователни премии по животозастрахователни договори се признават като разход, когато станат дължими, или на датата, на която полицата влезе в сила.

Пренесените презастрахователни премии са онези части от записаните през годината премии, които са свързани с периоди на презастрахователен риск след датата на отчета за финансовото състояние. Пренесените презастрахователни премии се разсрочват за срока на основните застрахователни полици сключени със застраховани лица за договори със свързани рискове и за срока на презастрахователния договор.

Приходи от такси и комисионни

На застрахованите лица по застрахователни и инвестиционни договори се начисляват такси за услуги по администриране на полиците, услуги по управление на инвестициите, за откупи и други такси по договорите. Тези такси се признават като приход за периода, в който се предоставят свързаните с тях услуги. Ако таксите са за услуги, предоставяни в бъдещи периоди, те се отсрочват и се признават в тези бъдещи периоди.

Приходи от инвестиции

Приходите от лихви се признават в отчета за доходите с тяхното начисляване и се изчисляват като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Такси и комисионни, които представляват неразделна част от ефективния доход по финансовия актив или пасив, се признават като корекция в ефективния лихвен процент на инструмента.

Приходите от инвестиции включват дивиденди, когато бъде установено правото на Групата да получи плащане. За ценни книжа, търгувани на фондови борси, това е датата, на която цената на ценната книга не включва дивидент.

Приходите от инвестиции включват приходи от наем на инвестиционни имоти.

Реализирани печалби и загуби

Реализираните печалби и загуби от инвестиции, отразени в отчета за доходите, включват печалби и загуби по финансови активи и инвестиционни имоти. Печалбите и загубите включват и неефективната част от хеджирането. Печалбите и загубите от продажбата на инвестиции се изчисляват като разликата между нетните постъпления от продажбата и първоначалната или амортизираната стойност и се отразяват при възникването на сделката по продажбата.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ю) Признание като разход на обезщетения и претенции и финансови разходи

Животозастрахователни договори

Брутните платими доходи и претенции по животозастрахователни договори и по инвестиционни договори с допълнителни, негарантирани доходи, включват разходите за всички претенции, възникващи през годината, включително вътрешните и външните разходи за обработка на претенциите, които са пряко свързани с обработката и уреждането на претенциите и допълнителните доходи за застрахованите лица, одобрени по договори с допълнителни, негарантирани доходи, както и промените в брутната оценка на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори с допълнителни, негарантирани доходи. Претенциите в случай на смърт и при откупи се отразяват въз основа на получените уведомления за възникване на претенцията от застрахованите лица. Плащанията по падежирали и анюитетни полици се отразяват, когато станат дължими.

Общозастрахователни договори

Претенциите по общо застраховане включват всички претенции, платени през годината, независимо дали са обявени или не, свързаните вътрешни и външни разходи за обработка на претенциите, които са пряко свързани с обработката и уреждането на претенциите, намаление, отразяващо стойността на спасеното имущество и други възстановявания и каквито и да било корекции в неизплатените претенции от предходни години.

Здравноосигурителни договори

Брутните претенции по здравноосигурителни договори включват разходите за всички претенции, възникващи през годината, включително външните разходи за обработка на претенциите, които са пряко свързани с уреждането на претенциите.

Презастрахователни претенции

Презастрахователните претенции се признават, когато свързаната брутна застрахователна претенция бъде призната съгласно условията на съответния договор.

Финансови разходи

Платените лихви се признават в отчета за доходите при тяхното начисляване и се изчисляват като се използва метода на ефективния лихвен процент. Начислените лихви се включват в балансовата стойност на лихвоносните финансови пасиви.

(я) Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Финансовият отчет се коригира за отразяване на събития, които са възникнали между датата на отчета за финансовото състояние и датата, на която финансовият отчет е одобрен за публикуване, при условие, че те предоставят доказателства за условия, които са съществували към датата на баланса. Събития, които са показателни за условия, които са възникнали след датата на баланса, се оповестяват, но не пораждаат корекции в самия финансов отчет.

(аа) Доходи на акция

ЗАД ДЗИ е избрало да оповести доходите на акция в индивидуалния си отчет за годината, приключваща на 31 декември 2011 г. Основният доход на акция е представен на лицевата страна на индивидуалния отчет за доходите за 2011 г.

3. Информация по сегменти

За целите на управлението, Групата е организирана в бизнес единици, базирани на продуктите и услугите, които те предоставят, и включва три оперативни сегменти, подлежащи на отчитане както следва:

Сегментът животозастраховане предлага богата гама животозастрахователни услуги, срочно застраховане, пенсионно застраховане, при което доходите на застрахованите лица зависят от стойността на инвестиционния дял, гарантирани пенсии, чисти пенсии с гарантиран размер, който се изплаща при падежиране на полицата или по-ранна смърт както и ипотечни продукти, сумата по които се изплаща при падежиране на полицата или по-ранна смърт.

Сегментът за общо застраховане предлага продукти в областта на общото застраховане, които включват гражданска отговорност за моторни превозни средства, застраховки на домашно имущество, застраховки за прекратяване на търговската или стопанската дейност.

Договорите за здравно осигуряване осигуряват медицинско покритие на осигурените лица.

Няма оперативни сегменти, които да са агрегирани, за да формират посочените по-горе подлежащи на отчитане оперативни сегменти.

Резултатите на сегментите се оценяват въз основа на печалбата или загубата.

През 2011 г. и 2010 г., са извършвани вътрешносегментни сделки. При вътрешносегментните сделки, трансферните цени между оперативните сегменти се определят на базата на справедливата цена по начин, сходен с използвания в сделки с трети страни. Приходите, разходите и резултатите на оперативните сегменти включват тези трансфери между тях, които се елиминират при консолидацията.

В колона „Корекции и елиминиране“ са представени както междусегментни операции, водещи до елиминации в консолидирания отчет на Групата, така и други корекции, произтичащи от други, несъществени дейности на Групата, несвързани със застрахователната дейност.

За мениджмънт цели някои договори за общо застраховане, които са незначителни като размер са отчетени в сегмент „животозастраховане“, тъй като така се представя информация на ръководството в нормалния ход на дейността.

3. Информация по сегменти (продължение)

Отчет за доходите по сегменти, за годината, приключваща на 31 декември 2011 г.

	Живото- застраховане	Общо застраховане	Здравно осигуряване	Корекции и елиминирани	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Бруто премии	34,783	168,637	2,007	(2,512)	202,915
Отстъпени премии на презастраховател	(264)	(12,557)	–	2,379	(10,442)
Нетни премии	34,519	156,080	2,007	(133)	192,473
Приходи от такси и комисионни	61	1,183	–	(476)	768
Приходи от инвестиции	15,716	15,118	152	(7,092)	23,894
Печалби и загуби и други приходи от дейността	(226)	(218)	36	(35)	(443)
Други приходи	15,551	16,083	188	(7,603)	24,219
Приходи на сегмента	50,070	172,163	2,195	(7,736)	216,692
Разходи за изплатени доходи и претенции - бруто	(22,735)	(87,188)	(1,166)	129	(110,960)
Претенции, отстъпени на презастраховател	29	2,741	–	(129)	2,641
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос- премийния резерв - бруто	(1,670)	1,801	(49)	–	82
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос- премийния резерв, отстъпени на презастраховател	(385)	2,105	–	–	1,720
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	(24,761)	(80,541)	(1,215)	–	(106,517)
Финансови разходи	(37)	–	–	–	(37)
Обезценка на застрахователни вземания	(3,509)	(13,724)	(58)	–	(17,291)
Амортизация на материални и нематериални активи	(973)	(1,393)	(21)	–	(2,387)
Други административни разходи и разходи за дейността	(15,358)	(64,288)	(697)	609	(79,734)
Други разходи	(19,877)	(79,405)	(776)	609	(99,449)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи по сегменти	(44,638)	(159,946)	(1,991)	609	(205,966)
Печалба на сегмента преди данъци	5,432	12,217	204	(7,127)	10,726

3. Информация по сегменти (продължение)

Отчет за доходите по сегменти, за годината, приключваща на 31 декември 2010 г.

	Живото- застраховане	Общо застраховане	Здравно осигуряване	Корекции и елиминирани	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Бруто премии	32,613	184,083	1,689	(161)	218,224
Отстъпени премии на презастраховател	(334)	(8,744)	-	-	(9,078)
Нетни премии	32,279	175,339	1,689	(161)	209,146
Приходи от такси и комисионни	83	975	-	-	1,058
Приходи от инвестиции	12,134	17,640	174	-	29,948
Печалби и загуби и други приходи от дейността	260	(34)	3	6	235
Други приходи	12,477	18,581	177	6	31,241
Приходи на сегмента	44,756	193,920	1,866	(155)	240,387
Разходи за изплатени доходи и претенции - бруто	(25,238)	(115,095)	(1,074)	23	(141,384)
Претенции, отстъпени на презастраховател	15	11,890	-	(23)	11,882
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв - бруто	(164)	9,319	20	-	9,175
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател		(2,893)	-	-	(2,893)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	(25,387)	(96,779)	(1,054)	-	(123,220)
Финансови разходи	(43)	-	-	-	(43)
Обезценка на застрахователни вземания	(2,423)	(16,948)	(20)	-	(19,391)
Амортизация на дълготрайни материални и нематериални активи	(889)	(1,511)	(4)	-	(2,404)
Други административни разходи и разходи за дейността	(12,053)	(70,822)	(614)	219	(83,270)
Други разходи	(15,408)	(89,281)	(638)	219	(105,108)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи по сегменти	(40,795)	(186,060)	(1,692)	219	(228,328)
Печалба / (загуба) на сегмента преди данъци	3,961	7,860	174	64	12,059

3. Информация по сегменти (продължение)

Отчет за финансово състояние към 31 декември 2011 г. по сегменти:

	Живото- застраховане	Общо застраховане	Здравно осигуряване	Корекции и елимини- ране	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	2,393	693	72	-	3,158
Материални активи	8,203	6,224	7	-	14,434
Отсрочени аквизиционни разходи	6,769	-	-	-	6,769
Актив по отсрочен данък	103	2,381	3	-	2,487
Инвестиционни имоти	9,200	6,804	-	-	16,004
Депозити, финансови активи за търгуване и на разположение за продажба	129,094	268,897	3,245	-	401,236
Активи по презастрахователни операции	5	15,231	-	-	15,236
Вземания по застрахователни операции	11,568	40,232	953	(171)	52,582
Търговски и други вземания	1,397	1,669	26	-	3,092
Вземания от данък върху доходите	223	-	-	-	223
Други активи	-	46	1	-	47
Пари и парични еквиваленти	2,568	8,256	175	-	10,999
Общо активи	171,523	350,433	4,482	(171)	526,267
Задължения по застрахователни договори	92,896	225,001	1,059	-	318,956
Задължения по инвестиционни договори	4,234	-	-	-	4,234
Задължения към персонала при пенсиониране	223	538	3	-	764
Деривативни финансови инструменти	962	-	-	-	962
Провизии	440	-	-	-	440
Задължения за данък върху доходите	-	-	3	-	3
Други задължения	3,509	17,257	150	(171)	20,745
Общо пасиви	102,264	242,796	1,215	(171)	346,104

Активите и пасивите на сегментите не включват активи класифицирани като държани за продажба от преустановена дейност, както и пасиви свързани с тях.

3. Информация по сегменти (продължение)

Отчет за финансово състояние към 31 декември 2010 г. по сегменти:

	Живото- застраховане	Общо застраховане	Здравно осигуряване	Корекции и елиминирани	Общо
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Нематериални активи	2,361	652	90	–	3,103
Материални активи	7,998	5,997	10	–	14,005
Отсрочени аквизиционни разходи	4,732	–	–	–	4,732
Актив по отсрочен данък	–	2,318	4	–	2,322
Инвестиционни имоти	9,784	7,135	–	–	16,919
Депозити, финансови активи за търгуване и на разположение за продажба	163,758	300,700	3,080	–	467,538
Активи по презастрахователни операции	427	13,205	–	–	13,632
Вземания по застрахователни операции	9,311	46,226	630	–	56,167
Търговски и други вземания	1,828	1,336	25	–	3,189
Вземания от данък върху доходите	196	–	–	–	196
Други активи	–	105	–	–	105
Пари и парични еквиваленти	4,127	7,948	110	40	12,225
	<u>204,522</u>	<u>385,622</u>	<u>3,949</u>	<u>40</u>	<u>594,133</u>
Общо активи					
Задължения по застрахователни договори	92,340	222,433	780	–	315,553
Задължения по инвестиционни договори	4,651	–	–	–	4,651
Задължения към персонала при пенсиониране	164	444	10	–	618
Деривативни финансови инструменти	943	–	–	–	943
Пасив по отсрочен данък	710	–	–	–	710
Задължения за данък върху доходите	–	–	4	–	4
Други задължения	2,630	17,892	66	–	20,588
Общо пасиви	<u>101,438</u>	<u>240,769</u>	<u>860</u>	<u>–</u>	<u>343,067</u>

4. Нетни премии

(а) Бруто премии по застрахователни договори

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Животозастраховане, включително здравно осигуряване	33,431	34,459
Общо застраховане	172,968	177,691
Изменение на пренос-премийния резерв и резерв за неизтекли рискове	<u>(3,484)</u>	<u>6,074</u>
Бруто премии - общо	<u>202,915</u>	<u>218,224</u>

(б) Отстъпени премии на презастраховател

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Животозастраховане	31 (6)	(227)	(330)
Общо застраховане		(10,099)	(8,691)
Изменение на пренос-премийния резерв и резерв за неизтекли рискове		<u>(116)</u>	<u>(57)</u>
Общо отстъпени премии на презастраховател		<u>(10,442)</u>	<u>(9,078)</u>
Нетни премии - общо		<u>192,473</u>	<u>209,146</u>

5. Приходи от такси и комисионни

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Администриране на заеми по полици и регреси	61	83
Администриране на полици и управление на инвестиции	195	716
Приходи от комисионни по презастрахователни операции	<u>512</u>	<u>259</u>
Общо приходи от такси и комисионни	<u>768</u>	<u>1,058</u>

6. Приходи от инвестиции

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Приходи от отдаване под наем на инвестиционни имоти	22	490	501
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (държани за търгуване)			
Приходи от лихви		94	31
Финансови активи, на разположение за продажба			
Приходи от лихви		11,563	11,811
Други приходи		1	7
Приходи от лихви от депозити във финансови институции		11,392	17,248
Приходи от лихви по парични средства и парични еквиваленти		354	345
Реализирани печалби от инвестиционни имоти		-	5
Общо приходи от инвестиции		<u>23,894</u>	<u>29,948</u>

7. Реализирани печалби

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Финансови активи, на разположение за продажба			
Реализирани печалби			
Облигации		340	933
Реализирани загуби			
Облигации		(74)	(71)
Общо реализирани печалби от финансови активи, на разположение за продажба	24(д)	<u>266</u>	<u>862</u>
Реализирана печалба/(загуба) от операции с инвестиции		-	(57)
Общо реализирани печалби		<u>266</u>	<u>805</u>

8. Загуби от преоценка до справедлива стойност

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Загуби от преоценка до справедлива стойност от инвестиционни имоти	22	(915)	(202)
Загуби от преоценка до справедлива стойност от деривативни финансови инструменти		(195)	(776)
Загуби от преоценка до справедлива стойност от финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата (класифицирани като държани за търгуване)	24(д)	(7)	(6)
Общо загуби от преоценки до справедлива стойност		<u>(1,117)</u>	<u>(984)</u>

9. Други приходи от дейността

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Приходи от абандон	11	75
Лихви от вземания по регреси	-	19
Възстановени плащания	63	9
Приходи от незастрахователни дейности	-	4
Други	334	307
Общо други приходи за дейността	<u>408</u>	<u>414</u>

10. Разходи за изплатени претенции

(а) Разходи за обезщетения - бруто

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Договори по животозастраховане		22,469	25,101
Договори по здравно осигуряване	31 (в)	1,166	1,074
Договори по общо застраховане	31 (г)	<u>87,325</u>	<u>115,209</u>
Общо изплатени доходи и претенции - бруто		<u>110,960</u>	<u>141,384</u>

(б) Претенции, отстъпени на презастраховател

Договори по животозастраховане		(29)	(15)
Договори по общо застраховане	31 (г)	<u>(2,612)</u>	<u>(11,867)</u>
Общо претенции, отстъпени на презастраховател		<u>(2,641)</u>	<u>(11,882)</u>

(в) Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв - брутна сума:

Изменение на задълженията по договори за животозастраховане, с изключение на пренос-премиен резерв		1,803	295
Изменение на задълженията по договори за здравно осигуряване, с изключение на пренос-премиен резерв		49	(20)
Изменение на задълженията по договори за общо застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв		<u>(1,934)</u>	<u>(9,450)</u>
Общо изменение на договорните задължения с изключение на пренос-премиен резерв - брутна сума		<u>(82)</u>	<u>(9,175)</u>

(г) Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв, отстъпени на презастраховател:

Изменение на задълженията по договори за животозастраховане, с изключение на пренос-премиен резерв		385	-
Изменение на задълженията по договори за общо застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв		<u>(2,105)</u>	<u>2,893</u>
Общо изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв, отстъпени на презастраховател		<u>(1,720)</u>	<u>2,893</u>
Разходи за изплатени доходи и претенции - нетно		<u>106,517</u>	<u>123,220</u>

11. Обезценка на застрахователни вземания

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Обезценка на вземания по животозастрахователни договори	3,509	2,423
Обезценка на вземания по здравноосигурителни договори	58	20
Обезценка на вземания по общозастрахователни договори	<u>13,724</u>	<u>16,948</u>
Общо обезценка на вземания от несъбрани премии	<u>17,291</u>	<u>19,391</u>

12. Административни разходи

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Амортизация на нематериални активи	20	627	553
Амортизация на сгради и съоръжения	21	1,760	1,851
Разходи за възнаграждения на персонала	14	21,967	21,287
Разходи за външни услуги		9,233	8,073
Разходи за консумативи и други материални		3,543	2,894
Разходи за одит		361	296
Разходи за данъци и такси		286	314
Други разходи		2,234	2,487
Общо административни разходи		<u>40,011</u>	<u>37,755</u>

13. Други разходи за дейността

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Аквизиционни разходи		35,216	40,612
Изменение на отсрочените аквизиционни разходи		(2,037)	(1,530)
Презастрахователни комисионни и участие в печалбата		396	236
Вноски в гаранционни фондове		3,643	3,791
Превантивни мероприятия		3,922	5,607
Разходи, свързани с инвестиционни имоти	22	143	148
Нетна печалба/ (загуба) от валутна преоценка		(294)	(1,322)
Други разходи, вкл. на незастрахователните сегменти		681	377
Общо други разходи за дейността		<u>41,670</u>	<u>47,919</u>

Вноските в гаранционни фондове представляват плащания към специални, контролирани от държавата фондове за задължително застраховане. Всички застрахователи, предлагащи задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в Република България, правят вноски в Гаранционен фонд, съгласно чл. 287 Кодекса за застраховане и вноски в Обезпечителен фонд на основание чл. 311и, ал. 1 от Закона за изменение и допълнение на Кодекса за Застраховането. Комисията за финансов надзор по предложение на Съвета на Гаранционния фонд определя ежегодно размера на вноските и срока за извършване. Решението се обнародва в Държавен вестник. От Гаранционния фонд се изплащат обезщетения, когато при пътнотранспортно произшествие виновният водач няма сключена задължителна застраховка "Гражданска отговорност".

Разходите за инвестиционни имоти представляват разходи за данъци и такси, дължими от Групата като собственик и разходи за ремонти, направени с цел възстановяване и поддържане първоначално установено състояние на съответния имот.

Група ДЗИ

Пояснителни бележки към консолидирания финансов отчет

14. Разходи за възнаграждения на персонала

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Разходи за възнаграждения, вкл. заплати		18,064	18,152
Разходи за социално осигуряване		2,423	2,291
Изменение в провизия за бонуси		1,282	865
Промяна в задължения при пенсиониране	33	198	(21)
Общо разходи за възнаграждения на персонала	12	<u>21,967</u>	<u>21,287</u>

15. Приход от/(разход за) данък върху доходите

(а) Приход от/(разход за) данък върху доходите

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Разход за текущ данък върху доходите	(1,095)	(239)
Корекция за текущ данък върху доходите за предходна година (Разход) /приход по отсрочени данъци върху доходите	(17)	-
	<u>1,168</u>	<u>(782)</u>
Приход от/(разход за) данък върху доходите - общо	<u>56</u>	<u>(1,021)</u>

(б) Начислен данък в другия всеобхватен доход (виж бел. 17)

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Текущ данък	1,069	505
Отсрочен данък	(293)	-
Общо начислен данък в другия всеобхватен доход	<u>776</u>	<u>505</u>

(в) Равнение на начисления данък

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Счетоводна печалба преди данък върху доходите	<u>10,726</u>	<u>12,059</u>
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10%	(1,073)	(1,206)
Разходи, непризнати за данъчни цели	(48)	(123)
Приходи, неподлежащи на данъчно облагане	-	5
Данъчен ефект от данъчна загуба от предходна година, приспадната от текущия данък върху доходите	1,408	1,052
Данъчен ефект от непризнат отсрочен данъчен актив	(62)	-
Други данъчни изменения	(169)	(749)
Общо начислен данък върху доходите за годината	<u>56</u>	<u>(1,021)</u>

По отношение на дивидентите, платени от Групата на нейните акционери, няма задължения, свързани с данък върху доходите.

16. Платени дивиденди

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Дивиденди, разпределени на акционерите:		
Дивидент за 2011 г.: 19.25 лева (2010 г.: 1.89 лева)	74,305	7,296
Общо платени дивиденди за годината	<u>74,305</u>	<u>7,296</u>

17. Данък върху доходите, отнасящ се за елементите на другия всеобхватен доход

	<u>2011 г.</u>			<u>2010 г.</u>		
	Сума преди данъка	Данъчен (разход) приход	Нетна сума	Сума преди данъка	Данъчен (разход) приход	Нетна сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетно изменение от хеджиране на парични потоци	(55)	(2)	(57)	968	–	968
Финансови активи, на разположение за продажба	(8,101)	778	(7,323)	3,225	505	3,730
Общо	<u>(8,156)</u>	<u>776</u>	<u>(7,380)</u>	<u>4,193</u>	<u>505</u>	<u>4,698</u>

18. Компоненти на другия всеобхватен доход

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Хеджиране на паричен поток: печалби/ (загуби) възникнали през годината	(55)	968
Финансови активи на разположение за продажба	(8,101)	3,225
Данък върху доходите, отнасящ се за компоненти на другия всеобхватен доход	776	505
Общо друг всеобхватен доход за годината, след данък	<u>7,380</u>	<u>4,698</u>

19. Нетекущи активи, държани за продажба

В долу-посочената таблица са представени нетекущите активи, държани за продажба:

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари	–	227
Продадени	(22)	(159)
Придобити	22	98
Обезценка	–	(166)
На 31 декември	<u>–</u>	<u>–</u>

19. Нетекущи активи, държани за продажба (продължение)

Горепосочените активи включват транспортни средства, държани с цел продажба в процеса на обичайната дейност. Тези активи са придобити по условията на застраховка „Финансов риск на договори за лизинг“. В резултат на настъпване на застрахователно събитие /неплащане на лизингови вноски/ Групата е платила застрахователни обезщетения, при което на база на суброгационни писма от Лизингодателите придобива тези активи и има право да се разпорежда с тях. Нетекущите активи държани за продажба, се оценяват по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба.

Към 31 декември 2011 г. Групата не притежава активи, които удовлетворяват критериите за класифициране като нетекущи, държани за продажба.

Към 31 декември 2010 г. Групата е обезценила напълно притежаваните от нея активи, класифицирани като нетекущи активи, държани за продажба.

20. Нематериални активи

	Бележки	Фирмени	Програмни	Други	Общо
		марки	продукти	нематериални и активи	
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност					
1 януари 2010 г.		1,980	3,064	857	5,901
Постъпили		-	131	18	149
Излезли		-	(2)	-	(2)
31 декември 2010 г.		1,980	3,193	875	6,048
Постъпили		-	614	68	682
Излезли		-	-	-	-
31 декември 2011 г.		1,980	3,807	943	6,730
Натрупана амортизация и обезценка					
1 януари 2010 г.		-	1,927	467	2,394
Начислена	12	-	452	101	553
Отписана		-	(2)	-	(2)
31 декември 2010 г.		-	2,377	568	2,945
Начислена	12	-	517	110	627
Отписана		-	-	-	-
31 декември 2011 г.		-	2,894	678	3,572
Балансова стойност					
31 декември 2010 г.		1,980	816	307	3,103
31 декември 2011 г.		1,980	913	265	3,158

Група ДЗИ оценява нематериалните активи "Фирмени марки ДЗИ" по цена на придобиване. Групата е преценила, че полезният живот на нематериалните активи "Фирмени марки ДЗИ" е неограничен. Съгласно изискванията на МСС 38, нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират. Към 31 декември 2011 г., тези активи са подложени на преглед за обезценка и ръководството е преценило, че за тях не е необходимо да се отрази такава.

21. Материални активи

	<u>Бележки</u>	<u>Земи</u>	<u>Сгради</u>	<u>Съоръжения</u>	<u>Общо</u>
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност					
1 януари 2010 г.		592	15,771	10,890	27,253
Постъпили		–	107	1,401	1,508
Излезли		–	–	(1,422)	(1,422)
31 декември 2010 г.		<u>592</u>	<u>15,878</u>	<u>10,869</u>	<u>27,339</u>
Постъпили		–	470	3,370	3,840
Излезли		–	–	(2,439)	(2,439)
31 декември 2011 г.		<u>592</u>	<u>16,348</u>	<u>11,800</u>	<u>28,740</u>
Натрупана амортизация и обезценка					
1 януари 2010 г.		–	4,187	8,068	12,255
Начислена	12	–	607	1,244	1,851
Отписана		–	–	(772)	(772)
31 декември 2010 г.		–	<u>4,794</u>	<u>8,540</u>	<u>13,334</u>
Начислена	12	–	587	1,173	1,760
Отписана		–	–	(788)	(788)
31 декември 2011 г.		–	<u>5,381</u>	<u>8,925</u>	<u>14,306</u>
Балансова стойност					
31 декември 2010 г.		<u>592</u>	<u>11,084</u>	<u>2,329</u>	<u>14,005</u>
31 декември 2011 г.		<u>592</u>	<u>10,967</u>	<u>2,875</u>	<u>14,434</u>

Отчетната стойност на напълно амортизираните материални активи, които са в употреба към 31 декември 2011 г. е 9,524 хил. лв. (2010 г.: 8,515 хил. лв.).

22. Инвестиционни имоти

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари	16,919	17,189
Рекласифицирани в сгради за дейността	–	–
Продадени	–	(68)
Подобрения	–	–
Придобивания	–	–
Загуба от промяна в справедливата стойност	8 (915)	(202)
На 31 декември	<u>16,004</u>	<u>16,919</u>

22. Инвестиционни имоти (продължение)

Инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, която се определя въз основа на оценки, извършени от независими оценители. Справедливата стойност представлява сумата, срещу която активите могат да бъдат разменени между информирани и желаещи да сключат сделката купувач и продавач в независима и справедлива сделка на датата на оценката, в съответствие със стандартите публикувани от Комитета по Международни оценителски стандарти. Оценките се извършват ежегодно и печалбите и загубите от преоценката до справедлива стойност се отразяват в отчета за доходите.

Отчитането на инвестиционните имоти отговаря също на регулаторните изисквания на Комисията по финансов надзор (КФН). Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2011 г. е определена по метода на справедлива пазарна стойност, на база на оценителски доклади на Консулт Комерс Инженеринг - 99 ЕООД и Прайс Консулт ООД. Използваните при оценката предположения са разнородни в зависимост от особеностите на имота.

Оценките са извършени на база на три подхода, на които се прилагат определени тегла и така се формира справедливата стойност на имотите, подходите, използвани са: приходен подход, подход на цена на придобиване и подход на пазарните цени.

За всички свои инвестиционни имоти предоставяни за използване от трети лица, Групата сключва договори за наем. Приходите от наеми, възникващи през годината, възлизат на 490 хил. лв. (2010 г.: 501 хил. лв.). Те са включени в приходите от инвестиции - виж пояснителна бележка 6. Преките оперативни разходи за дейността (включени в другите оперативни разходи), възникващи във връзка с тези имоти през годината възлизат на 143 хил. лв. (2010 г.: 148 хил. лв.) - виж пояснителна бележка 13.

23. Деривативни финансови инструменти

Групата придобива деривативни финансови инструменти, за да хеджира задълженията, възникващи по застрахователни договори и инвестиционни договори свързани с дялове от фондове, които тя продава, както и сключва договори за хеджиране на парични потоци.

Представената по-долу таблица показва справедливата стойност на деривативните финансови инструменти, отчетени като активи или пасиви, наред с техните номинални стойности. Номиналната стойност, отчетена брутно, е сумата на базовите активи на дериватива, референтните лихвени проценти или индекс и представлява базата, върху която се оценяват промените в стойността на деривативите. Номиналните стойности показват обема на неприключените в края на годината сделки и не са индикативни нито за пазарен риск, нито за кредитен риск.

23. Деривативни финансови инструменти (продължение)

	<u>Активи</u> <u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>Пасиви</u> <u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>Номинална</u> <u>стойност</u> <u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>Активи</u> <u>2010 г.</u> хил. лв.	<u>Пасиви</u> <u>2010 г.</u> хил. лв.	<u>Номинална</u> <u>стойност</u> <u>2010 г.</u> хил. лв.
Деривативи, държани за търгуване:						
Валутно-лихвени суапове	-	(962)	10,712	-	(943)	11,742
	-	(962)	10,712	-	(943)	11,742
Деривативни финансови инструменти, държани за хеджиране на парични потоци:						
Валутно-лихвен суап	21	-	9,779	55	-	9,779
	21	-	9,779	55	-	9,779
Общо деривативни инструменти	21	(962)	20,491	55	(943)	21,521

Към 31 декември 2011 г., Групата има позиции по следните видове деривативи:

Валутно-лихвени суапове

Суаповете са договорни споразумения между две страни за размяна на движения в лихвените проценти или валутните курсове. Обикновено при валутно-лихвените суапове се договаря размяна както на условните главници, които са в различна валута, така и на фиксирани или плаващи съответно за фиксирани или плаващи лихвени плащания, изчислени върху условните главници.

Деривативни финансови инструменти, държани за търгуване

Групата е сключила договори за валутно-лихвен суап EUR/USD, свързани с ЗУНК облигации в щ. долари. Тези деривативни инструменти не отговарят на изискванията на МСС 39 "Финансови инструменти: Признаване и оценяване" за отчитане като хеджиране и промените в справедливата им стойност са отразени в отчета за доходите. Те представляват икономическо хеджиране, но не отговарят на критериите за счетоводно отчитане на хеджиране.

Деривативни финансови инструменти, държани с цел хеджиране

Като част от управлението на активите и пасивите, Групата използва деривативни инструменти за целите на хеджирането, за да намали експозицията си към пазарни рискове. Това се постига чрез хеджиране на специфични финансови инструменти или портфейли от финансови инструменти с фиксиран лихвен процент.

Счетоводната политика, описана в пояснителна бележка 2.5 (з), варира според естеството на хеджирания обект и спазването на критериите за хеджиране. Сключените от Групата договори за хеджиране, които осигуряват икономическо хеджиране, но не отговарят на критериите за счетоводно отчитане на хеджирането, се третира като "Деривативи, държани за търгуване".

23. Деривативни финансови инструменти (продължение)**Хеджиране на парични потоци**

Групата е сключила в края на 2009 г. договор за валутно-лихвен суап BGN/EUR, свързан със закупена облигация в евро. Групата е класифицирала този дериватив като хеджиращ инструмент за хеджиране на паричен поток за целите на счетоводното отчитане. Долупосочената таблица представя периодите, през които се очаква да възникнат хеджираните парични потоци, и когато се очаква деривативният хеджиращ инструмент да се отрази върху отчета за доходите:

Входящи/ изходящи парични потоци

	2011 г.			2010 г.		
	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Нетни	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Нетни
			входящи парични потоци			входящи парични потоци
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
до 1 год.	716	(440)	276	716	(440)	276
от 1-3 год.	11,211	(10,659)	552	1,432	(880)	552
от 3-5 год.	-	-	-	10,495	(10,219)	276

Отчет за доходите

	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.
до 1 год.	276	276
от 1-3 год.	552	552
от 3-5 год.	-	276

През 2011 г. или 2010 г., няма хеджиране на парични потоци, които да са рекласифицирани в отчета за доходите.

През 2011 г. или 2010 г., няма неефективност на хеджирането на парични потоци.

24. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансовите активи

Финансовите инструменти на Групата, различни от деривативните и паричните средства са обобщени по категории както следва:

	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Депозити във финансови институции	171,432	250,350
Търговски и други вземания	3,092	3,189
Финансови активи, на разположение за продажба	225,359	212,190
Финансови активи, държани за търгуване	4,424	4,943
Общо финансови инструменти, освен деривативните и парични средства	404,307	470,672

24. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансовите активи (продължение)

Представената по-долу таблица прави сравнение между справедливите стойности на финансовите инструменти и техните балансови стойности:

	2011 г.		2010 г.	
	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.
Депозити във финансови институции	171,432	170,879	250,350	249,094
Търговски и други вземания	3,092	3,092	3,189	3,189
Финансови активи на разположение за продажба	225,359	225,359	212,190	212,190
Финансови активи, държани за търгуване	4,424	4,424	4,943	4,943
Финансови активи, освен деривативните и парични средства - общо	404,307	403,754	470,672	469,416

(а) Депозити във финансови институции

	2011 г. хил. лв.	2010 г. хил. лв.
Справедлива стойност		
Предоставени депозити	170,879	249,094
Общо депозити във финансови институции, по справедлива стойност	170,879	249,094
Амортизирана стойност		
Предоставени депозити	171,432	250,350
Общо депозити във финансови институции, по амортизирана стойност	171,432	250,350

(б) Финансови активи, на разположение за продажба

	2011 г. хил. лв.	2010 г. хил. лв.
Справедлива стойност		
Облигации	225,118	211,949
Акции	241	241
Общо финансови активи, на разположение за продажба, по справедлива стойност	225,359	212,190

(в) Финансови активи, държани за търгуване

	2011 г. хил. лв.	2010 г. хил. лв.
Справедлива стойност		
Привлечени средства по инвестиционни договори в инвестиционни фондове	4,097	4,609
Облигации	-	-
Дялове в инвестиционни фондове	327	334
Общо финансови активи, държани за търгуване, по справедлива стойност	4,424	4,943

Група ДЗИ

Пояснителни бележки към консолидирания финансов отчет

24. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансовите активи (продължение)

(г) Търговски и други вземания

	2011 г. хил. лв.	2010 г. хил. лв.
Гаранции по Закона за обществени поръчки	124	573
Предоставени заеми по застраховки живот	765	782
Набирателна сметка по застраховка живот с инвестиционен фонд	144	295
Други вземания и аванси	2,059	1,539
Търговски и други вземания - общо	3,092	3,189

(д) Балансова стойност на финансовите активи отчитани по справедлива стойност, освен деривативните

	Бележки	Финансови активи, на разположение за продажба хил. лв.	Финансови активи, държани за търгуване хил. лв.	Общо хил. лв.
към 1 януари 2010 г.		196,525	5,465	201,990
Придобити		18,356	113	18,469
Падежирани		(7,808)	(629)	(8,437)
Отписани		-	-	-
Реализирани печалби/ (загуби)	7,8	862	(6)	856
Печалби от справедлива стойност, отразени в отчета за всеобхватния доход		3,225	-	3,225
Изменение на провизиите за обезценка		-	-	-
Амортизационни преизчисления		(29)	-	(29)
Отписани суми		-	-	-
Курсови преизчисления		1,059	-	1,059
към 31 декември 2010 г.		212,190	4,943	217,133
Придобити		35,757	194	35,951
Падежирани		(14,897)	(706)	(15,603)
Отписани		-	-	-
Реализирани печалби/ (загуби)	7,8	266	(7)	259
Печалби от справедлива стойност, отразени в отчета за всеобхватния доход		(8,101)	-	(8,101)
Изменение на провизиите за обезценка		-	-	-
Амортизационни преизчисления		(228)	-	(228)
Отписани суми		-	-	-
Курсови преизчисления		372	-	372
към 31 декември 2011 г.		225,359	4,424	229,783

24. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансовите активи (продължение)

(е) Активи, за които справедливата стойност се доближава до балансовата

По-долу са описани методологиите и предположенията, използвани за определяне на справедливите стойности на онези финансови инструменти, които не са отчетени по справедлива стойност във финансовия отчет, т.е. депозити в финансови институции и търговските и други вземания.

За финансови активи и финансови пасиви, които имат краткосрочни падежи (по-малко от три месеца) се предполага, че балансовите стойности се доближават до справедливите стойности. Това предположение се прилага и за безсрочните депозити и спестовните сметки без посочен падеж. За други инструменти с плаващ лихвен процент се прави и корекция за отразяване на промяната в изисквания кредитен спред от момента на първоначалното признаване на инструмента.

(ж) Определяне и йерархия на справедливата стойност

Представената по-долу таблица показва анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност, по ниво на йерархия на справедливата стойност:

към 31 декември 2011 г.	Бележки	Обща справедлива стойност			
		Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	
Финансови активи					
Финансови активи, държани за търгуване:					
Привлечени средства по инвестиционни договори в инвестиционни фондове		4,097	–	–	4,097
Дялове в инвестиционни фондове		327	–	–	327
	24(в)	4,424	–	–	4,424
Деривативни финансови инструменти	23	21	–	–	21
Финансови активи, на разположение за продажба:					
Облигации		225,118	–	–	225,118
Акции		241	–	–	241
	24(б)	225,359	–	–	225,359
Общо финансови активи		229,804	–	–	229,804
Финансови пасиви					
Валутно-лихвени суапове		962	–	–	962
Общо финансови пасиви	23	962	–	–	962

24. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансовите активи (продължение)

(ж) Определяне и йерархия на справедливата стойност (продължение)

към 31 декември 2010 г.	Бележки	Ниво			Обща справедлива стойност хил.лв.
		1 хил. лв.	2 хил. лв.	3 хил. лв.	
Финансови активи					
Финансови активи, държани за търгуване:					
Привлечени средства по инвестиционни договори в инвестиционни фондове		4,609	-	-	4,609
Дялове в инвестиционни фондове		334	-	-	334
	24(в)	<u>4,943</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,943</u>
Деривативни финансови инструменти	23	<u>55</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>55</u>
Финансови активи, на разположение за продажба:					
Облигации		211,949	-	-	211,949
Акции		241	-	-	241
	24(б)	<u>212,190</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>212,190</u>
Общо финансови активи		<u>217,188</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>217,188</u>
Финансови пасиви					
Валутно-лихвени суапове					
		943	-	-	943
Общо финансови пасиви	23	<u>943</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>943</u>

В категория „Ниво 1“ са включени финансови активи и пасиви, които се оценяват изцяло или частично чрез справка с публикувани котировки на активен пазар. Финансов инструмент се счита за котирован на активен пазар, ако котированите цени са леснодостъпни и са на разположение редовно от борса, дилър, брокер, индустриална група, агенция за ценови услуги или регулаторна агенция и тези цени представляват реални и редовно извършвани и справедливи пазарни сделки.

Финансовите активи и пасиви от „Ниво 2“, оценявани чрез използването на оценителска техника, базирана на предположения, които се подкрепят от цени на подлежащи на наблюдение текущи пазарни сделки, са активи и пасиви, за които ценообразуването се получава чрез ценови услуги, но за които цените не са определени на активен пазар, финансови активи със справедливи стойности, базирани на котировки на брокери, инвестиции в частни капиталови фондове със справедливи стойности, получени чрез мениджъри на фондове и активи, които са оценени като са използвани собствени модели на Групата, за които голямата част от предположенията могат да бъдат наблюдавани на пазара.

24. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансовите активи (продължение)

(ж) Определяне и йерархия на справедливата стойност (продължение)

При определянето на справедливите стойности на финансови активи от „Ниво 3“ се използват входящи данни, които не са от пазар, подлежащ на наблюдение. Справедливите стойности се определят изцяло или частично като се използва оценителска техника (модел), базиран на предположения, които нито са подкрепени с цени от текущи наблюдавани пазарни сделки със същия инструмент, нито се базират на налични пазарни данни. Основните класове активи в тази категория са нетъргувани на борсите капиталови инвестиции и дружества с ограничена отговорност. Оценителски техники се използват до степеня, в която няма на разположение подлежащи на наблюдение входящи данни, следователно са възможни ситуации, при които е налице малка, ако изобщо има такава, пазарна дейност за актива или пасива към датата на оценката. Целта на оценката по справедлива стойност, обаче, остава същата, а именно, да се определи цената, при която Групата би продала ценната книга, от гледната точка на Групата. Следователно, неподлежащите на наблюдение входящи данни отразяват собствените предположения на Групата относно предположенията, които участниците на пазара биха използвали при ценообразуването на актива или пасива (включително предположения за риска). Тези входящи данни се разработват въз основа на най-добрата информация, която е на разположение, което може да включва и собствени данни на Групата.

Не са признати печалби от първия ден поради използването на оценителски техники, за които не всички входящи данни могат да бъдат наблюдавани на пазара.

25. Активи по презастрахователни операции

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Презастраховане на общо-застрахователни договори	31	15,231	13,205
Презастраховане на живото-застрахователни договори	31	5	427
Общо активи по презастрахователни операции		<u>15,236</u>	<u>13,632</u>

	<u>Бележки</u>	<u>Дял в предстоящите плащания</u> хил. лв.	<u>Дял в пренос премиите</u> хил. лв.	<u>Общо активи по презастрахо- вателни операции</u> хил. лв.
Презастраховане на общозастрахователни договори				
на 1 януари 2010 г.		14,990	1,161	16,151
Изменение през 2010 г.	31 (г)	(2,893)	(53)	(2,946)
на 1 януари 2011 г.		12,097	1,108	13,205
Изменение през 2011 г.	31 (г)	2,105	(79)	2,026
към 31 декември 2011		<u>14,202</u>	<u>1,029</u>	<u>15,231</u>

25. Активи по презастрахователни операции (продължение)

Презастраховане на животозастрахователни договори	Дял в	Дял в	Общо активи по презастра- хователни операции
	предстоящите плащания	пренос премиите	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари 2010 г.	386	46	432
Изменение през 2010 г.	(1)	(4)	(5)
На 1 януари 2011 г.	385	42	427
Изменение през 2011 г.	(385)	(37)	(422)
Към 31 декември 2011 г.	-	5	5

26. Данъци**(а) Вземания от/ (задължения за) данък върху доходите**

	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Към 1 януари	192	17
Суми, включени в отчета за доходите	(43)	(239)
Плащания през годината	71	414
Към 31 декември	220	192

Сумите отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние са както следва:

	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от данък върху доходите	223	196
Задължения за данък върху доходите	(3)	(4)

(б) Отсрочен данък

	Консолидиран отчет за финансовото състояние		Консолидиран отчет за доходите	
	2011 г.	2010 г.	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отсрочен данъчен пасив				
Разликата между счетоводната и данъчната амортизация и основа на дълготрайни активи и инвестиционни имоти	834	1,112	278	(755)
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба, отчетена в собствения капитал	293	-	-	-
	(1,127)	(1,112)		
Отсрочен данъчен актив				
Неизползван платен годишен отпуск	39	46	(7)	(3)
Неизплатени доходи на физически лица	289	199	90	(27)
Пренесени загуби от минали години	3,209	2,418	791	(27)
Провизия за пенсиониране	77	61	16	30
	3,614	2,724		
Приход / (разход) от отсрочен данък			1,168	(782)
Отсрочен данъчен актив, нетно	2,487	1,612		

Сумите отразени в отчета за финансовото състояние са както следва:

Отсрочен данъчен актив, нетно	2,487	2,322
Отсрочен данъчен пасив, нетно	-	(710)

26. Данъци (продължение)**(б) Отсрочен данък (продължение)**

Актив по отсрочен данък е признат за пренесена данъчна загуба до степента, до която реализацията на свързаното данъчно облекчение е вероятно.

Отсрочен данъчен актив е признат от ЗАД ДЗИ през 2011 г. за пренесена данъчна загуба до степента, до която реализацията на свързаното данъчно облекчение е вероятно. Дружеството майка не е формирало отсрочен данъчен актив за данъчна загуба в размер на 616 хил. лв.

Дъщерното дружество ДЗИ-Общозастраховане ЕАД не е признало актив по отсрочен данък по отношение на пренесена данъчна загуба в размер на 3,409 хил. лв. върху данъчна загуба за 2008 г. - 26,603 хил. лв. и за 2007 г. - 7,489 хил. лв.

Съгласно българското законодателство, срокът за приспадане на данъчни загуби е пет години.

27. Вземания по застрахователни операции

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Дължими от притежателите на полици	45,892	49,490
Дължими от презастрахователи	73	327
Други вземания дължими от застрахователи	-	23
Регресни вземания дължими от застрахователи	7,361	7,179
Обезценка регресни вземания дължими от застрахователи	(744)	(852)
Общо вземания по застрахователни операции	<u>52,582</u>	<u>56,167</u>

Вземанията от притежатели на полици представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания.

Вземанията, дължими от застрахователи, представляващи предявени регресни искове са в брутен размер на 7,361 хил. лв. за 2011 г. и нетен размер след обезценка 6,617 хил. лв. (2010: брутен размер 7,179 хил. лв, нетен размер след обезценка 6,327 хил. лв.). Разходите за обезценка на вземанията по регреси за 2011 г. са в размер на 744 хил. лв. (2010 г.: 852 хил. лв.), които са включени в отчета за доходите в ред „Разходи за изплатени доходи и претенции“. Групата упражнява правата си за признаване на регресен иск на основание чл. 213 и 213а от Кодекса за застраховането. Правото на регресен иск възниква за възстановяване на изплатено обезщетение и разходите по определянето му срещу лица, по чиято вина е било унищожено или повредено застрахованото имущество.

Промените в обезценката по вземания по регресни искове през 2011 г. и 2010 г. са както следва:

	<u>Обезценка</u>
	хил. лв.
Състояние към 1 Януари 2010 г.	915
Начислени през годината	610
Отписани през годината	(322)
Реинтегрирани през годината	(351)
Състояние към 31 декември 2010 г.	<u>852</u>
Начислени през годината	650
Отписани през годината	(273)
Реинтегрирани през годината	(485)
Състояние към 31 декември 2011 г.	<u>744</u>

28. Отсрочени аквизиционни разходи

	Живото- застрахователни договори	Инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари 2010 г.	3,198	4	3,202
Отсрочени разходи	2,274	59	2,333
Амортизация	(801)	(2)	(803)
Към 31 декември 2010 г.	4,671	61	4,732
Отсрочени разходи	2,602	193	2,795
Амортизация	(730)	(28)	(758)
към 31 декември 2011 г.	6,543	226	6,769

29. Парични средства и парични еквиваленти

	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банка	10,718	11,402
Парични средства в брой	281	823
Парични средства и парични еквиваленти в отчета за финансовото състояние	10,999	12,225
Парични средства по инвестиционни договори	144	295
Краткосрочни депозити във финансови институции	12,303	19,396
Парични средства и парични еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци	23,446	31,916

Балансовите стойности, оповестени по-горе се доближават в разумна степен до справедливата стойност към датата на отчета на финансовото състояние.

30. Други активи

	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за бъдещи периоди	47	104
Материали	-	1
Други вземания	-	-
Други активи - общо	47	105

31. Задължения по застрахователни договори

	2011 г.			2010 г.		
	Задълже- ния по застрахова- телни договори	Презастра- ховане на задълже- нията	Нетно	Задълже- ния по застрахова- телни договори	Презастра- ховане на задълже- нията	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Договори по животозастраховане	92,485	(5)	92,480	91,797	(427)	91,370
Договори по здравно осигуряване	1,059	-	1,059	780	-	780
Договори по общо застраховане	225,412	(15,231)	210,181	222,976	(13,205)	209,771
Общо задължения по застрахователни договори	318,956	(15,236)	303,720	315,553	(13,632)	301,921

Задълженията по живото-застрахователни договори са представени в долу-посочената таблица:

	2011 г. хил. лв.	2010 г. хил. лв.
Математически резерв	77,151	75,174
Резерв за предстоящи плащания	8,233	8,885
Пренос-премиен резерв	2,407	3,522
Резерв за бъдещо участие в печалбата	1,525	1,220
Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи	3,169	2,996
Общо задължения по животозастрахователни договори	92,485	91,797

31. Задължения по застрахователни договори (продължение)**(а) Задължения по спестовни животозастрахователни договори**

Пренос-премийният резерв на допълнителни покрития на спестовни животозастрахователни договори е представен заедно с пренос-премийния резерв по рискови животозастрахователни договори.

Нетно 2011 г.	Бруто	Презастраховане	
	Задължения по спестовни застрахователни договори хил. лв.	Задължения по спестовни застрахователни договори хил. лв.	Задължения по спестовни застрахователни договори хил. лв.
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2010 г.	81,881	(385)	81,496
Признат премиен приход (записани премии)	26,985	-	26,985
Разходи и комисионни	(6,415)	-	(6,415)
Изплатени задължения за смърт, изтекъл срок, откупи и обезщетения	(18,556)	-	(18,556)
Отписани премии	(2,087)	-	(2,087)
Възвръщаемост от инвестиции на математическия резерв	3,175	-	3,175
Отклонение от очакваните предположения	(1,960)	385	(1,575)
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2011 г.	83,023	-	83,023

Нетно 2010 г.	Бруто	Презастраховане	
	Задължения по спестовни застрахователни и договори хил. лв.	Задължения по спестовни застрахователни и договори хил. лв.	Задължения по спестовни застрахователни и договори хил. лв.
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2009 г.	82,286	(385)	81,901
Признат премиен приход (записани премии)	25,283	-	25,283
Разходи и комисионни	(5,164)	-	(5,164)
Изплатени задължения за смърт, изтекъл срок, откупи и обезщетения	(20,851)	-	(20,851)
Отписани премии	(1,941)	-	(1,941)
Възвръщаемост от инвестиции на математическия резерв	3,549	-	3,549
Отклонение от очакваните предположения	(1,281)	-	(1,281)
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2010 г.	81,881	(385)	81,496

31. Задължения по застрахователни договори (продължение)**(б) Задължения по рискови животозастрахователни договори**

	2011 г.			2010 г.		
	Задължения по рискови застрахователни договори	Презастраховане	Нетно	Задължения по рискови застрахователни договори	Презастраховане	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Резерв за предявени претенции от застраховани лица	1,041	-	1,041	1,055	-	1,055
Резерв за възникнали, но непредявени претенции	1,320	-	1,320	1,123	-	1,123
Резерв за предстоящи плащания (1)	2,361	-	2,361	2,178	-	2,178
Пренос-премиен резерв (2)	2,407	(5)	2,402	3,522	(42)	3,480
Общо задължения по рискови застрахователни договори	4,768	(5)	4,763	5,700	(42)	5,658

(1) Резерв за предстоящи плащания

	2011 г.			2010 г.		
	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане	Нетно	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари	2,178	-	2,178	1,927	-	1,927
Претенции възникнали през настоящата застрахователна година	4,023	-	4,023	4,340	(13)	4,327
Изплатени през годината претенции	(3,840)	-	(3,840)	(4,089)	13	(4,076)
към 31 декември	2,361	-	2,361	2,178	-	2,178

31. Задължения по застрахователни договори (продължение)**(б) Задължения по рискови животозастрахователни договори (продължение)**

(2) Пренос-премиен резерв по рискови и допълнителни покрития на спестовни животозастрахователни договори

	2011 г.			2010 г.		
	Задължения по рискови застрахователни договори		Презастр а-ховане	Задължения по рискови застрахователни договори		Презастра -ховане
	хил. лв.	хил. лв.		хил. лв.	хил. лв.	
Към 1 януари	3,522	(42)	3,480	3,278	(47)	3,231
Записани премии	31,289	(227)	31,062	32,823	(330)	32,493
Спечелени премии	(32,404)	264	(32,140)	(32,579)	335	(32,244)
Към 31 декември	2,407	(5)	2,402	3,522	(42)	3,480

(в) Задължения по договори за здравно осигуряване

	Бележки	2011 г.	2010 г.
		хил.лв.	хил.лв.
Резерв за предявени претенции от здравноосигурени лица		132	89
Резерв за възникнали, но непредявени претенции		97	91
Резерв за предстоящи плащания	(1)	229	180
Пренос-премиен резерв	(2)	830	600
Резерв за бонуси и отстъпки		-	-
Общо задължения по здравноосигурителни договори		1,059	780

(1) Резерв за предстоящи плащания

	Бележки	2011 г.	2010 г.
		хил.лв.	хил.лв.
към 1 януари		180	200
Претенции възникнали през настоящата година		1,255	1,088
Други изменения в претенциите, възникнали през предходни години		(40)	(34)
Изплатени през годината претенции		(1,166)	(1,074)
към 31 декември		229	180

(2) Пренос-премиен резерв, в това число резерв за неизтекли рискове

	Бележки	2011 г.	2010 г.
		хил.лв.	хил.лв.
Към 1 януари		600	552
Записани през годината премии		2,142	1,636
Спечелени през годината премии		(1,912)	(1,588)
Към 31 декември		830	600

31. Задължения по застрахователни договори (продължение)**(г) Задължения по договори за общо застраховане**

	2011 г.			2010 г.		
	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно
	Бел. хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Резерв за предявени претенции от застр. лица	87,200	(8,965)	78,235	88,078	(7,909)	80,169
Резерв за възникнали, но непредявени претенции	69,031	(5,237)	63,794	70,086	(4,188)	65,898
Резерв за предстоящи плащания	(1) 156,231	(14,202)	142,029	158,164	(12,097)	146,067
Пренос-премиен резерв	(2) 68,975	(1,029)	67,946	59,476	(1,108)	58,368
Резерв за неизтекли рискове	(3) 206	-	206	5,336	-	5,336
Общо задължения по договори за общо застраховане	225,412	(15,231)	210,181	222,976	(13,205)	209,771

31. Задължения по застрахователни договори (продължение)**(г) Задължения по договори за общо застраховане (продължение)****(1) Резерв за предстоящи плащания**

	2011 г.			2010 г.		
	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презастра- ховане на задължения	Нетно	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презастра- ховане на задължения	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 1 януари	158,164	(12,097)	146,067	167,614	(14,990)	152,624
Претенции възникнали през настоящата застрахователна година	101,664	(3,066)	98,598	121,186	(5,270)	115,916
Корекции на претенциите, възникнали в предходни години, дължащи се на промяна в предположенията:						
Изменения в претенциите, възникнали през предходни застрахователни години	(16,272)	(1,651)	(17,923)	(15,427)	(3,704)	(19,131)
Изплатени през годината претенции	(87,325)	2,612	(84,713)	(115,209)	11,867	(103,342)
Валутно-курсови преизчисления	-	-	-	-	-	-
Към 31 декември	156,231	(14,202)	142,029	158,164	(12,097)	146,067

31. Задължения по застрахователни договори (продължение)**(г) Задължения по договори за общо застраховане (продължение)****(2) Пренос-премиен резерв**

	2011 г.			2010 г.		
	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари	59,476	(1,108)	58,368	61,027	(1,161)	59,866
Записани през годината премии	172,968	(10,099)	162,869	177,691	(8,691)	169,000
Събрани през годината премии	(163,469)	10,178	(153,291)	(179,242)	8,744	(170,498)
към 31 декември	<u>68,975</u>	<u>(1,029)</u>	<u>67,946</u>	<u>59,476</u>	<u>(1,108)</u>	<u>58,368</u>

(3) Резерв за неизтекли рискове

	2011 г.			2010 г.		
	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 1 януари	5,336	-	5,336	10,152	-	10,152
Начислен през годината	206	-	206	-	-	-
Отписан през годината	(5,336)	-	(5,336)	(4,816)	-	(4,816)
Към 31 декември	<u>206</u>	<u>-</u>	<u>206</u>	<u>5,336</u>	<u>-</u>	<u>5,336</u>

32. Задължения по инвестиционни договори

Задълженията по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи са отчетени по справедлива стойност.

Задълженията по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи към 31 декември 2011 г. са в размер на 4,234 хил. лв., към 31 декември 2010 г. са в размер 4,651 хил. лв. Групата не презастрахова тези си задължения.

33. Задължения към персонала при пенсиониране

Задълженията към персонала включват настоящата стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на наетия персонал при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

Сумите, признати в консолидирания отчет за доходите, са както следва:

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущ стаж	97	110
Разходи за минал стаж	-	-
Разходи за лихви по задължение за доходи на наети лица	36	43
Нетна актюерска печалба, призната през годината	65	(174)
	<u>198</u>	<u>(21)</u>

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари	618	708
Разходи за лихви	36	43
Разходи за текущ стаж	97	110
Разходи за минал стаж	-	-
Изплатени доходи на персонала	(52)	(69)
Актюерски (печалби)/загуби	65	(174)
На 31 декември	<u>764</u>	<u>618</u>

Основните актюерски предположения, използвани при определяне на задължението за изплащане на дефинирани доходи на персонала при пенсиониране, са както следва:

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	%	%
Бъдещи увеличения на заплатите:	5.0	5.0
Процент на отпадания (темп на текучество):	15.0	15.0
Норма на дисконтиране	5.3	6.5

Избраният дисконтиращ лихвен процент е определен на база на публикуваната информация от БНБ за доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции (държавни ценни книжа, облигации по ЗУНК и др.) в края на 2011 г., съответно на 2010 година.

Предположението за ръст на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Групата и е в размер на 5% годишен ръст спрямо предходния отчетен период с максимален период 10 години.

Използвана е таблица за смъртност, базирана на общата смъртност на населението в България: Б 1989 -1999 с направени допълнителни модификации.

34. задължения към застрахователи, брокери и агенти

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Дължими комисионни към брокери	2,571	2,334
Дължими комисионни към агенти	1,982	1,473
Начислени комисионни по неполучени премии към агенти и брокери	8,263	10,258
Задължения към застраховани лица	168	148
Задължения към застрахователи и презастрахователи	880	513
Общо задължения към застрахователи и посредници	<u>13,864</u>	<u>14,726</u>

Оповестените по-горе балансови стойности се доближават до справедливата стойност към датата на отчета за финансовото състояние. Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година.

35. Търговски и други задължения

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за възнаграждения на персонала	1,755	1,453
Разходи за социални осигуровки и други данъци	525	156
Задължения към гаранционен и обезпечителен фонд	1,508	1,634
Търговски задължения	1,356	2,408
Начислени разходи	904	211
Други	833	-
	<u>6,881</u>	<u>5,862</u>

Оповестените по-горе балансови стойности се доближават до справедливата стойност към датата на отчета за финансовото състояние.

Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година.

36. Провизии

През 2011 г. Групата е направила провизия за възможно задължение по предявени претенции към нея.

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
		хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари		-	-
Начислена провизия през периода		440	-
Използвана през периода		-	-
Реинтегрирана		-	-
към 31 декември		<u>440</u>	<u>-</u>

Група ДЗИ

Пояснителни бележки към консолидирания финансов отчет

37. Собствен капитал и резерви

(а) Регистриран капитал

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
Регистриран основен капитал		
Обикновени акции по 10 лева всяка	38,600	38,600

Регистрираният капитал се състои от 3,860,000 обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 лева на акция. Всички емитирани акция са изцяло платени.

Акционерното участие в основния капитал се разпределя както следва:

		<u>(%)</u>
Към 31.12.2011	Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия	99.95
	Акционери юридически лица	0.01
	Акционери физически лица	0.04
		<u>100.00</u>
Към 31.12.2010	Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия	89.55
	Акционери юридически лица	10.41
	Акционери физически лица	0.04
		<u>100.00</u>

Съгласно актуалния списък на акционерите, воден от Централния депозитар, следните от миноритарните акционери притежават повече от 5% от капитала на Дружеството-майка, както следва:

	<u>към 31 декември 2011</u>	<u>към 31 декември 2010</u>
Артио Интернешънъл Екуити Фънд	-	9.20%

(б) Други капиталови резерви

Запасен фонд се образува за покриване на очаквани неблагоприятни отклонения в плащанията на застрахователните дружества в Групата по предлаганите от тях застраховки и здравни осигуровки. Осигурява изравняване на бъдещите колебания в развитието на задълженията. Запасният фонд е разпределен по застрахователните сегменти в групата както следва:

	<u>2011 г.</u> хил. лв.	<u>2010 г.</u> хил. лв.
По животозастраховане	1,408	2,391
По здравно осигуряване	22	22
По общо застраховане	309	309
	<u>1,739</u>	<u>2,722</u>

(в) Капиталови резерви

Капиталовите резерви са образувани от Групата по чл. 246 ал. 2 т.1 и по чл. 246 ал. 2 т.4 от Търговския закон.

37. Собствен капитал и резерви (продължение)**(г) Преоценъчен резерв**

Преоценъчният резерв включва следните елементи:

	<u>Бележки</u>	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
		хил. лв.	хил. лв.
Преоценъчен резерв на МА		1,683	1,683
Преоценъчен резерв на финансови активи, на разположение за продажба		(7,001)	322
Преоценъчен резерв от хеджиране на паричен поток	18	19	76
		<u>(5,299)</u>	<u>2,081</u>

Преоценъчният резерв на МА представлява основно разликата до справедлива стойност на прехвърлени сгради през 2007 г. от сгради за дейността към инвестиционни имоти, в следствие на промяна в начина на ползване.

(д) Транзакции, отразяващи се в капитал през годината

Други изменения в собствения капитал могат да съдържат ефекта от придобивания от Групата на миноритарни дялове на дъщерни дружества. Разликата между платена сума за придобиване на миноритарните дялове и стойността на нетните активи, отнасящи се към придобития дял се отчитат в собствения капитал на Групата.

е) Платени дивиденди

	<u>2011 г.</u>	<u>2010 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
<i>Декларирани и платени през годината</i>		
Дивиденди, разпределени на акционерите:		
Дивидент за 2011 г.: 19.25 лева (2010 г.: 1.89 лева)	<u>74,305</u>	<u>7,296</u>
Общо платени дивиденди за годината	<u><u>74,305</u></u>	<u><u>7,296</u></u>

38. Правила за управление на риска**(а) Управленска рамка**

Основната цел на рамката за управление, е да се защитят акционерите на Групата от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността да се използват възникнали възможности. Групата е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на финансов и застрахователен риск. Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния Съвет. Главната цел на рисковата политика е да наложи ясно определени параметри за операциите на Групата, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите резултати на Групата.

Групата е създавала дирекция за управление на риска с ясни правила на работа, одобрени от Управителния Съвет, неговите комитети и свързаните комитети на изпълнителното ръководство. Дирекция „Управление на стойността и риска“ е обособена като самостоятелно звено през Март 2008 г., на пряко подчинение на Изпълнителен Директор Финанси и Риск.

В обхвата на управляваните рискове от дирекцията попадат:

- Застрахователен риск

38. Правила за управление на риска (продължение)

(а) Управленска рамка (продължение)

- Риска от управление на активите и пасивите, което включва компонентите на финансовия риск:

- * Лихвен риск
- * Кредитен риск
- * Ликвиден риск
- * Валутен риск

- Операционен Риск

- Непрекъснатост на Бизнеса

Като член на Групата Кей Би Си, Групата е в процес на промяна на процедурите си по управление на риска в съответствие със стандартите и изискванията на Кей Би Си Група. Тези стандарти включват създаване и разработване на следните елементи:

- Създадени са вътрешни комитети за наблюдение на риска - Комитет по управление на активите и пасивите, който да наблюдава и управлява финансовия риск, Комитет по застрахователния риск и Комитет по оперативен риск. От Октомври 2010 г. съгласно новата стратегия на Кей Би Си по управление на риска тези комитети се реструктурират в един общ комитет - Комитет за контрол и управление на риска и капитала.
- Разработване на процедури и системи за идентифициране на рисковете, измерването им и отчитането на тяхното развитие.
- Разработване на система от лимити и процедури, които определят рисковия толеранс на Групата и ограничават рисковата му експозиция.

(б) Цели, политики и подход за управление на капитала

Групата е установила следните цели, политики и подход за управление на капитала за управление на рисковете, които се отразяват на капиталовата ѝ позиция:

- за поддържане на необходимото ниво на стабилност на Групата и следователно за осигуряване на определена степен на сигурност за застрахованите лица.
- за разпределяне на капитала ефикасно и в подкрепа на развитието на бизнеса като се гарантира, че възвръщаемостта върху използвания капитал отговаря на изискванията на лицата, осигуряващи капитала и на акционерите.
- за запазване на финансова гъвкавост чрез поддържане на силна ликвидност и достъп до редица капиталови пазари.
- за хармонизиране на профила на активите и пасивите като се вземат под внимание вътрешноприсъщите за бизнеса рискове.
- за поддържане на финансова сила в подкрепа на разрастването на новия бизнес и за удовлетворяване на изискванията на застрахованите лица, регулаторите и акционерите.
- за поддържане на стабилен кредитен рейтинг и добри капиталови съотношения, за да се подкрепят целите на бизнеса на Групата и да се увеличи максимално възвръщаемостта на акционерите.

38. Правила за управление на риска (продължение)

(б) Цели, политики и подход за управление на капитала (продължение)

Групата и регулираните дружества в нея са отговаряли на всички тези изисквани през цялата финансова година.

При отчитането на финансовата стабилност, капиталът и платежоспособността се оценяват като се използват правилата на Групата Кей Би Си. Тези регулаторни капиталови прегледи се базират на изискваните нива на капитал и платежоспособност и редица предпазливи предположения по отношение на видовете поемани застрахователни продукти.

Политиката за управление на капитала на Групата по отношение на застрахователния ѝ бизнес е да поддържа достатъчно капитал за покриване на законовите изисквания, включително каквито и да било допълнителни суми, изисквани от регулатора.

Подход към капиталовото управление

Групата се стреми да оптимизира структурата и източниците на капитал, за да гарантира, че непрекъснато увеличава максимално възвръщаемостта за акционерите и притежателите на полици.

Подходът на Групата към управлението на капитала включва управление на активите, пасивите и рисковете по координиран начин, като регулярно се оценява дефицита между нивото на отчетения и изисквания капитал (за всяко регулирано дружество) и се предприемат подходящи мерки за повлияване на капиталовата позиция на Групата в светлината на промените в икономическите условия и характеристиките на риска. Важен аспект от цялостния процес на управление на капитала на Групата е определянето на целеви норми на възвръщаемост, коригирани за отразяване на риска, които се хармонизират с целите за постигнати резултати и гарантират, че Групата остава фокусирана върху създаването на по-добра възвръщаемост за акционерите.

Основният източник на капитал, използван от Групата, са средства от собствениците на акционерния капитал. Когато е ефикасно да се направи това, в допълнение към по-традиционните източници на финансиране, Групата използва и такива капиталови източници като презастраховане и секюритизация.

Капиталовите изисквания се прогнозира рутинно и периодично и се оценяват както спрямо прогнозния наличен капитал, така и спрямо очакваната вътрешна възвръщаемост, включително анализи на риска и чувствителността. Накрая процесът е предмет на одобрение от страна на Управителния съвет.

Групата е разработила рамка за Индивидуална оценка на капитала (ИОК) за идентифициране на рисковете и количествено определяне на техния ефект върху икономическия капитал. ИОК прави приблизителна оценка на това колко капитал е необходим за намаляване на риска от неплатежоспособност до малка степен на вероятност. ИОК се разглежда и при оценката на капиталовите изисквания.

38. Правила за управление на риска (продължение)**(б) Цели, политики и подход за управление на капитала (продължение)****Подход към капиталовото управление (продължение)**

През изминалата година има съществено намаление на капитала. То се дължи на плащането на дивиденд в размер на 74,3 млн. лева от неразпределената печалба от предходни години и реализираната печалба през 2010 г.

	Застраховане и осигуряване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Общо акционерни средства според финансовите отчети	180,163	180,163
Налични капиталови средства към 31 декември 2011 г.	180,163	180,163
	Застраховане и осигуряване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Общо акционерни средства според финансовите отчети	251,066	251,066
Налични капиталови средства към 31 декември 2010 г.	251,066	251,066

(в) Регулаторна рамка

Регулаторните органи се интересуват основно от това да защитят правата на застрахованите лица и ги наблюдават строго, за да гарантират, че Групата управлява бизнеса по удовлетворителен начин в полза на застрахованите лица. В същото време регулаторните органи се интересуват и от това да гарантират, че Групата поддържа подходяща платежоспособна позиция, за да посрещне непредвидени задължения, възникващи в резултат на икономически сътресения или природни бедствия.

Бизнес операциите на Групата са предмет и на регулаторни изисквания в юрисдикцията, в които тя функционира. Тези нормативни изисквания не само предвиждат одобрение и наблюдение на дейността, но налагат и определени рестриктивни разпоредби (например минимален гаранционен капитал) за свеждане до минимум на риска от неизпълнение и неплатежоспособност от страна на застрахователните компании за посрещане на непредвидени задължения при тяхното възникване.

(г) Рамка за управление на активите и пасивите (УАП)

Финансови рискове възникват от откритите позиции по лихвени, валутни и капиталови продукти, които са изложени на общи и специфични движения на пазара. Групата управлява своите активи и пасиви в обхвата на рамката за УАП, която е разработена за постигане на дългосрочна възвръщаемост върху инвестициите, която надвишава нейните задължения по застрахователните и инвестиционните договори. Основната техника на УАП на Групата е да се съпоставят активите с пасивите, възникващи по застрахователни и инвестиционни договори чрез препратка към типа на доходите и претенциите, дължими на застрахованите лица. За всяка ясно разграничена категория пасиви се поддържа отделен портфейл активи.

УАП на Групата е интегрирана с управлението на финансовите рискове, свързани с другите финансови активи и пасиви на Групата, които не са пряко свързани със застрахователни и инвестиционни задължения и е неразделна част от политиката за управление на застрахователния риск, за гарантиране във всеки период на достатъчност на паричните потоци, които са на разположение за посрещане на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.

39. Застрахователен и финансов риск

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори

Основният риск, пред който е изправено Групата, е реалните плащания на претенции и застрахователни суми, свързани с условията на сключените договори да се различават от очакваните предположения. Целта на Групата е да гарантира, че заделените застрахователни резерви са достатъчни за покриване на поетите задължения. Поетите застрахователни рискове са обект на оценка, на база действащата подписваческа политика на Групата.

Групата има сключени договори за презастраховане с цел предпазване от евентуални събития, които могат да се отразят неблагоприятно на финансовата ѝ устойчивост. Самозадържането на застрахователя е до определен размер, сумите над който автоматично се презастраховат. На презастрахователя се цедират сумите над самозадържането на база сключените презастрахователни договори, какъвто е случаят със застраховките "Живот".

Животозастрахователни договори

Животозастраховането се отнася до застрахователно покритие за смърт или преживяване на застрахованото лице. Дългосрочните полици обикновено се сключват за срок над 5 години и имат клауза за откупна стойност. Застрахователят няма възможност да променя премиите по полицата и трябва да предоставя покритие на риска при условие, че застрахованото лице внася премиите. Освен това животозастраховането включва и краткосрочни ежегодно подновяващи се рискови застраховки "Живот" и „Злополука“.

Класификация на договорите

Застрахователни договори са договори, при които Групата поема значителен застрахователен риск чрез компенсация на застрахованото лице или на друго ползващо лице (бенефициент), в случай на настъпване на специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице.

Всеки риск, който не е класифициран като застрахователен, е финансов риск.

Инвестиционните договори са договори, свързани с финансов риск. Финансовият риск е рискът, свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихвени проценти, цена на ценни книги, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Инвестиционните договори се класифицират допълнително като такива с или без допълнителни негарантирани доходи.

Договор, класифициран като „застрахователен“, е такъв до края на периода си на действие, независимо от възможността застрахователният риск да намалее значително.

Договор, класифициран като „инвестиционен“ може да бъде рекласифициран в бъдеще като „застрахователен“, ако застрахователният риск стане съществен.

Застрахователните договори се класифицират като застраховки със спестовен елемент и рискови застраховки.

Спрямо описаната по-горе класификация договорите на ДЗИ се разпределят както следва:

Застрахователни договори със спестовен елемент

Тези договори комбинират плащания при смърт със спестовен елемент. Клаузата за допълнителен, но негарантиран доход (участие в печалбата) се съдържа в застрахователните договори със спестовен елемент. За тях Групата формира и поддържа математически резерв:

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Класификация на договорите (продължение)

- смесени застраховки „Живот“: основната полица в портфейла на Групата, която предлага изплащане на фиксирана в договора застрахователна сума в случай на смърт или при доживяване на договорения, в полицата, срок. Групата е формирала портфейл от застрахователни договори със спестовен елемент (смесени застраховки „Живот“) и право на участие в печалбата от целеви инвестиции, свързани с вътрешни инвестиционни фондове;
- детски застраховки: представляват договори с фиксиран падеж, при които ползващото дете получава гарантирано на падеж (при навършени 18 или повече години) застрахователната сума, посочена в договора, независимо дали застрахования е доживял или не края на срока;
- универсална застраховка: продукт, комбиниращ натрупване на спестовен фонд с минимална гарантирана доходност, с допълнително плащане на договорена застрахователна сума при смърт;
- Капитал: от края на 2008 г. Групата предлага този продукт - застраховка „Живот“ с натрупване на спестовен фонд, при която е включена клауза за допълнителен, гарантиран доход за фиксиран период. Групата не отделя гарантирания елемент от правото за допълнителен, негарантиран доход и признава задължение за бъдещо разпределение на доходи върху целия договор. Това задължение е представено като част от математическия резерв в отчета за финансовото състояние на Групата.
- Групови договори със спестовен елемент, сключвани от работодатели със срок от една година.

Рискови застраховки

Краткосрочни договори, обикновено със срок от една година и с право на ежегодно подновяване. Такъв вид договори се сключват по следните видове застраховки: рискови застраховки Живот, здравни застраховки и застраховки „Злополука“, които осигуряват изплащане на застрахователната сума при смърт (смърт от злополука) или на обезщетения, свързани с нарушаване на телесната цялост. Този тип застрахователни договори не предлагат плащания при доживяване или гарантирани откупни стойности. За тази част от отчетените премии, която се отнася за периода на договорено покритие на риска след датата на отчета за финансовото състояние се формира пренос-премиен резерв, отчетен в отчета за финансовото състояние на Групата. Рисковите застраховки, предлагани от Групата са както следва:

- рискови застраховки „Живот“;
- застраховки „Злополука“.

Инвестиционни договори (свързани с финансов риск)

Договори, при които прехвърлянето на застрахователен риск към Групата от застрахованото лице не е съществено. Инвестиционният риск се поема от застрахованото лице. От 2007 г. Групата предлага договори, които се класифицират като инвестиционни със застрахователен компонент, както следва:

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Класификация на договорите (продължение)

- С допълнителни негарантирани доходи: ДЗИ не предлага такива продукти.
- Без допълнителни негарантирани доходи (предлаганите инвестиционни договори са със застрахователен компонент).

Като премиен приход в отчета за доходите на Групата се отчита само застрахователната премия, т.е. частта от премията, свързана с поетия застрахователен риск. Сумите, събрани по инвестиционните договори, които прехвърлят предимно финансов риск, като дългосрочни спестовни договори със застрахователен компонент, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Групата. Сумите събрани по тях се кредитират в отчета за финансовото състояние на Групата директно като увеличение на депозитния компонент по застраховките.

Основните рискове, на които е изложена Групата са следните:

Смъртност - риск от загуби, дължащи се на факта, че смъртността на застрахованите е по-висока от очакваната.

При изчисляването на застрахователните премии и математическия резерв, Групата използва таблици за смъртност на общо население на България и застрахователна таблица за смъртност. Застрахователната таблица за смъртност е базирана на смъртността на общото население на България, с допълнителни корекции отразяващи поведението на застрахователната съвкупност, съставена от застрахованите лица в Групата. На годишна база, Групата прави анализ на смъртността на застрахованите лица по индивидуалните договори и съпоставя получените резултати с използваните таблици за смъртност. Допълнително се прави и анализ на смъртността на застрахованите лица по групови застрахователни договори.

Наблюдава се известна несигурност по отношение на влиянието на епидемиите и промените в стила на живот като тютюнопушене, хранителни навици и навиците за физическа дейност, които могат да доведат до влошаване на показателите за смъртност в бъдеще.

Загуба на работоспособност (инвалидност) – риск от загуби, дължащи се на факта, че инвалидността при застрахованите е по-висока от очакваната.

Като задължително или избираемо покритие към застрахователните договори на Групата се предлага трайно загубена или намалена работоспособност от злополука, или трайно загубена или намалена работоспособност от злополука и заболяване. Рисковите премии по този вид застрахователни договори се определят на базата на миналия опит на Групата. На годишна база, се прави анализ на настъпилите събития, свързани с този риск за застрахованите лица по индивидуални договори и се съпоставят получените резултати с използваните рискови премии. Допълнително, се прави и анализ на загубата на работоспособността на застрахованите лица по групови договори.

Заболеваемост - риск от загуби, дължащи се на факта, че заболяемостта на застрахованите е по-висока от очакваната.

Групата предлага допълнителен пакет "Особено тежки заболявания", който се сключва към основното покритие на спестовни застраховки "Живот".

Откупите и отпадания

Процентът на откупите и отпаданията е фактор, който влияе върху портфейла на Групата. Ежегодно се извършва анализ на броя на откупите и отпаданията, както и на изплатените суми. Анализът се извършва отделно за всеки портфейл от договори.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Основните рискове, на които е изложена Групата са следните (продължение):

Разходи - риск от загуби, дължащи се на факта, че действителните разходи на Групата, свързани с обслужване на портфейла на застрахованите лица са по-високи от очакваните.

При определяне на застрахователните премии, Групата отчита очакваните административни разходи за бъдещи периоди. На годишна база се съпоставят очакваните и действителните административни разходите на Групата. През последните 10 години, вследствие на хиперинфлацията през 1996-1997 година в България и обезценяването на застрахователния портфейл по животозастраховане на ДЗИ се наблюдава значително превишение на действителните разходи спрямо очакваните разходи, калкулирани в застрахователните премии.

Подписваческата стратегия на Групата е разработена така, че да гарантира, че рисковете, които се приемат за застраховане са оценени надеждно по отношение на вида риск и нивото на застрахователна сума или обезщетение.

Подписваческите правила осигуряват подходящите критерии за подбор и оценка на рисковете. Това се постига чрез използването на здравни декларации, медицински прегледи и изследвания, които да гарантират, на база на текущото здравословно състояние и семейната медицинска история, направените предположения при ценообразуването. Групата има право да утежни или откаже определени рискове.

При рисковите застраховки Живот и Злополука рискът се диверсифицира в зависимост от професията (рисковия клас), в който попада застрахованото лице или лица в групата (при груповите договори).

В допълнение, Групата презастрахова определени рискове с цел предпазване от събития, които могат да окажат неблагоприятно влияние върху финансовата ѝ устойчивост.

От друга страна Групата прилага политика на активно управление и контрол върху предявените претенции, която да намали или изключи възможността от неблагоприятно развитие на риска.

При застрахователните договори с клауза за допълнителен, негарантиран доход част от застрахователния риск се споделя със застрахованите лица.

При инвестиционните договори, Групата прави периодични начисления на рискови премии за смърт като има право да променя тези начисления в зависимост от развитието на риска.

Застрахователният риск, описан по-горе, се влияе от правото на застрахованото лице да не плаща бъдещите премии или да прекрати преждевременно застрахователния договор.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)**

Таблиците по-долу показват концентрацията на задължения по животозастрахователните договори:

31 декември 2011 г.

	Спестовни застраховки	Рискови застраховки	Общо Живото- застраховане
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутно			
Задължения по застрахователни договори с допълнителни негарантитани доходи	87,889	–	87,889
Задължения по застрахователни договори без допълнителни негарантитани доходи	542	4,054	4,596
Общо брутни задължения по животозастрахователни договори	<u>88,431</u>	<u>4,054</u>	<u>92,485</u>
Презастраховане			
Задължения по застрахователни договори с допълнителни негарантитани доходи	–	–	–
Задължения по застрахователни договори без допълнителни негарантитани доходи	–	(5)	(5)
Общо задължения по животозастрахователни договори	<u>–</u>	<u>(5)</u>	<u>(5)</u>
Нетно	<u>88,431</u>	<u>4,049</u>	<u>92,480</u>

31 декември 2010 г.

	Спестовни застраховки	Рискови застраховки	Общо Живото- застраховане
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутно			
Задължения по застрахователни договори с допълнителни негарантитани доходи	86,626	-	86,626
Задължения по застрахователни договори без допълнителни негарантитани доходи	49	5,122	5,171
Общо брутни задължения по животозастрахователни договори	<u>86,675</u>	<u>5,122</u>	<u>91,797</u>
Презастраховане			
Задължения по застрахователни договори с допълнителни негарантитани доходи	(385)	-	(385)
Задължения по застрахователни договори без допълнителни негарантитани доходи	-	(42)	(42)
Общо задължения по животозастрахователни договори	<u>(385)</u>	<u>(42)</u>	<u>(427)</u>
Нетно	<u>86,290</u>	<u>5,080</u>	<u>91,370</u>

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Методи и предположения за изчисление на математическия резерв

Математическият резерв при класическите спестовни продукти се изчислява чрез използване на нето-премиен проспективен метод.

Математическият резерв е разликата между настоящата стойност на очакваните бъдещи застрахователни плащания и настоящата стойност на очакваните бъдещи нето премии без използване на цилмерова поправка (квота).

За Универсална застраховка Живот и застраховка Капитал, математическият резерв се изчислява по Ретроспективен метод и е равен на натрупания спестовен фонд към датата на изчисление.

Към брутния математически резерв, включително капитализираната стойност на пенсиите, са включени допълнително разпределената доходност по полиците и допълнителна сума за административни разходи.

Математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите, се изчисляват по проспективен метод от информационната система на Групата, по методика, определена от отговорния актюер. Изчислението се основава на същите технически основи, с които са изчислени нето премиите, включително технически лихвен процент и таблицата за смъртност. Изчислението на математическия резерв и капитализираната стойност на пенсиите съответства на базата, на която се отчита премийния приход в годишния отчет на Групата.

Математическият резерв е изчислен като сума на математическите резерви на всяка полица, изчислени индивидуално от автоматизираната система за всяка действаща застраховка.

Основни предположения

Математическият резерв по застраховки "Живот", детски застраховки и застраховки, с право на участие в печалбата от целеви инвестиции, свързани с вътрешни инвестиционни фондове на Групата, е изчислен при същите актюерски предположения, които са били използвани за изчисляване на нето премиите (включително технически лихвен процент и таблицата за смъртност) и са включени в одобрения застрахователно-техническият план:

- техническа лихва - 4% или 3% (за продукти в сила след октомври 2006 г.);
- национални таблици за смъртност Б-1952/1968 (застрахователна), Б-1989/1991 (общо население), Б-1989/1999 (модифицирана застрахователна), Б-1989/2003 общо население);

Поради възможните отклонения между застрахователно-техническите планове и действителните резултати, математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите са увеличени с допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от актюерските предположения.

Таблицы за смъртност

Използваните таблици за смъртност са базирани на смъртността на общото население в България, като в някои случаи, по преценка на актюерите се отчита и смъртността на застрахователната съвкупност (опита на Групата).

Норма на дисконтиране

Базира се на техническата лихва, използвана при калкулациите на премиите, която е съобразена с практиката на пазара, нормативните изисквания и дългосрочната инвестиционна стратегия на Групата.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)***Основни предположения (продължение)***Административни разходи**

Предположенията за разходи отразяват прогнозни разходи, изчислени при разумни предположения, които са свързани с поддържането и обслужването на действащите полици. Предположенията се основават на текущите нива на разходи, коригирани с процент на очаквана инфлация.

Норми на откупуване

Откупените застраховки са свързани с упражняване на клаузата за доброволно прекратяване на полиците от страна на застрахованите лица. Групата регулярно извършва наблюдение и анализи на прекратените полици.

Нормите на откупуване не се взимат под внимание при изчисление на задълженията (математическия резерв).

Чувствителност

Анализът на чувствителността на резервите се базира на направени симулации като последователно са променени основните фактори и предположения.

Основните фактори, които влияят на размера на математическия резерв са възвръщаемост на инвестицията, смъртност, разходи, откупи и норма на дисконтиране. Групата е направила симулация за изчисление на ефекта от промяна в тези фактори.

В таблиците по-долу са описани влиянията на различните фактори и предположения върху размера на математическия резерв по застрахователни договори:

**Договори по животозастраховане
31 декември 2011 г.**

	Промяна в предположенията	Ефект върху брутните задължения хил. лв.	Ефект върху нетните задължения хил. лв.
Смъртност	+ 10%	327	327
Възвръщаемост на инвестицията	+ 1%	1,522	1,522
Разходи	+ 10%	2,069	2,069
Норма на откупуване	+ 10%	247	247
Норма на дисконтиране	+ 1%	(4,652)	(4,652)

31 декември 2010 г.

	Промяна в предположенията	Ефект върху брутните задължения хил. лв.	Ефект върху нетните задължения хил. лв.
Смъртност	+ 10%	86	86
Възвръщаемост на инвестицията	+ 1%	1,516	1,516
Разходи	+ 10%	1,783	1,783
Норма на откупуване	+ 10%	(117)	(117)
Норма на дисконтиране	+ 1%	(3,616)	(3,616)

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори

Основният риск, пред който е изправена Групата по общозастрахователните договори, е рискът, че реалните претенции могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата на претенциите и тежестта на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни резерви.

Посочената по-горе експозиция към риск, се смекчава чрез диверсифициране на голям портфейл застрахователни договори, прилагане на ограничения в подписваческите си процедури, подходящи методи за оценка на необходимите премии и за оценка на бъдещите задължения, както и мониторинг на извършените разходи за основна дейност.

Групата сключва договори за презастраховане като част от програмата за намаляване на рисковете. Прехвърляне към презастрахователи се прави на непропорционална база. Непропорционалното презастраховане е основно ексцесно презастраховане, предвидено да смекчи нетната експозиция на Групата към загуби от катастрофични бедствия. Лимитите на задържане за ексцесното презастраховане варират по продуктови линии и територии на възникване на събитието.

Въпреки че Групата има презастрахователни договорености, тя не се освобождава от преките задължения към застрахованите лица и следователно съществува кредитна експозиция по отношение на прехвърлените рискове по застраховки до степента, в която който и да било презастраховател не е в състояние да посрещне задълженията, поети по тези презастрахователни договорености.

Групата сключва основно следните договори за общо застраховане: автомобилно застраховане, застраховане на домашно имущество, застраховка на обща гражданска отговорност и други. Рисковете по полици за общо застраховане обикновено покриват период от дванадесет месеца.

За договорите за общо застраховане повечето значителни рискове възникват в резултат на пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и законодателни практики. За претенциите предявени по съдебен ред, които отнемат няколко години за уреждане, съществува и инфлационен риск. Този риск се намалява като се вземат под внимание очакваните нива на инфлация, когато се определят приблизително задълженията по застрахователни договори.

Групата също така е ограничила експозицията си чрез налагане на максимални суми на претенция за определени договори, както и използването на презастрахователни договорености, за да се ограничи експозицията по отношение на катастрофични събития (например, урагани, земетресения и щети от наводнения).

Целта на тези подписвачески и презастрахователни стратегии е да се ограничи експозицията на природни бедствия, въз основа на възможността на Групата за поемане на риск, като това се решава от ръководството. Общата цел понастоящем е да се ограничи въздействието от едно катастрофично събитие.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (продължение)**

Оценката на експозицията към природни бедствия е базирана на структурата на портфейла на компанията. В края на всяка година се одобрява един от моделите на избрани международни презастрахователни брокери като най-добра оценка за катастрофичния риск. Минималния презастрахователен лимит трябва да покрива възможната загуба от 1 събитие на 100 години. Винаги съществува риск, обаче, предположенията и техниките, използвани в тези модели, да са ненадеждни или претенциите, възникващи от дадено немоделирано събитие да бъдат по-големи от възникващите от дадено моделирано събитие.

Таблицата по-долу представя концентрацията на задълженията по договори за общо застраховане по видове бизнес:

	31 Декември 2011			31 Декември 2010		
	Брутни задължения хил.лв	Презастраховане на задълженията хил.лв	Нетни задължения хил.лв	Брутни задължения хил.лв	Презастраховане на задълженията хил.лв	Нетни задължения хил.лв
Автомобилно застраховане	191,387	(11,062)	180,325	190,315	(10,685)	179,630
Пожар и други опасности и Щети на имуществото	16,693	(2,646)	14,047	18,587	(1,326)	17,261
Морско, Авиационно и Транспортно застраховане	5,302	(411)	4,891	4,065	(743)	3,322
Здравни застраховки; Помощ при пътуване	1,842	(854)	988	1,035	(169)	866
Общо Гражданска отговорност	4,523	(258)	4,265	3,964	(282)	3,682
Финансови рискове	5,665	-	5,665	5,010	-	5,010
Общо	225,412	(15,231)	210,181	222,976	(13,205)	209,771

Основни предположения

Основното предположение, залегнало в оценки на задължението, е че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва модел, сходен с опита от развитието на миналите претенции. Това включва предположения по отношение на размера на всяка щета, фактори за инфлиране на претенциите и честота на претенции за всяка година на инциденти. Допълнителни качествени преценки се правят за оценка на степента, в която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще, например комбинация от сегментни портфейли, условия по полици и процедури за обработка на претенции. Преценка се използва и за оценка на степента, в която външни фактори, като например съдебни решения и държавно законодателство, оказват влияние върху приблизителните оценки.

Таблица за развитие на претенциите

Представените по-долу таблици показват оценка на поетите кумулативните обявени претенции към всяка дата на отчета за финансовото състояние заедно с кумулативните плащания до момента. Кумулативните оценки за претенциите не включват дължимите лихви по съдебните претенции и преките и непреки разходи за уреждането им. Оценката на претенциите не отразява размера на възникналите, но непредявени към датата на отчета за финансовото състояние претенции. Кумулативните плащания не са намалени с приходите от възстановеното имущество, както и с преките разходи във връзка с тези претенции.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (продължение)**

Таблица за развитие на претенциите - в хиляди лева

Застрахователна година	Преди 2003	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Общо
В края на застрахователната година	103,375	20,782	30,864	51,359	59,467	66,245	82,320	94,795	85,635	67,822	
1 година по-късно	111,620	24,844	39,539	65,457	73,851	86,589	102,745	115,015	98,437		
2 години по-късно	110,647	25,784	42,003	71,236	83,308	91,895	108,018	121,544			
3 години по-късно	110,969	25,491	43,100	73,987	84,894	94,696	110,132				
4 години по-късно	111,898	25,829	44,611	76,034	86,618	95,129					
5 години по-късно	113,317	26,074	47,052	77,090	87,305						
6 години по-късно	114,080	26,076	48,879	77,313							
7 години по-късно	114,305	26,303	49,548								
8 години по-късно	114,570	26,418									
9 години по-късно	114,348										
Настояща преценка на възникналите претенции, с натруване	114,348	26,418	49,548	77,313	87,305	95,129	110,132	121,544	98,437	67,822	847,996
В края на застрахователната година	(69,181)	(14,632)	(20,012)	(32,553)	(41,421)	(43,001)	(55,785)	(66,332)	(60,801)	(45,401)	
1 година по-късно	(97,568)	(21,024)	(31,703)	(50,636)	(63,036)	(71,600)	(87,974)	(98,440)	(86,032)		
2 години по-късно	(102,560)	(22,426)	(36,738)	(58,783)	(71,132)	(79,881)	(95,043)	(108,666)			
3 години по-късно	(106,017)	(23,145)	(38,296)	(62,869)	(76,381)	(87,416)	(100,397)				
4 години по-късно	(108,369)	(23,820)	(40,122)	(67,228)	(80,665)	(90,919)					
5 години по-късно	(110,633)	(24,236)	(42,179)	(74,691)	(83,443)						
6 години по-късно	(111,363)	(24,369)	(47,528)	(75,804)							
7 години по-късно	(112,378)	(24,837)	(48,157)								
8 години по-късно	(113,532)	(25,061)									
9 години по-късно	(114,027)										
Плащания към 31 дек 2011 г.	<u>(114,027)</u>	<u>(25,061)</u>	<u>(48,157)</u>	<u>(75,804)</u>	<u>(83,443)</u>	<u>(90,919)</u>	<u>(100,397)</u>	<u>(108,666)</u>	<u>(86,032)</u>	<u>(45,401)</u>	<u>(777,907)</u>
Брутни задължения по договори за общо застраховане към 31 дек 2011 г.	321	1,357	1,391	1,509	3,862	4,210	9,735	12,878	12,405	22,421	70,089
Настояща преценка за излишъка по предявени, но неуредени щети	788	1,081	1,039	964	2,028	1,538	3,665	2,724	2,077	1,207	17,111
Настояща преценка за IBNR	106	-	4	64	983	2,988	5,123	7,616	17,034	35,113	69,031
Общо брутни задължения по договори за общо застраховане към 31 дек 2011 г.	1,215	2,438	2,434	2,537	6,873	8,736	18,523	23,218	31,516	58,741	156,231

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Здравноосигурителен риск

Основният риск, пред който е изправена Групата по здравноосигурителните договори, е рискът, че реалните претенции или времето на тяхното възникване, могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата на претенциите и тежестта на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни здравноосигурителни резерви.

Договорите за медицинско обслужване предвиждат покриване на медицинските разходи за осигурените лица и не са гарантирано подновими. Рисковете по тези договори обикновено покриват период от дванадесет месеца.

Основните рискове, на които Групата е изложена, са следните:

- Риск от заболяемост – рискът от загуби, възникващи поради това, че здравното състояние на осигурените лица е различно от очакваното;
- Риск от разходи – рискът от загуби, възникващи в резултат на това, че разходите се различават от очакваните;
- Риск от решенията на здравноосигурените лица – рискът от загуби, възникващи поради това, че опитът със здравноосигурените лица (предсрочно прекратяване на договори) се различава от очакванията.

Подписваческата стратегия на Групата е разработена така, че да гарантира, че рисковете са добре диверсифицирани по отношение на видовете риск и нивото на осигурителни обезщетения. Това се постига в значителна степен чрез проверка на здравен статус чрез попълване на декларация, право на изискване на медицински прегледи, за да се гарантира, че ценообразуването взема под внимание текущото здравно състояние и медицинска история, регулярни прегледи на съществуващия опит по реални претенции и ценообразуване на продукти, както и подробни процедури по обработка на претенциите. Подписваческите лимити съществуват, за да се определят подходящи критерии за подбор на рисковете. Групата има правото да не поднови определени договори, може да наложи приспадания и има правото да отхвърли плащането на претенции, които представляват измама.

В допълнение, политиката за строг преглед на претенциите за оценка на всички нови и текущи претенции, редовен подробен преглед на процедурите за обработка на претенциите и често разследване на възможни измамни претенции са всички политики и процедури, които са въведени в практиката за намаляване на експозицията на риск на Групата. Групата също така налага политика за активно управление и своевременно разследване на претенциите, за да намали експозицията си към непредвидими бъдещи развития, които биха могли да окажат негативно влияние върху дейността.

Основни предположения

Основното предположение, залегнало в приблизителните оценки на задължението е, че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва модел, сходен с опита от развитието на миналите претенции.

Това включва предположения по отношение на размера на всяка претенция и честотата на претенции за всяка година на инциденти. Допълнителни качествени преценки се правят за оценка на степента, в която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще /еднократни възниквания, промени в пазарни фактори/. Преценка се използва и за оценка на степента, в която външни фактори, като например съдебни решения и държавно законодателство, оказват влияние върху приблизителните оценки.

Таблица за развитие на претенциите

Представените по-долу таблици показват приблизителната оценка на кумулативните поети претенции, включващи неуредени претенции заедно с кумулативните плащания до момента.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**в) Здравноосигурителен риск (продължение)**

Таблица за развитие на претенциите в хиляди лева

Брутни задължения по договори за здравно осигуряване през 2011 г.:

Застрахователна година	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	Общо
В края на застрахователната година	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 година по-късно	37	85	188	768	1,685	1,298	997	1,146	
2 години по-късно	38	91	206	844	1,794	1,358	1,064		
3 години по-късно	38	91	206	844	1,794	1,358			
4 години по-късно	38	91	206	844	1,792				
5 години по-късно	38	91	206	843					
6 години по-късно	38	91	206						
7 години по-късно	38	91							
8 години по-късно	38								
Настояща преценка за възникналите и предявени претенции, с натрупване	<u>38</u>	<u>91</u>	<u>206</u>	<u>843</u>	<u>1,792</u>	<u>1,358</u>	<u>1,064</u>	<u>1,146</u>	<u>6,538</u>
В края на застрахователната година									
1 година по-късно	(37)	(85)	(188)	(757)	(1,658)	(1,288)	(960)	(1,071)	
2 години по-късно	(38)	(91)	(205)	(833)	(1,764)	(1,348)	(1,056)		
3 години по-късно	(38)	(91)	(205)	(833)	(1,764)	(1,348)			
4 години по-късно	(38)	(91)	(205)	(833)	(1,764)				
5 години по-късно	(38)	(91)	(205)	(833)					
6 години по-късно	(38)	(91)	(205)						
7 години по-късно	(38)	(91)							
8 години по-късно	(38)								
Плащания към 31 декември 2011 г., с натрупване	<u>(38)</u>	<u>(91)</u>	<u>(205)</u>	<u>(833)</u>	<u>(1,764)</u>	<u>(1,348)</u>	<u>(1,056)</u>	<u>(1,071)</u>	<u>(6,406)</u>
Брутни задължения по възникнали и предявени претенции към 31 декември 2011 г.	-	-	1	10	28	10	8	75	132
Брутни задължения по възникнали, но непредявени претенции към 31 декември 2011 г.	-	-	-	-	-	-	-	97	97
Общо брутни задължения за предстоящи плащания	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>10</u>	<u>28</u>	<u>10</u>	<u>8</u>	<u>172</u>	<u>229</u>

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(г) Финансови рискове

(1) Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, че една страна по финансовия инструмент ще породи финансова загуба за другата страна по него като не успее да изпълни дадено задължение.

За смекчаване на експозицията на Групата към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- ▶ Политика на Групата за кредитен риск, която излага оценката и определянето на това какво представлява кредитен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и нарушенията се докладват пред комитета по риск на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за определяне на нейната уместност и за отразяване на промени в рисковата среда.
- ▶ Групата заделя провизии за загуби от обезценка към датата на отчета за финансовото състояние.
- ▶ Концентрацията на кредитен риск се разпределя между портфейл от инвестиции от финансови активи за търгуване, финансови активи на разположение за продажба, търговските и банковите вземания и в по-малка степен краткосрочни и други инвестиции на Групата.
- ▶ Ограниченията върху експозициите на контрагентите на ДЗИ се определят в съответствие с кредитните политики на Групата Кей Би Си.
- ▶ Нетни лимити на експозиция се определят за всеки контрагент или група контрагенти географски и индустриален сегмент (т.е., лимити се определят за инвестициите и паричните депозити, експозициите към валутна търговия и минималните кредитни рейтинги за инвестициите, които могат да бъдат притежавани).
- ▶ Презастрахователни договори се сключват с контрагенти, които имат добър кредитен рейтинг, а концентрацията на риска се избягва като се спазват насоките за полиците по отношение на лимитите на контрагентите, които се определят всяка година на ниво Група Кей Би Си.
- ▶ Поради настоящата финансова ситуация броят на контрагентите и матуритета на инвестициите силно е ограничен.
- ▶ Кредитният риск, свързан с клиентските салда, възниква от неплащането на премиите или вноските, по време на гратисния период, посочен в общите условия на полицата и съществува до неговото изтичане, след което полицата или се плаща или се прекратява. Комисионната, платима на посредниците, се нетира срещу сумите на вземанията от тях, за намаляване на риска от съмнителни вземания.
- ▶ Групата издава полици, обвързани с инвестиционни дялове, за редица от операциите си. В бизнеса, обвързан с инвестиционни дялове във фондове, застрахованото лице носи инвестиционния риск по активите, държани от фондовете, обвързани с инвестиционни дялове, тъй като доходите по полицата са пряко обвързани със стойността на активите във фонда. Следователно, Групата няма съществен кредитен риск по финансови активи, обвързани с инвестиционни дялове.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(1) Кредитен риск (продължение)****Експозиция към кредитен риск**

Таблицата по-долу показва максималната експозиция към кредитен риск за компонентите от отчета за финансовото състояние. Активите, свързани с инвестиционни договори са включени в представена по-долу таблица в отделна колона, тъй като кредитния риск при този тип активи се носи от застрахованото лице.

31 декември 2011 г.	Застраховки, свързани с инвестицио- нен фонд		Общо хил. лв.
	Други хил. лв.	хил. лв.	
Финансови инструменти			
Депозити във финансови институции	171,432	-	171,432
Търговски и други вземания	3,092	-	3,092
<i>Финансови активи, на разположение за продажба:</i>			
Акции	241	-	241
Облигации	225,118	-	225,118
Деривативни финансови инструменти	21	-	21
<i>Финансови активи, държани за търгуване:</i>			
Дялове в инвестиционни фондове	327	4,097	4,424
Активи по презастрахователни операции	15,236	-	15,236
Вземания по застрахователни операции	52,582	-	52,582
Парични средства в банки	10,718	-	10,718
Обща експозиция към кредитен риск	478,767	4,097	482,864

31 декември 2010 г.	Застраховки, свързани с инвестицио- нен фонд		Общо хил. лв.
	Други хил. лв.	хил. лв.	
Финансови инструменти			
Депозити във финансови институции	250,350	-	250,350
Търговски и други вземания	3,189	-	3,189
<i>Финансови активи, на разположение за продажба:</i>			
Акции	241	-	241
Облигации	211,949	-	211,949
Деривативни финансови инструменти	55	-	55
<i>Финансови активи, държани за търгуване:</i>			
Дялове в инвестиционни фондове	334	4,609	4,943
Активи по презастрахователни операции	13,632	-	13,632
Вземания по застрахователни операции	56,167	-	56,167
Парични средства в банки	11,402	-	11,402
Обща експозиция към кредитен риск	547,319	4,609	551,928

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(1) Кредитен риск (продължение)****Кредитна експозиция според кредитния рейтинг**

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Групата на кредитен риск чрез класифициране на активите според кредитния рейтинг на контрагентите ѝ. Групата класифицира като инвестиционен клас финансови активи, при които, за контрагента е налице външен рейтинг. В неинвестиционен клас, задоволителен са посочени тези финансови активи, за които не е налице рейтинг от рейтингова агенция, но Групата няма индикации и не очаква влошаване кредитното качество на контрагента. Неинвестиционен клас, незадоволителен биха били финансови активи, за които Групата антиципира влошаване на кредитното качество на контрагента. Активите, свързани с инвестиционни договори са включени в представена по-долу таблица в отделна колона, тъй като кредитния риск при този тип активи се носи от застрахованото лице.

31 декември 2011 г.

	Нито просрочени, нито обезценени					
	Инвестиционен клас	Не-инвестиционен клас: задоволителен	Не-инвестиционен клас: незадоволителен	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Обезценени	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови инструменти						
Депозити във финансови институции	171,432	–	–	–	–	171,432
Търговски и други вземания	144	2,948	–	–	–	3,092
<i>Финансови активи, на разположение за продажба:</i>						
Акции	–	241	–	–	–	241
Облигации	210,403	–	14,715	–	–	225,118
Деривативни финансови инструменти	21	–	–	–	–	21
<i>Финансови активи, държани за търгуване:</i>						
Дялове в инвестиционни фондове	327	–	–	4,097	–	4,424
Активи по презастрахователни операции	15,236	–	–	–	–	15,236
Вземания по застрахователни операции	–	51,838	–	–	744	52,582
Пари и парични еквиваленти в банки	10,718	–	–	–	–	10,718
Общо	408,281	55,027	14,715	4,097	744	482,864

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(г) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

31 декември 2010 г.	Нито просрочени, нито обезценени					
	Инвести- ционен клас	Не- инвестици- онен клас: задоволи- телен	Не- инвестици- онен клас: незадово- лителен	Застраховки свързани с инвести- ционен фонд	Обез- ценени	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови инструменти						
Депозити във финансови институции	250,350	–	–	–	–	250,350
Търговски и други вземания	295	2,894	–	–	–	3,189
<i>Финансови активи, на разположение за продажба:</i>						
Акции	–	241	–	–	–	241
Облигации	211,949	–	–	–	–	211,949
Деривативни финансови инструменти	55	–	–	–	–	55
<i>Финансови активи, държани за търгуване:</i>						
Дялове в инвестиционни фондове	334	–	–	4,609	–	4,943
Активи по презастрахователни операции	13,349	283	–	–	–	13,632
Вземания по застрахователни операции	–	55,316	–	–	851	56,167
Пари и парични еквиваленти в банки	11,402	–	–	–	–	11,402
Общо	487,734	58,734	–	4,609	851	551,928

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(1) Кредитен риск (продължение)**

Представената по-долу таблица, предоставя информация относно експозицията към кредитен риск на Групата към 31 декември 2011 г. като класифицира активите съгласно кредитния рейтинг на контрагентите на Кредитната агенция Standard&Poors. AAA е най-високият възможен рейтинг. Активи, които попадат извън обхвата на рейтинг AAA до BBB, се класифицират като такива със спекулативен рейтинг.

Политика на Групата е да поддържа точни и последователни рейтинги за риск. Това дава възможност на ръководството да се фокусира върху приложимите рискове и сравнението на експозициите. Рейтинговата система се поддържа от редица финансови анализи, комбинирани с обработена пазарна информация, за да се осигурят основните входящи данни за оценката на риска на контрагента.

31 декември 2011 г.						Застраховки, свързани с инвестиционен фонд		Общо
	AAA	AA	A	BBB	BB	Некласифицирани	хил.лв.	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови инструменти								
Депозити във финансови институции	—	—	—	171,432	—	—	—	171,432
Търговски и други вземания	—	—	—	144	—	2,948	—	3,092
Финансови активи, на разположение за продажба:								
Акции	—	—	—	—	—	241	—	241
Облигации	25,760	—	79,907	104,736	—	14,715	—	225,118
Деривативни финансови инструменти	—	—	21	—	—	—	—	21
Финансови активи, държани за търгуване:								
Дялове в инвестиционни фондове	—	—	327	—	—	—	4,097	4,424
Активи по презастрахователни операции	—	5,127	10,062	47	—	—	—	15,236
Вземания по застрахователни операции	—	—	—	—	—	52,582	—	52,582
Пари и парични еквиваленти в банки	—	—	—	10,718	—	—	—	10,718
Общо	25,760	5,127	90,317	287,077	—	70,486	4,097	482,864

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(1) Кредитен риск (продължение)**

Към 31 декември 2011г., 54.4% от депозитите във финансови институции на Групата са към един контрагент (свързано лице) (2010 г.: 53.5%).

31 декември 2010 г.						Некласифицирани	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо
	AAA	AA	A	BBB	BB	хил.лв.	хил.лв.	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови инструменти								
Депозити във финансови институции	—	—	—	250,350	—	—	—	250,350
Търговски и други вземания	—	—	—	295	—	2,894	—	3,189
Финансови активи, на разположение за продажба:								
Акции	—	—	—	—	—	241	—	241
Облигации	25,918	—	91,756	94,275	—	—	—	211,949
Деривативни финансови инструменти	—	—	55	—	—	—	—	55
Финансови активи, държани за търгуване:								
Дялове в инвестиционни фондове	—	—	334	—	—	—	4,609	4,943
Активи по презастрахователни операции	—	5,844	6,452	1,053	24	259	—	13,632
Вземания по застрахователни операции	—	—	—	—	—	56,167	—	56,167
Пари и парични еквиваленти в банки	11,402	—	—	—	—	—	—	11,402
Общо	37,320	5,844	98,597	345,973	24	59,561	4,609	551,928

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(1) Кредитен риск (продължение)**

Представената по-долу таблица, предоставя информация относно експозицията на Групата в държавни ценни книжа, класифицирани на разположение за продажба по държави според техния падеж към 31 декември 2011 г.

Държава	Падеж	Стойност към 31 Декември 2011 г. хил. лв.
БЪЛГАРИЯ	До 1 год.	2,151
БЪЛГАРИЯ	Над 1 год. до 3 год.	20,401
БЪЛГАРИЯ	Над 3 год. до 5 год.	15,910
БЪЛГАРИЯ	Над 5 год. до 15 год.	66,274
Общо държавни ценни книжа		<u>104,736</u>

(2) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Групата може да е изправена пред затруднения при посрещането на задълженията, свързани с финансовите инструменти. По отношение на катастрофичните събития също е налице ликвиден риск, свързан с времевите разлики между brutните парични плащания и очакваните възстановявания от презастраховане.

Въведени са следните политики и процедури за ограничаване на експозицията на Групата към ликвиден риск:

- ▶ Групата ежедневно изплаща обезщетения и задължения, които възникват при обичайната дейност. Групата ежедневно следи и контролира своите потребности от ликвидни средства чрез управление на входящите и изходящите парични потоци.
- ▶ Създадени са набор от правила за разпределение на активите, структури на лимити на портфейлите и профили на падеж на активите, за да се гарантира, че е на разположение достатъчно финансиране за посрещане на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.
- ▶ Поддържа се достатъчно ниво на парични средства и парични еквиваленти в наличност, за да се финансира дейността и да се смекчат колебанията в паричните потоци.

Структура на падежите

Таблицата по-долу обобщава структурата на падежите на недеривативните финансови активи и финансови пасиви на Групата въз основа на оставащите недисконтирани договорни задължения, включително вземанията и задълженията по лихви. Финансовите пасиви за представени на база на дисконтираните парични потоци към 31 декември 2011 г. и 31 декември 2010 г. Деривативни пасиви не са включени в структурата на падежите, тъй като Групата управлява ликвидния риск за портфейла от деривативи, държани с цел търговия, на база справедливата стойност.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(2) Ликвиден риск (продължение)****Анализ на падежите (недеривативни инструменти)**

За задължения по застрахователни договори и презастрахователни активи, профилите на падеж се определят на база очаквания момент на възникване на нетните парични изходящи потоци по признатите застрахователни задължения. Пренесените премии в следващ отчетен период и делът на презастрахователите в пренесените премии в следващ отчетен период се изключват от анализа, тъй като те не са договорни задължения. Погашенията, които са предмет на уведомление, се третираат така, сякаш уведомлението подлежи на незабавно връчване.

Групата поддържа портфейл от лесно търгуеми и разнородни активи, които лесно могат да бъдат ликвидирани в случай на непредвидено намаление на паричните потоци. Тя разполага и с одобрени кредитни лимити за отделни контрагенти (за облигации и депозити в кредитни институции). По отношение на презастраховането Групата прилага лимити определени на групово ниво. Презастрахователните активи са представени на същата база както застрахователните задължения.

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтирани парични потоци на активите на Групата:

31 декември 2011 г.	Балансова стойност	Между 1- 3 год.	Между 3- 5 год.	Между 5- 15 год.	Над 15 год.	Без дата на падеж	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи							
Депозити във финансови институции	171,432	94,268	59,331	23,135	8,623	–	185,357
Търговски и други вземания	3,092	2,327	–	–	765	–	3,092
Финансови активи, държани за търгуване	4,424	–	–	4,318	–	–	4,424
Финансови активи, на разположение за продажба	225,359	55,148	96,866	51,345	79,833	–	283,433
Активи по презастрахова- телни операции	14,202	4,009	8,243	1,275	658	17	14,202
Вземания по застрахователни операции	52,582	52,582	–	–	–	–	52,582
Пари и парични еквиваленти	10,999	10,999	–	–	–	–	10,999
Общо активи	482,090	219,333	164,440	80,073	89,879	17	554,089

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(2) Ликвиден риск (продължение)****Анализ на падежите (продължение)**

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените дисконтирани парични потоци на пасивите на Групата.

31 декември 2011 г.	Балансова стойност	До 1 год.	Между 1- 3 год.	Между 3-5 год.	Между 5- 15 год.	Над 15 год.	Без дата на падеж	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови и застрахователни пасиви								
<i>Задължения по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв</i>								
По Живото- застраховане	90,078	12,689	22,011	25,094	24,576	5,708	–	90,078
По Здравно осигуряване	229	214	15	–	–	–	–	229
По Общо застраховане	156,231	44,400	90,431	13,987	7,224	189	–	156,231
Задължения по инвестиционни договори	4,234	–	–	4,128	–	–	106	4,234
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	13,864	13,864	–	–	–	–	–	13,864
Търговски и други задължения	6,881	6,881	–	–	–	–	–	6,881
Общо пасиви	271,517	78,048	112,457	43,209	31,800	5,897	106	271,517

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)***(2) Ликвиден риск (продължение)*

Анализ на падежите (продължение)

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтирани парични потоци на активите на Групата.

31 декември 2010 г.	Балансова	Между			Между	Над 15	Без	Общо
	стойност	До 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	5-15 год.	год.	дата на падеж	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови и застрахователни активи								
Депозити във финансови институции	250,350	150,409	82,642	28,416	8,622	–	–	270,089
Търговски и други вземания	3,189	2,407	–	–	782	–	–	3,189
Финансови активи, държани за търгуване	4,943	–	–	4,797	–	–	146	4,943
Финансови активи, на разположение за продажба	212,190	27,504	102,451	80,644	44,761	–	241	255,601
Активи по презастраховател ни операции	12,482	4,385	6,447	1,113	516	21	–	12,482
Вземания по застрахователни операции	56,167	56,167	–	–	–	–	–	56,167
Пари и парични еквиваленти	12,225	12,225	–	–	–	–	–	12,225
Общо активи	551,546	253,097	191,540	114,970	54,681	21	387	614,696

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(2) Ликвиден риск (продължение)**

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените дисконтирани парични потоци на пасивите на Групата.

31 декември 2010 г.	Балансова стойност	До 1 год.	Между 1-3 год.	Между 3- 5 год.	Между 5-15 год.	Над 15 год.	Без дата на падеж	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови и застрахователни пасиви								
<i>Задължения по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв</i>								
По Живото- застраховане	88,275	9,363	21,637	28,159	23,636	5,480	–	88,275
По Здравно осигуряване	180	180	–	–	–	–	–	180
По Общо застраховане	158,164	52,666	83,997	14,503	6,719	279	–	158,164
Задължения по инвестиционни договори	4,651	–	–	4,505	–	–	146	4,651
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	14,726	14,726	–	–	–	–	–	14,726
Търговски и други задължения	5,862	5,862	–	–	–	–	–	5,862
Общо пасиви	271,858	82,797	105,634	47,167	30,355	5,759	146	271,858

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(2) Ликвиден риск (продължение)**

Представената по-долу таблица обобщава очакваното използване или уреждане на активите и пасивите:

Анализ на падежите по очаквани падежи

31 декември 2011 г.

			Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	
	Текущи	Нетекучи	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	–	3,158	–	3,158
Материални активи	–	14,434	–	14,434
Отсрочени аквизиционни разходи	1,055	5,714	–	6,769
Активи по отсрочен данък	–	2,487	–	2,487
Инвестиционни имоти	–	16,004	–	16,004
Депозити във финансови институции	92,345	79,087	–	171,432
Деривативни финансови инструменти	–	21	–	21
Финансови активи, държани за търгуване	–	327	4,097	4,424
Финансови активи, на разположение за продажба	46,961	178,398	–	225,359
Търговски и други вземания	2,327	765	–	3,092
Активи по презастрахователни операции	5,043	10,193	–	15,236
Вземания от данък върху доходите	223	–	–	223
Вземания по застрахователни операции	52,582	–	–	52,582
Нетекучи активи, държани за продажба	–	–	–	–
Парични средства и парични еквиваленти	10,999	–	–	10,999
Други активи	47	–	–	47
Общо активи	212,269	309,901	4,097	526,267

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(2) Ликвиден риск (продължение)**

31 декември 2011 г.

	Текущи	Нетекучи	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	129,722	189,234	–	318,956
Задължения по инвестиционни договори	–	–	4,234	4,234
Задължения към персонала при пенсиониране	–	764	–	764
Деривативни финансови инструменти	962	–	–	962
Отсрочени данъчни пасиви	–	–	–	–
Задължения към застрахователи брокери и агенти	13,864	–	–	13,864
Търговски и други задължения и провизии	6,881	440	–	7,321
Задължения за данък върху доходите	3	–	–	3
Общо пасиви	151,432	190,438	4,234	346,104

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(2) Ликвиден риск (продължение)**

Представената по-долу таблица обобщава очакваното използване или уреждане на активите и пасивите:

31 декември 2010 г.

			Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	
	Текущи	Нетекущи	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	–	3,103	–	3,103
Материални активи	–	14,005	–	14,005
Отсрочени аквизиционни разходи	580	4,152	–	4,732
Активи по отсрочен данък	–	2,322	–	2,322
Инвестиционни имоти	–	16,919	–	16,919
Депозити във финансови институции	148,828	101,522	–	250,350
Деривативни финансови инструменти	–	55	–	55
Финансови активи, държани за търгуване	–	334	4,609	4,943
Финансови активи, на разположение за продажба	20,439	191,751	–	212,190
Търговски и други вземания	2,407	782	–	3,189
Активи по презастрахователни операции	5,535	8,097	–	13,632
Вземания от данък върху доходите	196	–	–	196
Вземания по застрахователни операции	56,167	–	–	56,167
Нетекущи активи, държани за продажба	–	–	–	–
Парични средства и парични еквиваленти	12,225	–	–	12,225
Други активи	105	–	–	105
Общо активи	246,482	343,042	4,609	594,133

31 декември 2010 г.

			Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	
	Текущи	Нетекущи	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	131,141	184,412	–	315,553
Задължения по инвестиционни договори	–	–	4,651	4,651
Задължения към персонала при пенсиониране	–	618	–	618
Деривативни финансови инструменти	943	–	–	943
Отсрочени данъчни пасиви	–	710	–	710
Задължения към застрахователи брокери и агенти	14,726	–	–	14,726
Търговски и други задължения	5,862	–	–	5,862
Задължения за данък върху доходите	4	–	–	4
Общо пасиви	152,676	185,740	4,651	343,067

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(г) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансовия инструмент, ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва три вида риск: на обменните курсове (валутен риск), на пазарните лихвени проценти (лихвен риск) и на пазарните цени (ценови риск).

- ▶ Пазарният риск е извън контрола на Групата и като цяло не може да бъде диверсифициран. Основен метод за намаляване на пазарния риск и неговите компоненти е събиране и обработване на информация за макроикономическата среда и на тази база - прогнозиране и приспособяване на инвестиционната политика към очакваните промени в средата.
- ▶ Съществува политика за пазарен риск на Групата, излагаща оценката и определянето на това какво представлява пазарен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и експозициите и нарушенията се докладват на Комитета за риска на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за потвърждаване на нейната уместност и за отразяване на промените в рисковата среда.
- ▶ Съществува структура на определени лимити за разпределение на активите и портфейлите, целяща гарантиране, че Групата инвестира в определени активи, които гарантират определени застрахователни задължения и се притежават с цел осигуряване на доходи и печалби за застрахованите лица, които отговарят на техните очаквания.
- ▶ Извършва се стриктен контрол върху хеджиращите дейности.

Групата издава инвестиционни полици, обвързани с дялове. За бизнес, обвързан с инвестиционни дялове, застрахованото лице носи инвестиционния риск от активите, обвързани с инвестиционните дялове във фондове, тъй като ползите по полицата са пряко свързани със стойността на активите във фонда. Експозицията на Групата на пазарен риск в този бизнес е ограничена до степента, в която приходите, възникващи от начисления за управление на активите, се базират на стойността на активите във фонда.

(За) Валутен риск

Валутният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансовия инструмент ще варира поради промени във валутните курсове.

Основните сделки на Групата се реализират в евро и лева, и експозицията на валутен риск възниква основно по отношение на американския долар. Към 31 декември 2011 г., финансовите активи и пасиви на Групата, деноминирани в евро не пораждаат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Тъй като Групата представя финансовите си отчети в лева, последните могат да бъдат повлияни от движения на валутните курсове между валути различни от еврото и българския лев.

Финансовите активи на Групата са деноминирани основно в същите валути както задълженията по застрахователните и инвестиционните договори, което смекчава валутния риск за Групата. Следователно основният валутен риск възниква от признатите активи и пасиви, деноминирани във валути, различни от тези, в които се очаква да бъдат уредени задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(3) Пазарен риск (продължение)****(За) Валутен риск (продължение)**

Валутният риск се управлява ефективно от Групата чрез деривативни финансови инструменти. Сключват се форуърдни валутни договори за елиминиране на валутната експозиция на индивидуалните сделки във валута. Валутните форуърдни договори трябва да са в същата валута и при същите условия както хеджираната позиция, за да се увеличи максимално ефективността на хеджирането. Групата не сключва такива форуърдни договори, докато не е налице неотменим ангажимент.

Представената по-долу таблица обобщава активите и пасивите на Групата по основни валути.

31 декември 2011 г.	Американски			Общо
	Лева и Евро	долар	Други	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	3,158	–	–	3,158
Материални активи	14,434	–	–	14,434
Отсрочени аквизиционни разходи	6,743	26	–	6,769
Активи по отсрочен данък	2,487	–	–	2,487
Инвестиционни имоти	16,004	–	–	16,004
Депозити във финансови институции	171,432	–	–	171,432
Деривативни финансови инструменти	21	–	–	21
Финансови активи, държани за търгуване	4,424	–	–	4,424
Финансови активи, на разположение за продажба	221,405	3,954	–	225,359
Търговски и други вземания	3,092	–	–	3,092
Активи по презастрахователни операции	15,017	216	3	15,236
Вземания от данък върху доходите	223	–	–	223
Вземания по застрахователни операции	52,582	–	–	52,582
Парични средства и парични еквиваленти	10,515	481	3	10,999
Други активи	47	–	–	47
Общо активи	521,584	4,677	6	526,267

31 декември 2011 г.	Американски			Общо
	Лева и Евро	долар	Други	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	313,391	5,463	102	318,956
Задължения по инвестиционни договори	4,234	–	–	4,234
Задължения към персонала при пенсиониране	764	–	–	764
Деривативни финансови инструменти	962	–	–	962
Отсрочени данъчни пасиви	–	–	–	–
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	13,864	–	–	13,864
Търговски и други задължения и провизии	7,321	–	–	7,321
Задължения за данък върху доходите	3	–	–	3
Общо пасиви	340,539	5,463	102	346,104

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)***(3) Пазарен риск (продължение)**(3а) Валутен риск (продължение)*

31 декември 2010 г.	Американски			Общо
	Лева и Евро	долар	Други	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	3,103	–	–	3,103
Материални активи	14,005	–	–	14,005
Отсрочени аквизиционни разходи	4,698	34	–	4,732
Активи по отсрочен данък	2,322	–	–	2,322
Инвестиционни имоти	16,919	–	–	16,919
Депозити във финансови институции	249,976	374	–	250,350
Деривативни финансови инструменти	55	–	–	55
Финансови активи, държани за търгуване	4,943	–	–	4,943
Финансови активи, на разположение за продажба	207,774	4,416	–	212,190
Търговски и други вземания	3,189	–	–	3,189
Активи по презастрахователни операции	13,227	403	2	13,632
Вземания от данък върху доходите	196	–	–	196
Вземания по застрахователни операции	55,914	253	–	56,167
Парични средства и парични еквиваленти	11,592	504	129	12,225
Други активи	105	–	–	105
Общо активи	588,018	5,984	131	594,133

31 декември 2010 г.	Американски			Общо
	Лева и Евро	долар	Други	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	308,682	6,732	139	315,553
Задължения по инвестиционни договори	4,651	–	–	4,651
Задължения към персонала при пенсиониране	618	–	–	618
Деривативни финансови инструменти	898	45	–	943
Отсрочени данъчни пасиви	710	–	–	710
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	14,726	–	–	14,726
Търговски и други задължения	5,862	–	–	5,862
Задължения за данък върху доходите	4	–	–	4
Общо пасиви	336,151	6,777	139	343,067

Групата няма значителна концентрация на валутен риск.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(3) Пазарен риск (продължение)****(3а) Валутен риск (продължение)**

Представеният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като е показан ефекта върху печалбата преди данъци и собствения капитал, които се дължат на промените в справедливата стойност на монетарните активи и пасиви, чувствителни към валутните промени, включително задължения по претенции по застрахователни договори. Корелацията на променливите оказва съществен ефект върху определянето на крайния ефект върху пазарния риск, но за демонстриране на ефекта, който се дължи на промените в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че движенията в тези променливи са нелинейни.

Валута	31 декември 2011 г.			31 декември 2010 г.	
	Промяна в променливите хил. лв.	Ефект върху печалбата преди данъци хил. лв.	Ефект върху капитала хил. лв.	Ефект върху печалбата преди данъци хил. лв.	Ефект върху капитала хил. лв.
Американски долари	+10%	(78)	–	(83)	–
Американски долари	-10%	78	–	83	–

Използваният метод за извличане на информация за чувствителността и съществените променливи не са променени спрямо предходния период.

(3б) Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

Инструментите с плаващ лихвен процент излагат Групата на риск на паричните потоци, докато инструментите с фиксиран лихвен процент излагат Групата на риск на справедливата стойност.

Политиката на Групата за лихвения риск, изисква от нея да управлява този риск като поддържа подходяща комбинация от инструменти с фиксирани и плаващи лихвени проценти. Политиката изисква от нея да управлява падежите на лихвоносните активи и лихвоносните пасиви. Всяко несъвпадение между инструментите с фиксирани и плаващи лихвени проценти и техните падежи се управляват ефективно от Групата чрез деривативни финансови инструменти. Лихвите по инструменти с плаващи лихвени проценти се преоценяват на периоди от поне една година. Лихвите по инструменти с фиксирани лихвени проценти се определят в началото на финансовия инструмент и са фиксирани до падежа му.

През 2010-2011 г. година са предприети мерки за постепенно увеличаване на падежната структура на портфейлите с цел намаляване на лихвения риск за Групата. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движенията на лихвените проценти, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователните резерви се моделират и преглеждат регулярно. Основната цел на тези методи е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвените проценти.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(г) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск (продължение)

(3б) Лихвен риск (продължение)

Макар че е по-трудно да се измери чувствителността на застрахователните пасиви към евентуални промени в лихвените нива отколкото тази на свързаните активи, ръководството на Групата счита, че движенията в лихвените проценти ще предизвикат промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

Моделите, които се използват за описание на чувствителността на задълженията по отношение на лихвения процент се базират на стандартите на Групата Кей Би Си и се преглеждат всяка година.

Стойността на активите на Групата зависи от динамиката на пазарните лихвени проценти. Групата е изложена на риск от колебание в лихвените проценти, тъй като доходността на лихвоносните активи се променя в резултат от промените в пазарните лихвени проценти. По отношение на плаващите лихвени проценти, Групата е изложена на риск в зависимост от лихвения индекс, към който е привързан съответния финансов инструмент. За оценка на очаквания матуритет на задълженията са използвани вътрешни модели, което позволява по прецизно разпределение на пасивите според тяхната продължителност. В резултат на направените през 2010-2011 г. дългосрочни инвестиции, намаляват късите позиции на активите относно задълженията, което води до намаляването на лихвения риск.

Представеният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като се показва ефекта върху печалбата преди данъци (дължащ се на промените в справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви с плаващ лихвен процент) и собствения капитал (което отразява корекциите в печалбата преди данъци и преоценката на финансови активи на разположение за продажба с фиксиран лихвен процент, включително ефекта на хеджиране на паричен поток). Корелацията на променливите ще има съществен ефект при определянето на крайното влияние върху лихвения риск, но за демонстриране на ефекта, който се дължи на промени в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че промените в променливите не са линейни.

Ефектът на промяна в лихвените равнища изследван в представените по-долу-таблицы би се отразил на справедливите стойности на лихвоносните финансови активи на разположение за продажба и съответно в собствения капитал на Групата. Депозитите, отчитани по амортизирана стойност се олихвяват с фиксирани лихвени проценти. Ефектът от промяна в лихвените проценти се отразява върху справедливата стойност на финансовите активи на разположение за продажба, които са основно с фиксирани лихви.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)***(3) Пазарен риск (продължение)**(3б) Лихвен риск (продължение)*

		Ефект върху капитала					
31 декември 2011 г.	Промяна в променливите	Ефект върху печалбата преди данъци	До 1 год.	Между 1-3 год.	Между 3-5 год.	Над 5 год.	Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
	+ 100						
Лева	базисни пункта	–	(248)	(1,135)	(1,246)	(3,616)	(6,245)
	+ 100						
Евро	базисни пункта	–	–	(505)	(137)	(701)	(1,343)
	- 100						
Лева	базисни пункта	–	252	1,173	1,307	3,966	6,698
	- 100						
Евро	базисни пункта	–	–	370	144	793	1,307

		Ефект върху капитала					
31 декември 2010 г.	Промяна в променливите	Ефект върху печалбата преди данъци	До 1 год.	Между 1-3 год.	Между 3-5 год.	Над 5 год.	Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
	+ 100						
Лева	базисни пункта	–	(43)	(1,518)	(2,205)	(1,363)	(5,129)
	+ 100						
Евро	базисни пункта	–	(2)	(354)	(26)	(681)	(1,063)
	- 100						
Лева	базисни пункта	–	42	1,567	2,317	1,495	5,421
	- 100						
Евро	базисни пункта	–	2	365	27	785	1,179

Използваният метод за извличане на информация за чувствителността и за съществените променливи не е променен спрямо предходния период.

Средният ефективен лихвен процент на лихвоносните финансови активи на Групата към 31 декември 2011 г. е 5,63 % (2010 г.: 6,26 %).

(3в) Ценови риск

Рискът за цената на капиталовите инструменти е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще се колебае, поради промени в пазарните цени (различни от възникващите в резултат на лихвения или валутния риск) независимо дали тези промени са причинени от фактори, специфични за индивидуалния финансов инструмент или неговия емитент, или фактори, засягащи всички сходни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Експозицията на Групата на риск от цената на капиталовите инструменти е свързана с финансовите активи и финансовите пасиви, чиито стойности варират в резултат на промените в пазарните цени, основно ценни книжа, които не се закупени за застраховки, обвързани с инвестиционни дялове.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)***(З) Пазарен риск (продължение)**(Зв) Ценови риск (продължение)*

Политиката на Групата за ценовия риск изисква от нея да управлява тези рискове като определя и наблюдава целите и ограниченията върху инвестициите, плановете за диверсификация, лимитите по инвестициите във всяка държава, сектор и пазар и планираното използване на деривативни финансови инструменти.

Групата няма съществена концентрация на ценови риск.

Показаният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като се показва ефекта върху печалбата преди данъци (което се дължи на промените в справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, чиито справедливи стойности се отразяват в отчета за доходите), тъй като тези финансови активи на Групата са изложени на ценови риск от промяна в пазарни индекси. Корелацията на променливите ще окаже съществено влияние при определянето на крайния ефект върху ценовия риск, но за да се демонстрира ефекта, дължащ се на промените в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че промените в тези променливи не са линейни.

Пазарни индекси	31 декември 2011 г.			31 декември 2010 г.	
	Промяна в променливите	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
EMU	+ 15%	49	–	50	–
EMU	- 15 %	(49)	–	(50)	–

Анализ на чувствителността на финансовите активи към ценови риск

Като част от инвестиционната стратегия на Групата, за намаляване както на застрахователния, така и на финансовия риск, Групата съпоставя инвестициите си със задълженията, възникващи по застрахователни и инвестиционни договори, като прави препратка към видовете доходи, които подлежат на плащане на притежателите на договори.

Показаният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като се показва ефектът върху печалбата преди данъци (което се дължи на промените в справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, отразени в отчета за доходите) и собствения капитал (което отразява корекциите в печалбата преди данъците и промените в справедливата стойност на финансовите активи, отразени в отчета за промени в собствения капитал). Корелацията на променливите ще окаже съществено влияние при определянето на крайната справедлива стойност и/или амортизирана стойност на финансовите активи, различни от деривативни финансови инструменти, но за да се демонстрира ефекта, дължащ се на промените в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че промените в тези променливи не са линейни.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(3) Пазарен риск (продължение)****(Зв) Ценови риск (продължение)**

Промяна в променливите	31 декември 2011 г.		31 декември 2010 г.	
	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Валутен курс + 10 %	(83)	–	(167)	–
Норма на дисконтиране + 1 %	–	(2,655)	–	(2,474)
Фондова борса + 10 %	33	–	33	–
Валутен курс - 10 %	83	–	167	–
Норма на дисконтиране - 1 %	–	2,439	–	2,129
Фондова борса - 10 %	(33)	–	(33)	–

(4) Операционни рискове

Операционния риск се изразява в отклонение от очакваните резултати, произтичащо от неадекватни или не действащи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития.

За Управление на Операционния риск и при прилагане и разработване на методи, политики и процедури, Групата използва и въвежда действащата методика и стандарти на Кей Би Си Груп. Главни инструменти за управлението на операционния риск са:

- ▶ База данни за операционни събития довели до реализирана загуба;
- ▶ Въвеждане на стандарти на Кей Би Си Груп за Управление на Операционния Риск;
- ▶ Оценки и анализи на случили се операционни събития във финансовия сектор;
- ▶ Организиране на работни групи за извършване на самооценка на операционния риск;
- ▶ Откриване и анализиране на ключови рискови индикатори в ежедневната оперативна дейност.

От март 2008 г., Управлението на Операционния риск е обособено в новосъздадена дирекция „Управление на стойността и риск“. За целите на Управлението на Операционния риск функционира комитет по операционния риск. През 2010 г. Комитета по Операционен риск е трансформиран в „Местен Комитет за Контрол на Риска и Капитала“ с председател Изпълнителен Директор Финанси и Риск и членове Главен Изпълнителен Директор и Изпълнителен Директор Животозастраховане и Общо застраховане. Също така са определени отговорници по Операционния риск в направленията - общо застраховане, животозастраховане, счетоводство, информационни технологии, правна дирекция, аквизиция автомобилно застраховане, аквизиция имуществено застраховане, ликвидация автомобилно застраховане, собствени канали за продажба. Работата на Дирекция „Управление на стойността и риска“ и отговорниците по Операционен риск е в тясно сътрудничество с всички контролни звена на дружествата от Групата на ДЗИ и консултанти от направление „Управление на стойността и риска“ на ниво Кей Би Си Група.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(г) Финансови рискове (продължение)

(4) Операционни рискове (продължение)

Към момента са реализирани следните мерки за управление на Операционния риск:

- ежемесечни заседания на Местен Комитет за Контрол на Риска и Капитала, като решенията и протоколите се представят за верифициране от УС на ДЗИ
- създаден е Комитет за приемане на Нови Продукти. Комитета се състои от представители на Продуктовите дирекции, Канали на продажба, Актюери, Финансово-счетоводна Дирекция, Контролни звена, ИТ. През 2011 г. комитетата прие и функции за ревизиране на всички действащи продукти, като основен принцип е всеки продукт да се ревизира минимум веднъж на 3 години.
- въведена е процедура за идентифициране и отчитане на Операционни Грешки/Пропуски/Проблеми;

Към 31.12.2011 с цел управление на операционния риск в различните звена от структурата на ДЗИ са приети и въведени за изпълнение процедури и правила свързани с действащи КВС Групови Стандарти за:

- Управление на Жалби от Клиенти;
- Управление на достъпа до ИТ приложения;
- Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Вътрешни процедури за защита на служителите, които дават информация за злоупотреби и корупция в Групата;
- Управление на Финансовите потоци при Продуктите с инвестиционен характер;
- Счетоводен контрол;
- Класифициране на информацията;
- Управление на подписваческия процес
- Управление на ликвидационния процес
- Управление на човешките ресурси

През 2011 година на ниво КВС Група, започна процес по преразглеждане на Груповите Стандарти на КВС, като те се трансформират от Групови стандарти към Групови Ключови Контроли за управление на нефинансовите рискове. Към 31 декември 2011 г. Дружествата на ДЗИ изготвиха анализ, оценка на изискванията по Групови Ключови Контроли за следните процеси:

- Животозастраховане / Здравноосигуряване
- Общо застраховане
- Управление на Правни рискове
- Управление на Данъчни Рискове
- Управление на Непрекъснатост на Бизнеса
- Управление на Риска и Капитала

На базата на направените анализи и оценки е изготвен доклад за Вътрешната контролната среда на ДЗИ, както и са приети планове за 2012 година, за въвеждане на изискванията по Груповите Ключови Контроли, които все още не са напълно въведени.

39. Застрахователен и финансов риск (продължение)**(г) Финансови рискове (продължение)****(4) Операционни рискове (продължение)**

Като част от отговорностите на Управлението на Операционния Риск, е и осигуряване на „Непрекъснатостта на Бизнеса“, с което се цели поддържането на критичните бизнес функции, процеси и услуги, тяхното организиране, управление или възстановяване/възобновяване в рамките на разумни срокове при непредвидено, изцяло или частично бизнес прекъсване. Приета е работна рамка на стандарт на Кей Би Си Групата за „Непрекъснатост на Бизнеса“, предстои приемане на планове за управление при кризисни ситуации, както и анализ на всички процеси на Групата и изготвяне на планове за тяхното подsigуряване и възстановяване в случай на непредвидени бизнес прекъсвания или кризисни ситуации.

Наред със въвеждането на Груповите Ключови Контроли и мониторинга на вече приети правила и процедури за управление на Операционния риск, през 2012 година с приоритет ще се работи и по отношение на повишаване качеството на управление на операционния риск при работа с застрахователни посредници.

40. Условни задължения и неотменими ангажименти**Правен иск**

Ищец е завел съдебно дело срещу Групата във връзка със спорове по инвестиционна дейност. Поради спецификата на заведения иск, сумата на потенциалното задължение може да варира в широки граници, но към настоящия момент не се очаква тя да надвиши 3,800 хил. лв. Оценката на външната адвокатска кантора, представляваща Групата е, че е малко вероятно делото да бъде спечелено от ищеца, съответно в приложения финансов отчет не е заделена провизия за евентуално задължение.

Условни задължения

Групата няма признати условни задължения към 31 декември 2011 г.

41. Оповестяване на свързани лица

Групата реализира сделки със свързани лица и с ключовия ръководен персонал в обичайния ход на дейността. Продажбите на и покулките от свързани лица се извършват по обичайни пазарни цени.

(а) Сделки със свързани лица

Към 31 декември 2011 г. и 2010 г., Групата има следните свързани лица:

- Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия - компанията-майка
- Кей Би Си Груп НВ, Белгия - крайна компания-майка
- Дъщерни дружества на Кей Би Си Груп НВ
- KBC Securities Custody

По-долу е предоставена информация за съществените сделки, реализирани със свързани лица през годината.

Платени дивиденди	2011	2010
	хил. лв.	хил. лв.
Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия - компанията-майка	66,540	6,533
KBC Securities Custody	592	58

41. Оповестяване на свързани лица (продължение)

(а) Сделки със свързани лица (продължение)

	Обем на сделките през 2011 г.	Салда към 31 декември 2011 г.	Обем на сделките през 2010 г.	Салда към 31 декември 2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Сделки със СИБАНК ЕАД - дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Парични средства, държани по депозитни сметки	(40,570)	93,293	(59,611)	133,863
Парични средства, държани по текущи сметки	(2,014)	7,426	4,128	9,440
Приходи от лихви	7,213	–	10,917	–
Сделки с КВС IF NV - дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Корпоративни облигации	(563)	35,571	66	36,134
Натрупани лихви по корпоративни облигации	(3)	996	–	999
Приходи от лихви	2,490	–	2,442	–
Сделки с КВС Global services NV - дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Разходи за такси	(840)	(314)	(353)	(6)
Сделки със Assurisk SA - дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Премии по пасивно презастраховане	(1,368)	–	(1,320)	–
Възстановени обезщетения по пасивно презастраховане	83	–	334	–
Активи по презастрахователни операции	–	393	–	331

Възнагражденията на членовете на управляващите органи са, както следва:

	2011 г.	2010 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Надзорен съвет	25	25
Управителен съвет	36	36
Изпълнителни директори	1,193	775
Общо възнаграждения на основния ръководен персонал	1,254	836

42. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Няма значими събития, настъпили между датата на отчета и датата на съставянето му, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Групата.